

Mærsk Nielsen HR

- en konsulentvirksomhed med fokus på kompetenceudvikling

AFPRØVNING AF LÆRINGSUDBYTTE SOM ET PÆDAGOGISK REDSKAB

Afrapportering fra et TUP-projekt

December 2017

Mærsk Nielsen HR

Jystrup Bygade 4
4174 Jystrup
Tlf. 35 13 22 77
E-mail: lizzie@maersk-nielsen.dk
www.maersk-nielsen.dk

ISBN: 978-87-92324-89-4 (trykt udgave)

ISBN: 978-87-92324-90-0 (WEB-udgave)

December 2017

Anvendte fotos i rapporten kommer fra dels fra Colourbox og dels fra Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole

Analyserapporten er udarbejdet af konsulenter fra Mærsk Nielsen HR i forbindelse med TUP-projektet

Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

Projektet har modtaget støtte fra Undervisningsministeriets Tværgående Udviklingspulje (TUP) 2015. Bevillingsnummer 137869

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5
1.2 Projektets formål	5
1.3 Projektets deltagere og målgrupper.....	6
1.4 Projektets organisering og styring	8
1.5 Anvendte metoder til løbende og afsluttende evaluering af projektet	9
1.6 Rapportens indhold	11
2. Projektets aktiviteter	13
2.1 Etablering af en fælles kommunikations- og dokumentationsplatform .	14
2.2 Etablering af en styregruppe samt afholdelse af styregruppemøder	14
2.3 Fastlæggelse af indsatssteori og indikatorer.....	15
2.4 Udarbejdelse af en vejledning til udvikling af gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte og justering af samme ved projektets afslutning	15
2.5 Gennemførelse af fem udviklingsseminarer for alle projektdeltagere...	16
2.6 Gennemførelse af tre webinarer for alle projektdeltagere	19
2.7 Afholdelse af et kursus i den tekniske del af anvendelsen af Viseffekt.dk til afprøvning af kursisternes læringsudbytte.....	19
2.8 Udviklingsarbejde på uddannelsesinstitutionerne	20
2.9 ERFA-møde med Undervisningsministeriet og de øvrige TUP-projekter	21
2.10 Evaluering og rapportering af projektets resultater.....	21
2.11 Formidling af projektresultater og idéer	24
3. Projektets output	27
3.1 Projektdeltagernes indsigt i og anvendelse af metoder og redskaber til afprøvning af kursisternes læringsudbytte	27
3.2 Projektdeltagernes indsigt i og anvendelse af metoder og redskaber til feedback	32
3.3 Udviklede metoder og redskaber til afprøvning af deltageres læringsudbytte.....	37
3.4 Udviklede metoder og redskaber til at styrke undervisernes feedback til deltagere.....	51
3.5 Indsigt i kursisternes læringsudbytte ved deltagelse i AMU og anvendelsen af denne til planlægning og gennemførelse af AMU.....	54
3.6 Feedback på kursisternes læringsudbytte og læringsstil	56

3.7 Strategier for systematisk afprøvning af deltagernes læringsudbytte samt for undervisernes feedback til kursister.	57
3.7.2 Brug af erfaringer fra projektet i markedsføring	65
4. Projektets effekter	67
4.1 Effekter på kort sigt	67
4.1.1 Kursisternes og virksomhedernes tilfredshed med AMU øges	67
4.1.2 Kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU, og de får indsigt i, hvordan de fremadrettet kan øge læringsudbyttet	71
4.1.3 Virksomhederne oplever, at kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU.....	75
4.1.4 Det kan dokumenteres, at AMU-kursisterne opnår de kompetencer, der fremgår af AMU-målformuleringerne	80
4.2 Effekter på lang sigt	85
4.2.1 Kvaliteten i AMU øges	85
4.2.2 AMU's image styrkes og validiteten i AMU øges	90
5. Opsamling på afrapportering	95
5.1 Projektets resultater.....	95
5.2 Udfordringer i projektet	98
5.3 Læring, gode erfaringer og anbefalinger	99
6. Bilag	101
6.1 Programmer fra udviklingsseminar 1-5	101
6.2 Program fra seminar om udarbejdelse af inspirationsmateriale	107
6.3 Programmer fra webinarer	108
6.4 Indsatsteori for projekt 'Afprøvning af Læringsudbytte som et pædagogisk redskab.' (endelig version 13.11.2015)	111
6.5 Skabelon til opsamling af erfaringer	116
6.6 Skabelon til klyngernes afrapportering.....	117

1. Indledning

I trepartsaftalen, som Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik for 2018-21 om at styrke danske lønmodtageres kompetencer, indgår test og prøver i arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) som et af flere virkemidler, der har til hensigt at skabe et "stærkt, målrettet, overskueligt og mere fleksibelt uddannelsessystem".

I TUP 15-projektet *'Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab'* har otte uddannelsesinstitutioner, der gennemfører arbejdsmarkedsuddannelser for pædagogisk personale og for social- og sundhedspersonale, igennem en periode på to år haft mulighed for at udvikle metoder og redskaber til test og vurdering af læringsudbytte for deres målgrupper.

De har dermed opnået indsigt i og udviklet deres kompetencer til at gå styrket ind i de kommende års udvikling af metoder og tilgange til dokumentation af deltagerkompetencer i arbejdsmarkedsuddannelserne.

Resultaterne fra udviklingsprojektet bliver formidlet gennem denne rapport, men også i det inspirationsmateriale, der er udarbejdet af projektdeltagere, projektledelse og konsulenter fra Mærsk Nielsen HR: *Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab. Inspirationsmateriale til AMU-udbydere*. December 2017.

Der er endvidere udarbejdet en vejledning til udvikling af spørgsmål til afprøvning af AMU-deltagernes læringsudbytte: *Gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte – en vejledning*. December 2017. Vejledningen er udarbejdet af konsulenter fra Mærsk Nielsen HR.

De udviklede materialer til test og feedback er tilgængelige hos de involverede uddannelsesinstitutioner til brug for uddannelsesinstitutionerne i deres videre arbejde, samt til inspiration på øvrige uddannelsesområder som skal udvikle metoder og redskaber til test og vurdering af læringsudbytte.

1.2 Projektets formål

TUP 15-projektets formål har været at medvirke til at styrke kvaliteten og validiteten i AMU gennem afprøvningsmetoder og redskaber til at dokumentere læringsudbyttet ved deltagelse i AMU.

Projektet er blevet gennemført af undervisere inden for uddannelsesområder, der hører under Efteruddannelsesudvalget for det Pædagogiske Område og Social- og Sundhedsområdet (herefter EPOS). Det har været projektets formål at dokumentere og formidle projekresultaterne på en sådan måde, at disse kan finde bred anvendelse i AMU og derved bidrage til udvikling af en pædagogisk orienteret bedømmelseskultur i hele AMU.

Projektets grundlæggende forudsætning har været, at et værktøj til dokumentation af læringsudbytte langt fra alene er et værktøj, der dokumenterer og gradbøjer deltagerens opnåede læringsudbytte, men i lige så høj grad kan anvendes som et pædagogisk redskab til at styrke deltagerens læring.

Formålet har i forlængelse heraf været dels at udvikle metoder og redskaber, der kan anvendes af AMU-deltagere og undervisere til dialog om læringsudbytte, dels at styrke underviserens feedback til deltagerne samt deltagerens indsigt i eget læringsudbytte og egen læringsstil. Derved har projektet demonstreret metoder til at styrke deltagerens anvendelse af læringsudbyttet i praksis.

1.3 Projektets deltagere og målgrupper

Den primære målgruppe for projektets udviklingsaktiviteter har været undervisere fra de otte uddannelsesinstitutioner, som underviser i EPOS' arbejdsmarkedsuddannelser. Flere af de involverede undervisere varetager desuden funktioner som uddannelseskonsulenter. Den primære målgruppe benævnes herefter som "projektdeltagere".

Projektdeltagerne fra de nedenstående otte uddannelsesinstitutioner har arbejdet i tre klynger, som har været sammensat på tværs af uddannelsesinstitutionerne. De tre klynger har udgjort de centrale arbejdsgrupper for projektets udviklingsarbejde. Metoder og redskaber er blevet udviklet gennem deltagelse i udviklingsseminarer, webinarer og det øvrige udviklingsarbejde i klyngerne, herunder afprøvning af de udviklede materialer på uddannelsesforløb, de enkelte uddannelsesinstitutioner har afholdt.

Projektdeltagerne kommer fra følgende otte uddannelsesinstitutioner:

- Social- og Sundhedsskolen Sjælland (i dag ZBC)
- Social- og Sundhedsskolen Fyn
- Social- og Sundhedsskolen Fredericia-Vejle-Horsens
- Social- og Sundhedsuddannelses Centeret (SOSU C)
- UCC Professionshøjskolen København/Hillerød (UCC)
- SOSU Nykøbing Falster
- Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole (SOSU Bornholm)
- SOSU Esbjerg (trådte ind i projektet efter projektstart)

Desuden var SOSU Nord og Social og Sundhedsskolen Silkeborg med i projektets startfase, men trådte ud af projektet pga. manglende kapacitet.

På en del af de involverede uddannelsesinstitutioner har organisationstilpasninger, langtidssygdom og medarbejdere, der har fundet ansættelse andet sted, betydet, at der har været projektdeltagere, der var med fra projektets start i 2015, som ikke længere var med i projektet, da det blev afsluttet. Til gengæld er der løbende blevet involveret nye projektdeltagere.

For hovedparten af skolernes vedkommende har der været foretaget ændringer, i forhold til hvilke personer der har indgået i klyngerne, men det er dog lykkedes at fastholde, at der i to af tre klynger har været mindst to gennemgående personer, som har deltaget i klyngens arbejde fra start til slut. Én klynge har oplevet en total udskiftning af klyngens medlemmer, da disse projektdeltagere ophørte deres ansættelse på de pågældende skoler.

Det, at der har været en stor udskiftning blandt projektdeltagerne, har naturligvis udfordret kontinuiteten i projektarbejdet.

Den sekundære målgruppe for projektets udviklingsaktiviteter har været øvrige undervisere, uddannelsesledere, uddannelseskonsulenter, administrativt personale m.fl. på de otte uddannelsesinstitutioner, der deltog i projektet, samt de undervisere fra øvrige uddannelsesinstitutioner, der udbyder EPOS arbejdsmarkedsuddannelser, og som er blevet inddraget i afprøvning af de udviklede modeller, metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbyttet i AMU.

Den tertiære målgruppe for projektets udviklingsaktiviteter har været – og er – AMU-undervisere og AMU-udbydere inden for alle efteruddannelsesområder, der gennem projektets formidlingsaktiviteter får ny viden og praktiske eksempler på, hvordan AMU-deltageres læring kan styrkes gennem afprøvning af læringsudbytte samt feedback og dialog med deltagerne om deres læringsudbytte.

I projektets udviklingsdel har der været fokus på AMU-målgruppen og virksomheder inden for EPOS' efteruddannelsesområder, altså det pædagogiske område samt social- og sundhedsområdet. I projektets formidlingsdel har der endvidere været opmærksomhed på at sikre, at AMU-målgrupper og virksomheder inden for andre brancher kan få udbytte af projektets erfaringer.

Dette er blandt andet sket gennem uddannelsesinstitutionernes interne formidlingsaktiviteter, deltagelse ved SOSU-skolernes kursusledermøde i hhv. september 2016 og september 2017, et møde i Danske SOSU-skoler samt ved projektets deltagelse ved den fælles tværgående konference for TUP 15-projekter med fokus på afprøvning af læringsudbytte den 22. november 2017¹. Her deltog 72 repræsentanter fra uddannelsesinstitutioner, organisationer, ministerier og efteruddannelsesudvalg.

¹ Konferencen 'Hvad er læringsudbytte?' var tilrettelagt af de tre TUP 15-projekter, der har arbejdet med afprøvning af læringsudbytte i AMU (tema 1).

1.4 Projektets organisering og styring

Social- og Sundhedsskolen Sjælland (i dag ZBC) var ansøger af projektet på vegne af de otte uddannelsesinstitutioner. Kursusleder Janne Bremholm fra ZBC har haft det overordnede administrative og økonomiske ansvar for projektet, og har fungeret som projektleder.

Projektlederen har endvidere været ansvarlig for at udarbejde spørgeskemaer til projektdeltagere og styregruppe samt for at udsende og modtage data fra disse. Projektlederen har ligeledes haft ansvar for at udarbejde de skolespecifikke spørgsmål, der er anvendt i forbindelse med evaluering af uddannelsesforløb med Viseffekt.dk.

Projektlederen har endvidere haft ansvaret for den daglige projektledelse i samarbejde med de tre klyngetovholdere, som løbende har indsamlet projektresultater fra klyngerne, der hver har bestået af projektdeltagere fra 2-3 uddannelsesinstitutioner. Klyngetovholderens opgave har været at varetage en koordinerende rolle inden for klyngen, f.eks. i relation til møder, udvikling af modeller, metoder og redskaber, delrapportering, endelig afrapportering og formidling.

I projektet har der været anvendt ekstern konsulentbistand ved konsulentvirksomheden Mærsk Nielsen HR til følgende aktiviteter:

- Udvikling og færdiggørelse af indsatssteori
- Planlægning og gennemførelse af udviklingsseminarer og seminarer om udvikling af inspirationsmateriale (jf. bilag 6.1 og 6.2)
- Sparring af projektdeltagerne/klyngerne mellem udviklingsseminarerne
- Udarbejdelse af en pædagogisk vejledning til udvikling af gode spørgsmål til afprøvning af AMU-deltagernes læringsudbytte
- Delrapportering, afsluttende evaluering og endelig afrapportering.

I projektet har der ligeledes været samarbejdet med konsulenter fra Styrelsen for It og Læring (STIL) og fra Undervisningsministeriet. En konsulent fra STIL har dels rådgivet om spørgsmål ved udvikling og afprøvning af deltagerens læringsudbytte i AMU ved anvendelse af Viseffekt.dk, og dels deltaget ved planlægning og gennemførelse af oplæg og kursus for hhv. projektdeltagere og administrativt ansatte fra uddannelsesinstitutionerne om anvendelse af Viseffekt.dk (afholdt den 8. september 2016).

Endelig har projektet haft løbende kontakt med Undervisningsministeriet i forbindelse med den overordnede projektledelse af TUP 15-projektet. Konsulenter fra Undervisningsministeriet deltog desuden i opstartsseminaret om udvikling af indsatssteori, samt i ERFA-mødet for TUP-projekterne der blev afholdt midtvejs i projektperioden.

Projektet har samarbejdet med Danmarks Evalueringsinstitut (herefter EVA) om udvikling af indsats teorien samt i forbindelse med afholdelse af ERFA-mødet for TUP-projekterne.

Der har undervejs i projektet været kontakt til Efteruddannelsesudvalget for det Pædagogiske Område og Social- og Sundhedsområdet (EPOS). Dette er blandt andet sket i forbindelse med aftaler om anvendelse af Viseffekt.dk til afprøvning af AMU-deltageres læringsudbytte samt ved dialog om formidling af projektets inspirationsmateriale på EPOS' hjemmeside.

Styregruppens opgaver og ansvar

Der blev ved projektets start etableret en styregruppe bestående af en lederrepræsentant fra de deltagende uddannelsesinstitutioner. Inden projektet gik i gang, måtte to uddannelsesinstitutioner (SOSU Silkeborg og SOSU Nord) trække sig fra projektet pga. manglende ressourcer til at deltage. Til gengæld kom SOSU Esbjerg med i projektet. I projektet har således deltaget otte uddannelsesinstitutioner i stedet for de ni, som det oprindeligt var planlagt.

Styregruppen deltog i opstartsseminaret, hvor projektets indsats teori og indikatorer blev diskuteret og defineret i samarbejde med konsulenter fra EVA. Indsats teorien og indikatorerne udgjorde herefter fundamentet for projektets gennemførelse og har løbende været anvendt til at styre projektet og evt. korrigere projektaktiviteter. Indsats teorien og indikatorerne har desuden været anvendt i forbindelse med denne afrapportering til at vurdere, i hvilken grad projektets indikatorer for output og effekter er blevet opfyldt, og hvilke forhold som har spillet ind herpå (jf. indsats teori i bilag 6.4).

Udover deltagelse i ovenstående opstartsseminar om indsats teorien har styregruppen har afholdt fire styregruppemøder.

1.5 Anvendte metoder til løbende og afsluttende evaluering af projektet

Udviklingsprojektet er blevet evalueret, dels men henblik på monitorering af projektets fremdrift og resultater, dels med sigte på at kunne formidle projektets erfaringer til andre interessenter.

Udviklingsprojektet er evalueret ved brug af formative såvel som summative evalueringsmetoder, og resultater herfra indgår i denne afrapportering af projektets aktiviteter, output og effekter.

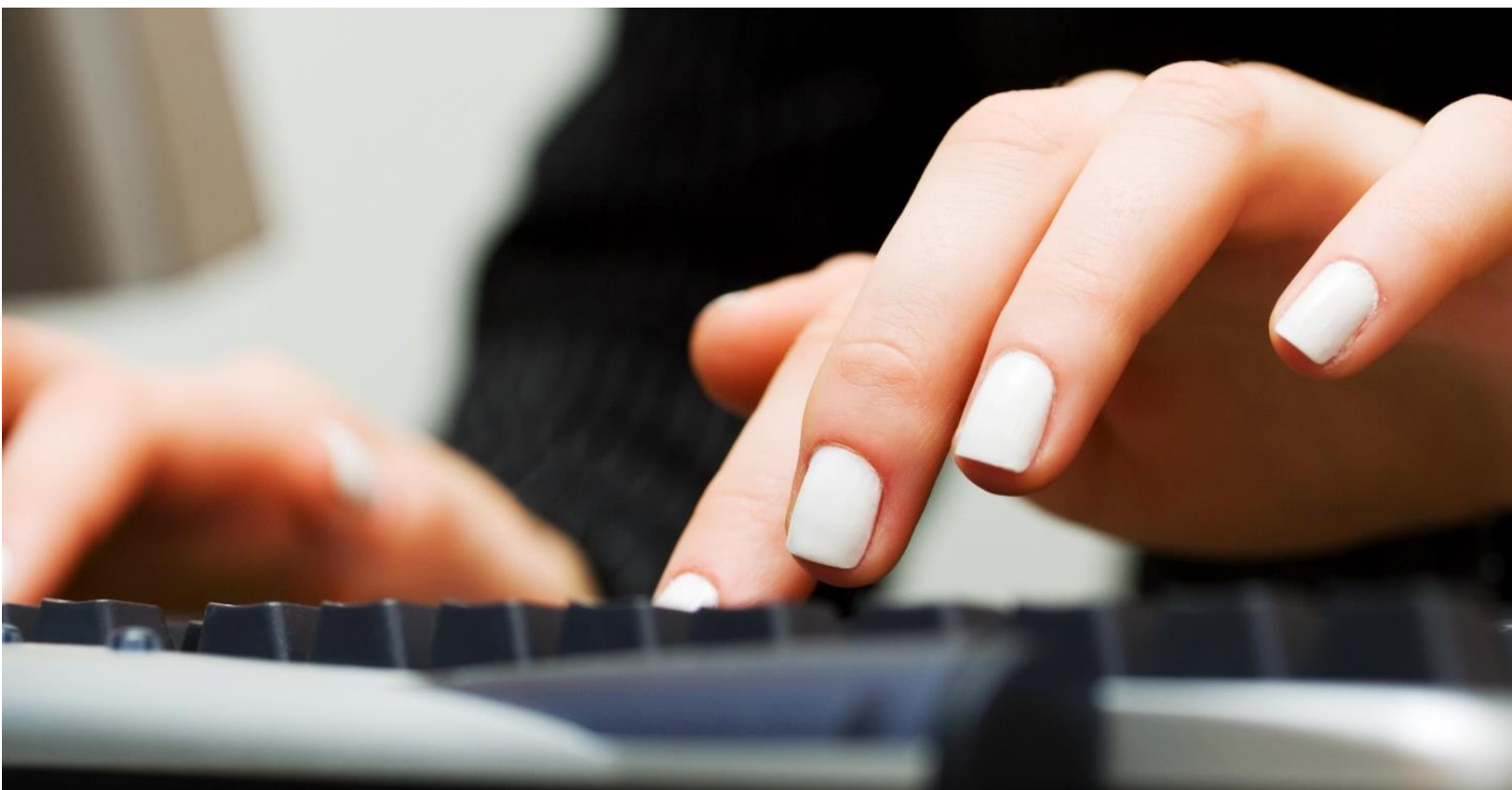
Elementerne i *den formative evaluering* har blandt andet bestået i, at der i projektet løbende er givet feedback til og har været dialog med AMU-deltagere i forbindelse med, at de har deltaget i test og afprøvning af læringsudbytte.

Disse feedbackmetoder og feedforward-metoder har haft som mål at styrke deltagerens udbytte ved at deltage i test og afprøvning af læringsudbytte, og dermed også styrke deltagerens udbytte af at deltage i uddannelse.

Den formative evalueringstilgang har været anvendt, når der fra projektledelse og ekstern konsulent er givet sparring til projektdeltagerne i forbindelse med udvikling af metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte samt efterfølgende feedback.

Den summative evaluering har bestået af vurdering af resultater fra spørgeskemaer til projektdeltagere og styregruppe, klyngernes/projektdeltagerens rapporteringer af data fra Viskvalitet.dk og Viseffekt.dk samt resultater fra anvendelse af andre testredskaber, kvalitative interview med projektdeltagere, styregruppe, virksomheder og deltagere i arbejdsmarkedsuddannelser.

Denne rapport beskriver af projektets aktiviteter, output og effekter bygger primært på de tre klyngers skriftlige afrapporteringer af projektførelsen og projektræsultaterne, herunder resultater af Viskvalitet-evalueringer, der er gennemført med AMU-deltagere og virksomheder. (For en uddybende beskrivelse af de anvendte metoder, se afsnit 2.10)

1.6 Rapportens indhold

Rapporten, som redegør for aktiviteter, output og effekter, består af fem kapitler og en bilagssamling.

I rapportens kapitel 1 redegøres for projektets formål, og for hvordan projektet har været organiseret og ledet. Projektets målgrupper og deltagere præsenteres, og der redegøres for de metoder, som er anvendt ved afrapporteringen af projektet.

Kapitel 2 rummer en redegørelse for de aktiviteter, som er gennemført i de to år, projektet har strakt sig.

I kapitel 3 sammenholdes projektets opnåede resultater med den forventning til resultater, der er beskrevet i projektets indsats teori. Dette kapitel består således af afsnittene 3.1-3.7, som hver for sig behandler de syv output, som er beskrevet i indsats teorien.

Kapitel 4 indeholder en dokumentation af projektets effekter på kort og lang sigt. Effekterne beskrives med udgangspunkt i interview med forskellige aktører i projektet samt forskellige dokumentationsmaterialer om projektresultaterne. For hver af de forventede effekter er der en dokumentation af, i hvilken grad indikatorerne fra indsats teorien er opfyldt.

Kapitel 5 er en opsamling af projektets læring, gode erfaringer og anbefalinger til uddannelsesinstitutionerne vedrørende test og vurdering af læringsudbytte samt efterfølgende feedback til AMU-deltagerne.

Bilagene i kapitel 6 indeholder programmer for de seminarer og webinarer, der er gennemført i projektet. Kapitlet indeholder desuden projektets indsats teori samt en skabelon for projektdeltagernes opsamling af erfaringer med gennemførte afprøvninger og en skabelon for klyngernes afrapportering.

2. Projektets aktiviteter

Projektaktiviteterne er med enkelte undtagelser gennemført i overensstemmelse med projektets indsats teori og tidsplan.

I tabel 1 nedenfor er de aktiviteter, som er beskrevet i ansøgningen, opstillet med en markering af, om aktiviteten er gennemført som planlagt, eller om der har været foretaget justeringer.

Efterfølgende er indholdet af de enkelte aktiviteter nærmere beskrevet i underafsnittene 2.1-2.11.

Tabel 1: Gennemførte aktiviteter i projektet

Aktivitet		Justeringer
Etablering af en fælles kommunikations- og dokumentationsplatform	✓	
Etablering af en styregruppe samt afholdelse af styregruppemøder	✓	Styregruppemøderne var planlagt afholdt som webinarer, men to ud af fire møder er i stedet for afholdt som fysiske møder
Fastlæggelse af indsats teori og indikatorer	✓	
Udarbejdelse af en vejledning til udvikling af gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte og justering af samme ved projektets afslutning	✓	
Gennemførelse af fem udviklingsseminarer for alle projektdeltagere	✓	Udviklingsseminar 1-4 er gennemført en måned senere end beskrevet i ansøgningen. Det 5. udviklingsseminar er gennemført i august 2017 i stedet for maj 2017
Gennemførelse af tre webinarer for alle projektdeltagere	✓	Det 3. webinar er gennemført i maj 2017 i stedet for august 2017
Afholdelse af et kursus i den tekniske del af anvendelsen af Viseffekt.dk til afprøvning af kursisternes læringsudbytte	✓	
Udviklingsarbejde på uddannelsesinstitutionerne	✓	
ERFA-møde med Undervisningsministeriet og de øvrige TUP-projekter	✓	ERFA-møde for TUP 15 projekterne er afholdt den 22. september 2016
Evaluering og rapportering af projektets resultater	✓	Udover nærværende afrapportering er der udarbejdet vejledning (jf. afsnit 2.4) hhv. inspirationsmateriale (jf. afsnit 2.5)
Formidling af projektresultater og idéer	✓	Et oplæg på EPOS' konference i august 2016 blev erstattet af skriftlig orientering ved konferencen. Den afsluttende konference for TUP 15 projekter er afholdt den 22. november 2017

2.1 Etablering af en fælles kommunikations- og dokumentationsplatform

Den fælles kommunikations- og dokumentationsplatform, Fronter, har fungeret som én fælles platform for deling af alle projektdokumenter.

Projektets deltagere, styregruppe, projektlederen, den eksterne konsulent samt andre interessenter har løbende og uden udfordringer kunnet følge projektets progression og resultater på Fronter.

2.2 Etablering af en styregruppe samt afholdelse af styregruppemøder

Ved projektets start blev der etableret en styregruppe med en repræsentant fra hver af de deltagende otte uddannelsesinstitutioner. Styregruppen har afholdt i alt fire styregruppemøder i projektperioden (hhv. den 22. oktober 2015, 9. august 2016, 16. marts 2017 og 14. september 2017). To af disse blev afholdt som webmøder.

Repræsentanter fra styregruppen har desuden deltaget i opstartsseminaret med EVA og Undervisningsministeriet, ligesom repræsentanter fra styregruppen har deltaget i enkelte udviklingsseminarer samt i den afsluttende konference.

Ved de fire styregruppemøder er projektets aktiviteter og progression blevet drøftet, og styregruppens medlemmer har bidraget ved at afhjælpe de udfordringer, som projektet er løbet ind i. Styregruppen har i den sammenhæng blandt andet hjulpet med at finde andre deltagere, når projektdeltagere har forladt projektet.

Styregruppen har været med til at fastlægge rammerne for seminarer og webinarer samt formidlingsaktiviteter, men styregruppen har først og fremmest været med til at sikre, at der internt på de enkelte uddannelsesinstitutioner har været den ledelsesmæssige og organisatoriske bevågenhed på projektet, samt beskrevet strategien for hvordan uddannelsesinstitutioner skal arbejde videre med projektets resultater, efter projektets afslutning.

Udvælgelse af arbejdsmarkedsuddannelser til projektet

Ved det første styregruppemøde afholdt den 22. oktober 2015 blev mål og indhold i det første udviklingsseminar præsenteret, og kriterier for udvælgelse af de arbejdsmarkedsuddannelser, der skulle indgå i projektet, blev drøftet. Det blev besluttet, at der både skulle indgå AMU-målformuleringer med kortere og længere varighed, og at de skulle være blandt de hyppigst anvendte arbejdsmarkedsuddannelser.

På mødet blev det besluttet at ansøge Undervisningsministeriet om, at der kunne indgå et færre antal (syv) end de oprindeligt planlagte ni arbejdsmarkedsuddannelser i projektet, hvilket efterfølgende blev imødekommet af Undervisningsministeriet.

2.3 Fastlæggelse af indsatssteori og indikatorer

Fastlæggelse af indsatssteori og indikatorer blev indledt med et opstartsseminar for deltagere i TUP 15-projekter afholdt den 29. september 2015, hvor fire repræsentanter fra projektet deltog. Seminaret var tilrettelagt af Undervisningsministeriet (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet) og EVA.

Efter seminaret udarbejdede den eksterne konsulent den foreløbige indsatssteori og forslag til indikatorer i samarbejde med projektledelsen. Efterfølgende modtog projektet telefonisk sparring fra EVA, hvorefter projektlederen indsendte den endelige indsatssteori med indikatorer. Indsatssteorien blev herefter godkendt af Undervisningsministeriet (jf. bilag 6.4).

2.4 Udarbejdelse af en vejledning til udvikling af gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte og justering af samme ved projektets afslutning

Inden afholdelse af det første udviklingsseminar i december 2015 blev der udarbejdet en 26 siders vejledning til udvikling af gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte ved deltagelse i AMU.

Afprøvning af AMU-deltagernes læringsudbytte kan både ske i praksis og gennem deltagelse i forskellige former for skriftlige test, men den udarbejdede vejledning har fokus på skriftlige test. Formålet med vejledningen er at hjælpe underviserne til at udarbejde test, der kan bidrage til afprøvnings af deltagerens læringsudbytte.

Vejledningen bygger på erfaringer fra to tidligere projekter, hvor der er arbejdet med udvikling af effektmålingsspørgsmål til arbejdsmarkedsuddannelser inden for det pædagogiske område samt social- og sundhedsområdet. I begge disse projekter har udgangspunktet været at anvende værktøjet Viseffekt.dk.

Vejledningen består af en indledning og tre kapitler. De tre kapitler består af opmærksomhedspunkter i forhold til spørgsmålenes anvendelighed som måleredskab for AMU-deltagernes læringsudbytte, samt hvilke overvejelser man som underviser kan gøre sig i forhold til at udarbejde skriftlige test til deltagere med læsevanskeligheder.

Vejledningen indeholder også en fasemodel med ti faser med vejledning til udarbejdelse af spørgsmål og svar, der kan bidrage til afprøvning af AMU-deltagernes læringsudbytte. Endelig uddybes begreberne før-måling og efter-måling, og begreberne indlæringseffekt og indlæringsindeks præsenteres.

Projektdeltagerne har givet udtryk for, at netop vejledningen har været en god hjælp for dem i udarbejdelse af testmaterialer. En tovholder fortæller:

“Vi har fået udleveret nogle gode materialer i projektet, der har hjulpet os. For eksempel vejledningen ‘Gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte’. Det er også rigtig godt, at vi har fået udleveret en skabelon til afrapportering af projektet, for det sikrer en god systematik... Det har været en god hjælp”

Vejledningen til udarbejdelse af gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbyttet er udarbejdet af konsulenter fra Mærsk Nielsen HR.

Vejledningens indhold blev præsenteret på det første udviklingsseminar, og den blev herefter lagt på Fronter, så alle projektdeltagerne kunne få adgang til den. Vejledningen er ved projektets afslutning blevet revideret og suppleret på baggrund af erfaringerne i projektet. Vejledningen vil kunne findes på EMU.dk.

2.5 Gennemførelse af fem udviklingsseminarer for alle projektdeltagere

Der er gennemført fem udviklingsseminarer. Seminarerne er gennemført på følgende datoer:

- Den 15. december 2015
- Den 25. maj 2016
- Den 7. og 8. september 2016
- Den 8. februar 2017
- Den 9. august 2017

Første seminar

Det første seminar i december 2015 blev gennemført på Social- og Sundhedsskolen Sjælland (i dag ZBC) i Ringsted. På seminaret fik projektdeltagerne en præsentation af tidligere erfaringer med afprøvning af læringsudbytte i AMU. På seminaret var der desuden fokus på, hvordan der kan udarbejdes gode spørgsmål ved udarbejdelse af test samt på udvikling af metoder og redskaber til feedback til kursisterne.

Desuden blev der foretaget en udvælgelse af, hvilke arbejdsuddannelser der skulle udvikles metoder og redskaber til, og der blev dannet tre klynger bestående af 4-5 projektdeltagere fra uddannelsesinstitutionerne.

Endelig udarbejdede klyngerne mål- og handleplaner for det videre udviklingsarbejde.

Andet seminar

Det andet seminar den 25. maj 2016 blev gennemført på Severin Kursuscenter i Middelfart. Med udgangspunkt i de opdaterede mål- og handleplaner præsenterede klyngetovholderne resultaterne af det udviklingsarbejde, der var gennemført i klyngerne.

Efterfølgende blev der sat fokus på forskellige metoder til afprøvning af læringsudbytte samt på mulighederne for at anvende Viseffekt.dk som redskab ved afprøvningerne. Endelig var der på seminaret afsat tid til, at klyngerne kunne fortsætte arbejdet med udvikling af forskellige test til afprøvning af AMU-deltagernes læringsudbytte.

Tredje seminar

Det tredje seminar blev afholdt som et internat over to dage på Hotel Nyborg Strand. På dette internat blev der lagt vægt på, at klyngerne fremlagde deres udviklingsarbejde, fik sparring om testspørgsmål og på deres metoder i forhold til at give feedback til AMU-deltagerne. Herudover var der oplæg fra den eksterne konsulent om afprøvningsmetoder og testspørgsmål samt oplæg fra ekstern lektor Bent Andersen fra Århus Universitet om feedback kultur.

På internatets dag to var der et oplæg fra STUK om Viseffekt.dk som redskab til afprøvning af læringsudbytte. Dette oplæg var for projektdeltagerne og det administrative personale fra de deltagende uddannelsesinstitutioner.

Fjerde seminar

Ved det fjerde seminar, afholdt den 8. februar 2017 hos SOSU C, blev resultaterne fra de konkrete afprøvninger fremlagt og vurderet. Med udgangspunkt i klyngernes arbejde blev der set på:

- Hvilke test er afprøvet
- Hvad viser resultaterne af de gennemførte test
- Hvordan har projektdeltagerne tolket de testresultater, der er produceret.

Det blev herudover behandlet, hvordan projektdeltagerne ville anvende testresultaterne samt resultater fra Viskvalitet.dk og Viseffekt.dk og andre afprøvningsredskaber i den fremtidige feedback til og dialog med AMU-deltagere og virksomheder eller i uddannelsesinstitutionernes markedsføring mv.

Femte seminar

Det femte og sidste udviklingsseminar blev afholdt den 9. august 2017 hos SOSU C. Temaet var opsamling af erfaringer fra det samlede forløb, evaluering og afrapportering, revision af vejledning til udarbejdelse af gode spørgsmål samt introduktion til planerne for udarbejdelse af inspirationsmateriale. Det var også ved dette seminar, at der blev gennemført fokusgruppeinterview med projektdeltagerne med henblik på evaluering af projektet og mulighed for de sidste nødvendige tilpasninger af processer, metoder og værktøjer i projektet.

Udarbejdelse af inspirationsmateriale

Udover de fem udviklingsseminarer er der afholdt tre seminardage, hvor inspirationsmateriale til uddannelsesinstitutioner og øvrige interessenter er udviklet. Disse dage blev afholdt:

- Den 30. august og 31. august 2017
- Den 25. september 2017

Inspirationsmateriale tager udgangspunkt i erfaringerne fra projektet og indeholder eksempler på best practice fra projektet, men er så eksemplarisk, at det kan danne grundlag for udvikling af andre afprøvningsmaterialer samt feedback og dialog med deltagerne om deres læringsudbytte i AMU inden for forskellige efteruddannelsesområder.

Materialet indeholder diskussioner af forskellige perspektiver på læringsudbytte og feedback, ud fra underviserens, AMU-deltagernes og arbejdsmarkedets udgangspunkter. Materialet demonstrerer også anvendelse af en række forskellige konkrete modeller, metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte. I materialet findes endvidere en omfattende bilagsdel, som omfatter konkrete præsentationer af metoder og redskaber anvendt på de seks specifikke arbejdsmarkedsuddannelser, som er indgået i projektet.

Inspirationsmateriale er udarbejdet af projektdeltagerne/tovholderne (projektdeltagere fra Social- og Sundhedsskolen Fredericia-Vejle-Horsens, Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole (SOSU Bornholm), SOSU Esbjerg, Social- og Sundhedsskolen Fyn, SOSU Nykøbing Falster, UCC Professionshøjskolen København/Hillerød (UCC), SOSU C og ZBC) i samarbejde med projektledelsen og konsulenter fra Mærsk Nielsen HR.

Inspirationsmateriale kan hentes på emu.dk, EPOS' hjemmeside og på de involverede uddannelsesinstitutioners websites Social- og Sundhedsskolen Fredericia-Vejle-Horsens, SOSU Bornholm, SOSU Esbjerg, Social- og Sundhedsskolen Fyn, SOSU Nykøbing, UCC, SOSU C og ZBC.

2.6 Gennemførelse af tre webinarer for alle projektdeltagere

Der er afholdt tre webinarer i projektføreløbet, henholdsvis den 10. marts 2016, den 15. november 2016 og den 15. maj 2017.

Disse tre webinarer har været benyttet til dels at skabe mulighed for erfaringsudveksling mellem projektdeltagerne i perioderne mellem udviklingsseminarerne, dels at projektdeltagerne kunne modtage sparring på de udviklede afprøvningsmaterialer fra projektets eksterne konsulent Lizzie Mærsk Nielsen, samt generelt at holde projektet 'på sporet' gennem blandt andet information fra projektleder Janne Bremholm.

2.7 Afholdelse af et kursus i den tekniske del af anvendelsen af Viseffekt.dk til afprøvning af kursisternes læringsudbytte

Ved det 3. udviklingsseminar blev der, som beskrevet ovenfor i afsnit 2.5, afholdt et oplæg af Styrelsen for It og Læring (STIL) om Viseffekt.dk som redskab til afprøvning af læringsudbytte for projektdeltagerne og for det administrative personale fra de deltagende uddannelsesinstitutioner.

Efter oplægget fortsatte projektdeltagerne med det øvrige program, mens der for de administrative medarbejdere blev afholdt et kursus i den tekniske oprettelse af forskellige typer af test i Viseffekt.dk (multiple choice, multi-medietest etc.), oprettelse af AMU-deltagere, der skal deltage i test, samt håndtering af resultater i forhold til at måle indlæringseffekten. Kurset blev gennemført af specialkonsulent Jørgen Lihn fra STIL.

2.8 Udviklingsarbejde på uddannelsesinstitutionerne

Udviklingsarbejdet i de tre klynger er foregået ved fysiske møder, webbaserede møder og arbejde på egen uddannelsesinstitution.

Helt centralt for projektets gennemførelse har det naturligvis været, at projektdeltagerne imellem udviklingsseminarer, webinarer og øvrige mødefora har udviklet og afprøvet metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte samt feedback, når de har afholdt de arbejdsmarkedsuddannelser, der har været involveret i projektet. Det har desuden været centralt, at projektdeltagerne har haft tid til refleksion over resultaterne af de gennemførte afprøvnings.

Der er udviklet og afprøvet metoder og redskaber på seks arbejdsmarkedsuddannelser. I tabellen herunder er der angivet antal deltagere i de enkelte arbejdsmarkedsuddannelser.

Tabel 2: Gennemførte afprøvnings i projektet

Arbejdsmarkedsuddannelsens titel	Arbejdsmarkedsuddannelsens nr.	Arbejdsmarkedsuddannelsens varighed	Antal deltagere på hold der har indgået i afprøvningsen
Praktikvejleder, PAU- og SOSU-elever	48256	11 dage	4 hold med i alt 120 deltagere
Medicinadministration	48101	5 dage	1 hold med 20 deltagere
Arbejds miljø i sosu- arbejdet - etik og adfærd	40606	3 dage	3 hold med i alt 66 deltagere
Leg og læring med digitale medier i dagtilbud	47732	5 dage	6 hold med i alt 97 deltagere
Omsorg for personer med demens	44327	5 dage	9 hold med i alt 190 deltagere
Personer med demens, sygdomskendskab	42673	5 dage	4 hold med i alt 94 deltagere.
TOTAL antal deltagere i arbejdsmarkedsuddannelser, der har indgået i projektets afprøvning af vurdering af læringsudbytte			587 deltagere.

Klyngerne har løbende fået sparring på udviklede redskaber og metoder fra projektets eksterne konsulent på telefon og mail.

2.9 ERFA-møde med Undervisningsministeriet og de øvrige TUP-projekter

Projektet har deltaget i et ERFA-møde den 22. september 2016 planlagt af EVA og Undervisningsministeriet.

Formålet med ERFA-møde var at udveksle erfaringer, dele viden og diskutere fremdriften i de i alt syv TUP 15-projekter.

2.10 Evaluering og rapportering af projektets resultater

Som det fremgår af indledningens afsnit 1.4 er projektet løbende blevet evalueret med brug af formative evalueringemetoder for at sikre, at projektet bedst muligt nåede dets målsætninger, både hvad angår AMU-deltageres udbytte og projektdeltagernes udbytte.

Der er sideløbende anvendt summative evalueringemetoder med henblik på monitorering af projektets fremdrift og resultater.

Herunder følger en uddybende beskrivelse af de enkelte evalueringsskemaer.

Evalueringsskemaer

De tre klynger har løbende haft til opgave at dokumentere resultater og proces.

Desuden har der igennem de forskellige udviklingsseminarer og webinarer, som projektdeltagerne har deltaget i, været gennemført forskellige former for statusevalueringer.

Af indsatsteorien fremgår det, at følgende resultater fra Viskvalitet.dk vil indgå:

- Resultater på de fælles evalueringsspørgsmål fra Undervisningsministeriet for de involverede AMU-deltagere og virksomheder. Resultaterne sammenlignes med landsgennemsnittet for de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppe)
- Udvalgsspørgsmål i relation til de konkrete arbejdsmarkedsuddannelser²
- Skolespecifikke spørgsmål til AMU-deltagere og virksomheder, som er specifikt udviklet til dette projekt.

I tilknytning hertil er der inddraget skriftligt materiale i form af programmer til seminarer, webinarer mv. og referater fra styregruppemøder samt de eksterne konsulents egne noter fra deltagelse i seminarer og møder.

Herudover har der været tilvejebragt data til afrapporteringen gennem en række andre evalueringsaktiviteter, der redegøres for i det følgende.

Start- og slutspørgeskema for projektdeltagerne

Der er udsendt et spørgeskema til projektdeltagerne ved projektets start og ved projektets afslutning. Ifølge indsatsteorien skulle spørgeskemaet belyse følgende områder:

- Viden om og indsigt i metoder og redskaber til måling af læringsudbytte i AMU samt feedback til deltagerne
- Kompetencer til udvikling af metoder og redskaber til måling af læringsudbytte i AMU samt feedback til deltagerne
- Anvendelse af metoder og redskaber til måling af læringsudbytte i AMU samt feedback til deltagerne.

Spørgeskemaet er besvaret af de projektdeltagere, som har deltaget i udviklingsarbejde i klyngerne. 14 deltagere besvarede spørgeskemaet, der blev udsendt ved projektets start, og 9 personer besvarede slutspørgeskemaet.

I løbet af projektperioden har der gennemsnitligt været 3-5 personer, som har indgået aktivt i udviklingsarbejdet i hver af projektets tre klynger.

² Undervisningsministeriet har besluttet, at det er frivilligt for efteruddannelsesudvalgene, om de vil udarbejde udvalgsspørgsmål til arbejdsmarkedsuddannelserne. EPOS har valgt, at der ikke længere skal være udvalgsspørgsmål til deres arbejdsmarkedsuddannelser. Derfor foreligger der ikke resultater på udvalgsspørgsmålene i Viskvalitet.dk.

På grund af de organisationstilpasninger og opsigelser, som er sket på de deltagende uddannelsesinstitutioner i projektperioden, er det ikke den samme deltagergruppe, der besvarede startspørgeskemaet, som har besvaret slutspørgeskemaet.

Der er sket en udskiftning af ca. 4/5 af projektdeltagerne, og dette forhold skal tages i betragtning, når resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen skal vurderes.

Slutspørgeskema til projektets styregruppe

Styregruppen har bestået af ledere fra de otte skoler, der har deltaget i projektet. Styregruppens medlemmer har ved projektets afslutning i september 2017 fået tilsendt et spørgeskema.

Seks styregruppemedlemmer har besvaret spørgeskemaet. Slutspørgeskemaet omhandlede følgende temaer:

- Vurdering af i hvilken grad afprøvnings af læringsudbytte har bidraget til at synliggøre læringsudbytte i AMU i forhold til deltagere og virksomheder
- Vurdering af i hvilken grad synliggørelse af læringsudbytte i AMU har øget motivationen til deltagelse i AMU
- I hvilken grad skolerne har anvendt synliggørelse af læringsudbytte i AMU til markedsføring af AMU
- Vurdering af i hvilken grad synliggørelse af læringsudbytte i AMU har fået flere til at deltage i AMU.

Fokusgruppeinterview

Herunder en beskrivelse af fokusgruppeinterview, samt andre interview der har suppleret eller erstattet fokusgruppeinterview:

- Projektdeltagere (gennemført den 9. august 2017)
- Styregruppen (ledere fra de otte skoler, der deltager i projektet). Projektet blev evalueret ved det sidst afholdte styregruppemøde den 14. september 2017. Herudover er der efterfølgende gennemført individuelle telefoninterview med fire udvalgte styregruppemedlemmer.
- Det har ikke været muligt at få adgang til at gennemføre fokusgruppeinterview med deltagere på udvalgte AMU-forløb, der har deltaget i projektet. Viden om AMU-deltagere og deres oplevelse af at deltage i afprøvning af læringsudbytte samt efterfølgende feedback er derfor indhentet via individuelle telefoniske interview med deltagere i arbejdsmarkedsuddannelse.

Telefoninterview

Der er gennemført telefoninterview med følgende aktører:

- Tovholderne for de tre klynger
- Udvalgte virksomheder, som har haft medarbejdere på AMU-hold, der har deltaget i projektet (repræsentanter for fire virksomheder)
- Deltagere fra udvalgte AMU-hold, der har deltaget i projektet (i alt fem AMU-deltagere)
- Udvalgte styregruppemedlemmer (de fire styregruppemedlemmer, der har deltaget i styregruppen i hele projektperioden).

2.11 Formidling af projektresultater og idéer

Projektets formidlingsstrategi har dels været rettet mod intern formidling på projektskolerne, og dels formidling rettet mod eksterne interessenter.

Nedenfor beskrives først de formidlingsaktiviteter, som har været gennemført internt, og dernæst beskrives de formidlingsaktiviteter, som har været gennemført som ekstern rettet formidling.

Interne videndelingsmøder

Som led i udviklingsprojektet har der været afholdt institutionsinterne videndelingsmøder på hver af de deltagende uddannelsesinstitutioner. Det har været et krav, at der blev afholdt to videndelingsmøder på alle de involverede projektskoler.

De første videndelingsmøder blev afholdt efter det andet udviklingsseminar, hvor projektdeltagerne var kommet godt i gang med udviklingen af metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte.

Videndelingsmøderne skulle bidrage til, at alle AMU-undervisere på de involverede uddannelsesinstitutioner fik kendskab til projektets udviklede metoder og redskaber, og derved har underviserne allerede i projektperioden kunnet få glæde af de udviklede idéer, og de har desuden kunnet bidrage til afprøvning af de udviklede metoder og redskaber.

Herefter fulgte en periode, hvor projektdeltagerne og uddannelsesinstitutionerne fik yderligere erfaringer med udvikling og anvendelse af metoder og redskaber. Derefter skulle uddannelsesinstitutionerne igen – i den afsluttende periode af projektet – afholde videndelingsmøder.

Ved disse videndelingsmøder har projektdeltagerne kunnet formidle deres samlede erfaringer fra projektet, og uddannelsesinstitutionerne har kunnet lægge en strategi for, hvad de fremadrettet vil anvende til afprøvning af læringsudbytte samt feedback til AMU-deltagere. (For en uddybende beskrivelse af videndelingsmøderne, se afsnit 3.7).

Formidling til faglærere og ledere på øvrige uddannelsesinstitutioner inden for EPOS' uddannelser og øvrige interessenter

De eksternt rettede formidlingsaktiviteter har været følgende:

1. Projektet har været formidlet ved TUP 15-konferencen den 22. november 2017.
2. På SOSU-skolernes kursusledermøde henholdsvis i september 2016 og i september 2017 blev alle skoler informeret om projektet, og skolerne fik ligeledes her mulighed for at bidrage til projektet ved at give tilsagn om at afprøve de udviklede metoder og redskaber.
3. I forbindelse med et møde i Danske SOSU-skolers VEU-udvalg blev projektet drøftet, og Danske SOSU-skolers sekretariat udsendte informationsmateriale om projektet til alle SOSU-skoler.
4. Præsentation af projektet på EPOS' seminar i august 2016.

Med hensyn til punkt 4 var det oprindeligt planlagt, at projektets mål, aktiviteter, metoder og redskaber skulle have været formidlet ved et mundtligt oplæg på EPOS' seminar i august 2016. Desværre blev det ikke muligt at få dette punkt på programmet, blandt andet fordi metoder og redskaber først var klar til afprøvning efter projektets tredje udviklingsseminar, der blev afholdt i september 2016.

Men for at sikre, at alle AMU-udbydere inden for EPOS' uddannelsesområder kunne få indsigt i og adgang til de metoder og redskaber, der er udviklet i projektperioden, samt bidrage til afprøvning af de forskellige materialerne på egne uddannelsesinstitutioner, besluttede projektets styregruppe, at der i stedet skulle gennemføres en skriftlig formidling (en folder).

Folderen fortalte om projektets formål og aktiviteter, og den indeholdt oplysninger om, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser der ville blive udviklet metoder og redskaber til. Der indgik desuden kontaktoplysninger på de projektdeltagere, der var involveret i udviklingen af afprøvningsmaterialer og feedback metoder, så AMU-udbydere kunne kontakte disse personer med henblik på at få adgang til afprøvningsmaterialer samt metoder og redskaber til feedback.

Endelig indeholdt informationsskrivelsen en opfordring til, at AMU-udbydere ved afprøvning af de udviklede materialer kunne give en tilbagemelding til projektdeltagerne med henblik på kvalitetsudvikling af de udviklede metoder og redskaber.

Informationsskrivelsen blev udleveret til alle deltagerne i EPOS seminaret.

3. Projektets output

Den resterende del af afrapporteringen tager udgangspunkt i den udarbejdede indsatssteori, som beskriver en række målsætninger for output og effekter, herunder også hvilke indikatorer disse kan vurderes på.

Gennemgangen af projektets forventede output og effekter sammenholdt med de konkrete erfaringer fra projektet er gengivet med udgangspunkt i projektets indsatssteori og de tilhørende indikatorer for målopfyldelse.

Således formidler afsnittene 3.1-3.7 projektets resultater i forhold til de syv beskrevne mål for 'Output'. Hvert afsnit indledes med en repetition af målbeskrivelsen fra indsatssteorien, og herefter sammenholdes de opnåede resultater med de oprindelige mål.

De bagvedliggende forhold, som ligger til grund for, om målene er opnåede eller ikke er opnåede, bliver belyst ved inddragelse af klyngernes afrapportering og ved analyser af de kvalitative interview med deltagere i uddannelse, repræsentanter fra virksomheder med deltagere i uddannelse, styregruppemedlemmer og projektdeltagere.

3.1 Projektdeltagernes indsigt i og anvendelse af metoder og redskaber til afprøvning af kursisternes læringsudbytte

Det var målet med projektet, at alle projektdeltagere igennem projektets aktiviteter skulle få øget deres indsigt i mulige metoder og redskaber til afprøvning af kursisternes læringsudbytte.

På de gennemførte seminarer og webinarer fik projektdeltagerne oplæg om og erfaringer med forskellige metoder og redskaber til afprøvning af kursisternes læringsudbytte (jf. afsnit 2.5 og 2.6 samt programmer for seminarer og webinarer, bilag 6.1-6.3).

Der var desuden forventninger om, at projektet skulle føre til, at underviserne kunne bruge deres indsigt ved planlægning og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser.

Der blev med indsatssteorien fastsat indikatorer for, hvornår disse målsætninger kunne anses som opfyldt.

Se en beskrivelse af indikatorerne i boksen herunder.

Indikatorer

Ved spørgeskemaundersøgelsen ved projektafslutning skulle projektdeltagerne svare mindst 3 (på en femtrinsskala, hvor 1 er lavest), i forhold til i hvilken grad de har opnået indsigt i mulige metoder og redskaber til afprøvning af kursisternes læringsudbytte.

Deltagerne skulle ligeledes svare mindst 3 (på en femtrinsskala, hvor 1 er lavest), i forhold til i hvilken grad de har anvendt deres indsigt i kursisterne læringsudbytte ved planlægning og gennemførelse af AMU.

I tabellerne nedenfor fremgår projektdeltagernes besvarelse af spørgeskemaer på de nævnte områder – både ved projektets starttidspunkt og afslutning.

Besvarelser vedrørende indsigt i metoder og redskaber til afprøvning af kursisternes læringsudbytte

Tabel 3: I hvilken grad har du indsigt i mulige metoder og redskaber til afprøvning af kursisternes læringsudbytte? (Procentandel af det samlede antal besvarelser)

	<i>I meget høj grad</i>	<i>I høj grad</i>	<i>I nogen grad</i>	<i>I begrænset grad</i>	<i>Slet ikke</i>	<i>Ved ikke/ ikke rele- vant</i>
<i>Projektdeltagernes svar ved projektets start</i>	0	33	50	17	0	0
<i>Projektdeltagernes svar ved projektets afslutning</i>	11	78	0	11	0	0

Når man sammenholder besvarelserne af spørgeskemaundersøgelsen ved projektstart med besvarelserne ved projektets afslutning, viser det overordnede resultat, at projektet har bidraget til, at gruppen af projektdeltagere som helhed har opnået en tydelig styrket indsigt i metoder og redskaber til afprøvning af kursisternes læringsudbytte.

I forhold til den fastsatte indikator for målopfyldelse, skal projektdeltagere ved spørgeskemaundersøgelsen ved projektets afslutning svare mindst 3, i forhold til i hvilken grad de har opnået indsigt i mulige metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte (svarende til, at de mindst svarer *i nogen grad* i spørgeskemaet).

89 % af projektdeltagerne svarer, at de *i meget høj grad* eller *i høj grad* har indsigt i metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte.

Én projektdeltager (11 %) svarer *i begrænset grad*. Denne besvarelse kan hænge sammen med, at projektdeltagerne inden for den ene af de arbejdsmarkedsuddannelser, der indgår i projektet, har fundet det vanskeligt at udvikle egentlige effektmålingsspørgsmål til arbejdsmarkedsuddannelsen.

En af tovholderne fortæller følgende om sine positive erfaringer med at få indsigt i metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte:

”Projektet har lært os meget om, hvordan vi skal stille spørgsmål til test, og hvordan vi ikke skal stille dem! Det har også fået sat meget mere fokus på, hvad det er, der skal til, for at kursisterne har opfyldt AMU-målene... fokus på, hvad det egentlig er, de skal lære.”

En anden tovholder er inde på, at projektet har udfordret dem på hidtidige antagelser i forhold til didaktikken på uddannelsesområdet.

”Dette projekt har været et frontløberprojekt, hvor vi har bevæget os ud i nogle ting, der ikke passer sammen med den didaktik, vi normalt anvender inden for dette uddannelsesområde. Derfor var der også mange, der var skeptiske... eller som havde direkte modstand i forhold til anvendelse af test... Men vi har måttet give os på, at anvendelsen af test alligevel har en værdi.”

Det, at udviklingsprojektet har udfordret deltagerne i forhold til deres hidtidige antagelser, har ført til mange drøftelser og grundige overvejelser i udviklingsarbejdet. Dette særligt i forhold til, hvilke testmetoder og -redskaber der egner sig til hvilke typer af kompetencer, men også i forhold til mere grundlæggende diskussioner om, hvorvidt test overhovedet egner sig til vurdering af en stor del af de kompetenceområder, som karakteriserer social- og sundhedsområdet og det pædagogiske område.

Projektdeltagernes anvendelse af indsigten i metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte

I spørgeskemaundersøgelsen bliver projektdeltagerne spurgt om, i hvilken grad de anvender deres indsigt i de opnåede metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte. Projektledelsen har her valgt en lidt snævrere defineret indikator, end den der fremgår i indsatsteorien, hvor det var hensigten, at der skulle spørges ind til, i hvilken grad projektdeltagerne har anvendt deres indsigt i kursisternes læringsudbytte ved planlægning og gennemførelse af AMU.

I forhold til den fastsatte indikator for målopfyldelse, skal projektdeltagerne ved spørgeskemaundersøgelsen ved projektets afslutning svare mindst 3, i forhold til i hvilken grad de har anvendt deres indsigt i metoder og redskaber til afprøvning af kursisternes læringsudbytte (svarende til, at de mindst svarer *i nogen grad* i spørgeskemaet). Som det fremgår af nedenstående tabel er der dog kun 55 % af projektdeltagerne, der svarer således ved projektets afslutning.

Som det også fremgår af tabellen, så er der ved projektets afslutning færre projektdeltagere, der svarer, at de *i nogen grad, i høj grad* eller *i meget høj grad* har anvendt deres indsigt til at gennemføre afprøvnings af kursisternes læringsudbytte, end der var ved projektets start. Resultaterne skal dog ses i lyset af, at en stor andel af projektdeltagerne er blevet skiftet ud i løbet af projektperioden.

Tabel 4: I hvilken grad har du anvendt din indsigt i metoder og redskaber til at gennemføre afprøvning af kursisternes læringsudbytte? (Procentandel af det samlede antal besvarelser)

	<i>I meget høj grad</i>	<i>I høj grad</i>	<i>I nogen grad</i>	<i>I begrænset grad</i>	<i>Slet ikke</i>	<i>Ved ikke/ikke relevant</i>
<i>Projektdeltagernes svar ved projektets start</i>	8	17	50	17	8	0
<i>Projektdeltagernes svar ved projektets afslutning</i>	0	33	22	11	22	11

Der kan være flere andre årsager til, at billedet ser sådan ud. Det kan skyldes, at der ikke i den pågældende periode har været gennemført arbejdsmarkedsuddannelser, hvor test og afprøvning af læringsudbytte har været anset som muligt.

Det kan også skyldes det forhold, at projektdeltagerne oplever, at de ikke har haft lejlighed til at benytte den nyligt erhvervede indsigt i præcis de redskaber og metoder, de har opnået i projektet, i forbindelse med afholdelse af arbejdsmarkedsuddannelser.

Endelig kan en forklaring være, at det tager tid at få test og afprøvning af læringsudbytte implementeret på uddannelsesinstitutionerne, samt at projektdeltagerne ved projektets afslutning har en højere erkendelse af, hvad det faktisk vil sige at afprøve AMU-deltagernes læringsudbytte.

En tovholder fortæller, at de er i gang med at forberede sig på afprøvninger af læringsudbytte, men at de ikke har truffet alle beslutninger endnu. Tovholderen siger:

“Vi er ikke helt færdige, men vi vil nok gøre det sådan, at vi gennemfører test på delkompetencer. Arbejdsmarkedsuddannelserne bliver ofte gennemført i moduler af f.eks. 1-2 dage, og så vil vi afprøve på modulerne, når disse afsluttes. Vi har endnu ikke besluttet, om det skal gennemføres med Survey Monkey eller Google Analyse... der er fordele og ulemper, og vi vil gerne kunne anvende cases og videoer samt en kombination af lukkede spørgsmål og åbne spørgsmål... Vi afprøver det i øjeblikket.”

Projektdeltagerne har gennemgående opnået stor indsigt i de mange overvejelser, det er nødvendigt at gøre sig, inden testmetoder vælges, udvikles og tages i brug.

3.2 Projektdeltagernes indsigt i og anvendelse af metoder og redskaber til feedback

Parallelt med målet om metoder og redskaber om afprøvning af kursisternes læringsudbytte var det målet med projektet, at alle projektdeltagere igennem projektets aktiviteter skulle få øget deres indsigt i mulige metoder og redskaber til at give deltagerne feedback. Udvikling af metoder til feedback indgik i forlængelse heraf i de gennemførte seminarer og webinarer.

Der blev med indsatsteorien fastsat en indikator for, hvornår denne målsætning kunne anses som opfyldt.

Se en beskrivelse af indikatoren i boksen herunder.

Indikator

Ved spørgeskemaundersøgelsen ved projektafslutning skulle projektdeltagerne svare mindst 3 (på en femtrinsskala, hvor 1 er lavest), i forhold til i hvilken grad de har indsigt i mulige metoder og redskaber til feedback til deltagerne.

Besvarelser vedrørende metoder og redskaber til at give kursisterne feedback

På spørgsmålet om, hvorvidt projektdeltagerne oplever at have indsigt i mulige metoder og redskaber til at give kursister feedback på læreproces og læringsudbytte, er der sket en forskydning i retning af, at langt flere ved projektets afslutning – 67 % - end ved projektets start – 8 % - oplever, at de *i høj grad* har indsigt i mulige metoder og redskaber til feedback.

Der er ingen af projektdeltagerne, der ved projektets afslutning siger, at de *i begrænset grad* eller *slet ikke* har indsigt.

Som det fremgår af nedenstående tabel, er det alle projektdeltagerne, der ved projektets afslutning svarer, at de i *nogen grad* (svarende til 3), i *høj grad* eller i *meget høj grad* har fået indsigt i mulige metoder og redskaber til feedback. Indikatoren for målopfyldelse er dermed nået.

Tabel 5: I hvilken grad har du indsigt i mulige metoder og redskaber til at give kursisterne feedback på deres læreproces og læringsudbytte? (Procentandel af det samlede antal besvarelser)

	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I begrænset grad	Slet ikke	Ved ikke/ikke relevant
Projektdeltagernes svar ved projektets start	0	8	67	25	0	0
Projektdeltagernes svar ved projektets afslutning	0	67	33	0	0	0

Projektdeltagerne er som et ekstra spørgsmål blevet spurgt om, i hvilken grad de har anvendt deres indsigt i metoder og redskaber til at give kursisterne feedback på deres læreproces og læringsudbytte. Jf. tabel 6.

I spørgeskemaundersøgelsen ved projektets afslutning er det alle projektdeltagerne, der svarer, at de i *høj grad* eller i *nogen grad* giver kursisternes feedback på deres læreproces og læringsudbytte.

Ved projektets afslutning er der således marginalt flere projektdeltagere, der svarer, at de anvender deres indsigt i metoder og redskaber til feedback, end der er projektdeltagere, der svarer, at de anvender deres indsigt i metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte.

Men der er – lige som ved besvarelsen i tabel 4 om anvendelse af indsigt i afprøvning af læringsudbytte – 22 % (svarende til to projektdeltagere) som svarer, at de *slet ikke* har anvendt indsigten. Der er desuden 11 % (1 projektdeltager), der svarer "*ved ikke/ikke relevant*".

Tabel 6: I hvilken grad har du anvendt din indsigt i metoder og redskaber til at give kursisterne feedback på deres læreproces og læringsudbytte? (Procentandel af det samlede antal besvarelser)

	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I begrænset grad	Slet ikke	Ved ikke/ikke relevant
Projektdeltagernes svar ved projektets start	0	0	75	17	8	0
Projektdeltagernes svar ved projektets afslutning	0	22	44	0	22	11

Projektdeltagerne lægger stor vægt på koblingen mellem test, vurdering af læringsudbytte og feedback

Der har i hele gruppen af projektdeltagerne ved møder, seminarer og i forbindelse med metodeudvikling været givet udtryk for en velunderbygget og nuanceret tilgang til det at koble test og vurdering af læringsudbytte med feedback til deltagerne – ud fra projektdeltagernes indsigt i deltagerforudsætninger og læring.

Projektdeltagernes tilgang kan meget kort udtrykkes på denne måde: Ingen test uden feedback. At det så i praksis ikke er så nemt at gennemføre, har projektet givet flere erfaringer med og perspektiver på (jf. også afsnit 3.4).

Projektdeltagerne har således været meget optagede af vigtigheden af at udvikle metoder til feedback, der skal indgå i vekselvirkning med brugen af test, men da udvikling af test var nyt for de fleste projektdeltagere, har det haft en tendens til at tage en stor del af opmærksomheden.

Tovholderne fortæller:

“Vi skulle nok have arbejdet mere med feedback i projektet. Test fyldte så meget i starten af projektet, at vi ikke rigtig fik sat fokus på feedback før sent i projektet.”

“Vi har haft for lidt fokus på feedback. Det er langt vigtigere at have fokus på feedback på deltagernes læreproces end på resultaterne af gennemførte test.”

Et interview med et medlem af styregruppen (som er afdelingsleder på en af de deltagende uddannelsesinstitutioner) bekræfter, at der er større fortrolighed med og erfaring med udvikling af metoder til feedback, end der er med udvikling af test:

“I forhold til feedbacken, har der hos os været arbejdet med det i længere tid end i TUP 15. Det er en meget bevidst tydeliggørelse. Få brudt målet op i daglige tegn – og der prøver underviseren virkelig at få fat i de tegn på, at deltageren har lært de små delmål. Hele feedback-tanken er noget, vi har arbejdet en del med - det ligger også som en indsats. ... [I: Hvordan forholder det sig i forhold til test?] Der er vi novicer, der har vi kun TUP 15 – men vi får jo en hel del foræret via trepartsaftalen. Vi har på nuværende tidspunkt OVERHOVEDET ikke tænkt på, hvordan det skal udformes. Der kommer det til at foregå landsdækkende, og jeg håber med en drøftelse af, hvornår virker det og hvornår virker det ikke.”

(Styregruppemedlem)

En god rammesætning af test fordrer kontinuitet blandt undervisere

Ved projektevalueringen ved udviklingsseminar 5, hvor der blev gennemført gruppeinterview med projektdeltagerne, var feedback et emne, som blev grundigt drøftet. Dette skete i forbindelse med, at projektdeltagerne blev bedt om at reflektere over, hvordan man bedst sikrer sig kvalitet, når der anvendes test og afprøvning af læringsudbytte. Dette især, når der er flere undervisere på holdene – herunder også eksterne undervisere. Projektdeltagerne siger blandt andet:

“Kontinuerlighed (underviseren) og tilrettelæggelsen af undervisningen er vigtig for kvaliteten i anvendelse af test... vigtigt, at det er den samme underviser, der er på førstedagen og på sidstedagen. At det er den samme underviser, som fremlægger og belægger testen med de samme ord. Vi har erfaret, at hvis der er én ekstern underviser, som er på i starten og en anden underviser i slutningen, og der undervejs er dukket noget op i undervisningen, som er behandlet, så forsvinder sammenhængen og muligheden for den gode kvalitative feedback. Feedbacken og brugen af testen er for os helt integreret.”

(Projektdeltagere i gruppeinterview, 9. august 2017)

I dette citat træder det frem, at projektdeltagerne oplever, at en succesfuld anvendelse af test skal ske integreret i uddannelsesforløbet. Test skal og bør ikke foregå isoleret fra undervisningen i øvrigt. Projektdeltagerne ser det endvidere på den måde, at den kvalitative feedback koblet til test kræver, at der er kontinuitet blandt undervisere. Dette er nødvendigt for at kunne understøtte en igangværende læreproces og korrigere undervisningen eller give målrettet støtte til AMU-deltagerne, hvis der er tegn på, at der er stofområder i undervisningen, som de har svært ved at fange.

Derudover peger projektdeltagerne på, at det også er væsentligt for at kunne opnå reliabilitet i testresultaterne, at det er de samme forhold, som gør sig gældende ved før-målingen som ved efter-målingen. Med det mener de (blandt flere forhold), at hvis der til testen hører en mundtlig introduktion, er det væsentligt, at testene rammesættes ens; citat: *“belægger testen med de samme ord”*. Dette sikres, ifølge projektdeltageren, bedst ved, at det er den samme underviser, som står for såvel før-måling-test som eftermåling-test.

Nye metoder til vurdering af læringsudbytte stiller krav til organisationen

I forlængelse af ovenstående overvejelser er flere projektdeltagere inde på, at det at indføre de nye metoder og redskaber ved gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelserne også stiller krav til organisationen.

Et medlem af styregruppen fortæller:

"De sidste to år har været de mest turbulente år i SOSU-verdenen, jeg kan huske. Det er ikke nemt – vi er igennem en meget omfattende fusionsproces. Vi er gået fra 22 til 4 i AMU-afdelingen, og så benytter vi en større gruppe eksterne undervisere. Og det er en helt ny organisering. ... Det giver udfordringer. Det er en større udfordring, end man lige tænker. F.eks. overlevering af de metoder og redskaber, vi taler om her, til en ny underviser.

Hvis vi skal have succes, og vi skal tage de langsigtede briller på, hvor AMU skal styrkes gennem test og prøver, så er vi nødt til at se på vores egen organisering. For det her [metoder og redskaber til test og vurdering af læringsudbytte], det er for mange undervisere, konsulenter og administrative ikke lige sådan at forstå. Det tager tid at forstå, og det tager tid at lære at bruge. Ligesådan med feedbackkultur, det er det samme, det er heller ikke noget "du bare kan".

En bred palet af vurderingsmetoder

Det blev såvel af projektdeltagerne ved den afsluttende evaluering (gennemført på 5. udviklingsseminar) som af styregruppemedlemmerne ved de afsluttende interview fremhævet, at feedback koblet til vurdering af læringsudbytte, hvor der anvendes en bredere palet af vurderingsmetoder (f.eks. multiple choice sammen med øvrige vurderingsmetoder), kan være det værktøj, som uddannelsesinstitutionerne kan bruge for at tilgodese AMU-deltagernes forskellige forudsætninger og læringsstile.

Her følger et udsagn fra et styregruppemedlem, som omhandler behovet for at kombinere test med andre vurderingsformer.

"Det er lidt tilbage til det, jeg tidligere har talt om ift. vores forsøg omkring feedback: Test kan være mangfoldigt, testen skal ikke kun tale til én side. Vi vil stadig have ledige, møde ordblinde, møde de der har svært ved at reflektere, ... vi skal også passe på, at vores test ikke bliver for stereotype. Der er jo kæmpe forskel på, hvilke mennesker vi møder, og hvordan de lærer."

Situationen på de deltagende skoler er således, at der findes forhåndserfaringer med metoder til feedback, og i projektet er der sket en yderligere kobling af disse erfaringer til det at anvende test. Men idet, at kræfterne i projektet primært har været anvendt til udvikling og implementering af test, så er der fortsat et stykke vej, før det vil lykkes for skolerne at skabe den fulde integration af de to elementer, i den grad som de selv ønsker det.

3.3 Udviklede metoder og redskaber til afprøvning af deltageres læringsudbytte

I indsats teorien er det beskrevet, at projektet skal resultere i metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte ved deltagelse i udvalgte arbejdsmarkedsuddannelser. Metoderne og redskaberne skal være tilgængelige for alle projektdeltagere og projektledelsen.

Af indsats teorien fremgår det endvidere, at det med udgangspunkt i den afsluttende spørgeskemaundersøgelse for projektdeltagerne skulle kunne dokumenteres, hvorvidt projektdeltagerne oplever, at de har opnået kompetencer til at udvikle og anvende metoder og redskaber, og om projektdeltagerne oplever, at metoder og redskaber kan anvendes.

Der blev med indsats teorien fastsat indikator for, hvornår denne målsætning kunne anses som opfyldt.

Se en beskrivelse af indikatoren i boksen herunder.

Indikator

Ved spørgeskemaundersøgelsen ved projektafslutning skulle projektdeltagerne svare mindst 3 (på en femtrinsskala, hvor 1 er lavest), i forhold til i hvilken grad de har kompetencer til at udvikle metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte.

Af indsats teorien fremgår det endvidere, at projektdeltagerne ved projektets afslutning skulle svare mindst 3 på spørgsmål om, hvorvidt de mener, at de udviklede metoder og redskaber er anvendelige til at måle kursisters læringsudbytte. I det spørgeskema, som er udsendt til projektdeltagerne, er der ikke blevet spurgt til dette. Der er indhentet data om dette forhold via klyngeafrapporteringer og de kvalitative interview, og det vil blive beskrevet i det følgende.

Projektdeltagernes oplevelse af deres kompetenceniveau

Af tabel 7 fremgår det, at der er sket en – omend beskedent – positiv udvikling af det oplevede kompetenceniveau blandt projektdeltagerne.

Der skal igen udvises opmærksomhed på, at der ikke er tale om en identisk gruppe, som har besvaret spørgeskemaet ved projektets start og afslutning.

Tabel 7: I hvilken grad har du kompetencer til at udvikle metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte? (Procentandel af det samlede antal besvarelser)

<i>I meget høj grad</i>	<i>I høj grad</i>	<i>I nogen grad</i>	<i>I begrænset grad</i>	<i>Slet ikke</i>	<i>Ved ikk e/ ikke relevant</i>
-----------------------------	-----------------------	-------------------------	-----------------------------	----------------------	-------------------------------------

Projektdeltagernes svar ved projektets start	0	33	42	17	0	8
Projektdeltagernes svar ved projektets afslutning	0	44	44	11	0	0

Ved projektets afslutning svarer 88 % af projektdeltagerne mindst 3 (svarende til mindst i *nogen grad*) på spørgsmålet om, i hvilken grad de har kompetencer til at udvikle metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte.

Af de kvalitative interview med projektdeltagere – og underbygget af udsagn fra styregruppemedlemmerne – fremgår det, at projektdeltagergruppen som helhed har opnået kompetencer i forhold til at udarbejde testmaterialer og materialer til vurdering af læringsudbytte.

Kompetencerne kommer til udtryk ved, at projektdeltagerne har opnået nye færdigheder til at udvikle og anvende test. Og ydermere – og dette kan vurderes at have en lige så stor værdi – er de blevet i stand til kritisk at vurdere, hvilke metoder og redskaber som kan anvendes til at vurdere bestemte uddannelsesmål og bestemte kompetenceområder. Endelig giver de udtryk for, at de er blevet bevidste om, hvor de har behov for yderligere at udbygge deres viden og kompetencer i forhold til udvikling af metoder og redskaber til afprøvning af AMU-deltageres læringsudbytte.

Her følger en række citater, som kan illustrere dette:

”Jeg synes, vi er nået langt – vi har fået et stort udbytte af det. Men vi har også lært, at det er faktisk udfordrende for skolerne at deltage i det. Det er svært at lave spørgsmålene.”

(Styregruppemedlem)

“Da vi skulle udvikle test til uddannelsen, blev det klart for os, at vi ikke kunne anvende multiple choice, da vi gerne ville have deltagerne til selv at formulere svarene. Vi ville have en kvalitativ test, og derfor valgte vi papirudgaven... vi kunne ikke bruge Viseffekt til det. I dag ville vi nok havde anvendt Google Analyze... der er ingen grund til at lave det på papir.”

(Tovholder)

“Det har været en enorm læreproces at være tovholder... Jeg er nu langt bedre rustet til hele processen med udarbejdelse af test.”

(Tovholder)

Den gennemgående konklusion på baggrund af interview og klyngernes af-rapporteringer er, at projektdeltagerne fandt, at test med spørgeskema (multiple choice mv.) egner sig bedst til test af viden og “vidensfag”, som f.eks. i arbejdsmarkedsuddannelsen *Medicinadministration (48101)* og også i et vist omfang på arbejdsmarkedsuddannelser på demensområdet.

At projektdeltagerne tager et vist forbehold for at anvende test med multiple choice på arbejdsmarkedsuddannelserne på demensområdet, skyldes, at disse arbejdsmarkedsuddannelser også rummer et væsentligt indhold, som handler om deltagernes kompetencer til at vurdere situationer i relationsbestemte kontekster. Det lader sig – efter projektdeltagerens opfattelse – ikke dække ved multiple choice alene.

Det er således nødvendigt at kombinere test med multiple choice med andre metoder til vurdering af læringsudbytte på dette og tilsvarende kompetenceområder, som f.eks. har fokus på viden og kompetencer i forhold til relations betydning eller sikring af det gode arbejdsmiljø. I de sammenhænge fandt projektdeltagerne, at cases og opgaver kan være velegnede til at vurdere såvel deltagernes færdigheder som handlekompetencer.

3.3.1 De udviklede testmaterialer

I ansøgningen til projektet fremgik det, at der skulle udarbejdes afprøvningsmaterialer til ni arbejdsmarkedsuddannelser.

Som det tidligere er beskrevet (jf. afsnit 2.2) blev det ved styregruppemøde den 22. oktober 2015 besluttet at ansøge Undervisningsministeriet om, at der kun skulle indgå syv arbejdsmarkedsuddannelser. Dette blev imødekommet.

Efterfølgende er arbejdsmarkedsuddannelsen *Medvirken ved lægemiddelbrug i omsorgsarbejdet (47258)* udgået af projektet, da den klynge, som oprindeligt havde valgt at arbejde med arbejdsmarkedsuddannelsen, mistede de tre projektdeltagere med særlige erfaringer med netop denne uddannelse som følge af, at de fratrådte deres stillinger på de respektive uddannelsesinstitutioner.

Alt i alt er der udarbejdet testmaterialer til seks arbejdsmarkedsuddannelser. Til én af uddannelserne er udarbejdet to forskellige sæt af prøvematerialer og vejledninger.³ Det drejer sig om uddannelsen *Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (48256)*, som således har kunnet bidrage med erfaringer med forskellige metoder og værktøjer til samme arbejdsmarkedsuddannelse.

De seks arbejdsmarkedsuddannelser, der er udviklet testmaterialer til, er:

- Medicinadministration (48101) – 5 dage
- Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (48256) – 11 dage
- Arbejdsmiljø i sosu-arbejdet – etik og adfærd (40606) – 3 dage
- Leg og Læring med digitale medier i dagtilbud (47732) – 5 dage
- Omsorg for personer med demens (44327) – 5 dage
- Personer med demens, sygdomskendskab (42673) – 5 dage.

Ved udvikling af testmaterialer er der anvendt forskellige testredskaber, herunder Viseffekt.dk, online spørgeskema med brug af Google Analyse, simulation, 'blyant og papir', faglig refleksion med underviservurdering samt løsninger af opgaver med produktkrav.

Løsninger af opgaver med produktkrav er anvendt i arbejdsmarkedsuddannelsen *Leg og læring med digitale medier i dagtilbud (47732)*, hvor deltagerne bl.a. gennem udarbejdelse af lydbøger demonstrerer, at de har tilegnet sig de kompetencer, der fremgår af den handlingsorienterede AMU-målformulering. Vurdering af deltageres kompetencer sker således ved, at underviserne løbende og på baggrund af deltageres endelige produkter vurderer, om de har tilegnet sig kompetencerne.

De forskellige testredskaber er præsenteret i inspirationsmaterialet: *Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab. Inspirationsmateriale til AMU-udbydere*. December 2017.

I det følgende præsenteres udelukkende erfaringerne med testredskabet Viseffekt.dk, som er anvendt ved afprøvning af læringsudbytte i tre af arbejdsmarkedsuddannelserne.

³ For en samlet præsentation af de udarbejdede testmaterialer henvises til publikationen: *Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab. Inspirationsmateriale til AMU-udbydere*. 2017. Materialet er udarbejdet af projektdeltagerne i samarbejde med projektledelsen og konsulenter fra Mærsk Nielsen HR.

3.3.2 Viseffekt.dk som testredskab

Til tre af arbejdsmarkedsuddannelserne er Viseffekt.dk anvendt som testredskab. Det drejer sig om uddannelserne:

- Medicinadministration (48101)
- Praktikvejleder, PAU- og SOSU-elever (48256) og
- Omsorg for personer med demens (44327).

Viseffekt.dk er Undervisningsministeriets redskab til effektmåling af arbejdsmarkedsuddannelserne, og det har en række forskellige faciliteter, som kan bidrage til afprøvning af læringsudbytte, herunder automatisk udregning af indlæringseffekt og indlæringsindeks ved anvendelse af før-målinger og efter-målinger.⁴

I det følgende præsenteres erfaringer med anvendelse af Visffekt.dk. Som et eksempel tages der udgangspunkt i erfaringerne fra arbejdsmarkedsuddannelsen *Medicinadministration (48101)*, og der præsenteres både muligheder og udfordringer.

Erfaringer med udarbejdelse og afprøvning af test i Viseffekt.dk til Medicinadministration (48101)

Testen består af 16 spørgsmål, og deltagerne har deltaget i testen både ved uddannelsens start og ved uddannelsens afslutning. Testen tager max. 30 minutter at gennemføre. Resultatet af testen genereres elektronisk.

Testen er udformet som multiple choice, hvor der er 4-8 svarmuligheder til hvert spørgsmål. Spørgsmålene er udformet med tanke på, at deltagerne ikke har adgang til hjælpemidler. Deltagerne får at vide, hvor mange rigtige svar, der er til hvert spørgsmål. Testen er udformet således, at der både er spørgsmål rettet mod deltagernes faglige viden og deres handlekompetencer.

⁴ Læs mere om Viseffekt i vejledningen *Gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte. En vejledning*, december 2017

I boksen herunder er et eksempel på spørgsmål, der fokuserer på deltagerens handlekompetencer.

Figur 1: Eksempel på spørgsmål udformet til test i arbejdsmarkedsuddannelsen 'Medicinadministration'

4.2 Du skal dosere medicin hos Hans Olsson.
Du bliver opmærksom på, at Hr. Olsson - udover sin daglige medicin - også indtager tablet Perikon.
Hvad gør du?

(Der er 1 rigtigt svar)

- a. Du lader som ingenting, fordi hr. Olsson har sin selvbestemmelsesret
- b. Du gør ingenting, fordi lægen kun bør orienteres, hvis det er håndkøbsmedicin. Naturlægemidler har ingen interaktioner med lægeordineret medicin
- c. Du tager Perikonen fra Hr. Olsson, så han ikke længere kan tage noget ved siden af den lægeordinerede medicin
- d. Du orienterer lægen om hr. Olssons brug af håndkøbsmedicin og naturlægemidler, da det kan have indflydelse på den lægeordinerede medicin.**
- e. Ved ikke

Som det ses af ovenstående, så skitseres først den situation, som deltageren skal forholde sig til. Situationen er beskrevet kort og præcist, og det introduceres også, hvilken handling ("dosere medicin") deltageren skal forestille sig at skulle udføre, og i forhold til hvilken der indtræder et særligt opmærksomhedspunkt (Hr. Olsson tager også et naturmedicinsk præparat.) Herefter får deltageren præsenteret fem forskellige svarmuligheder, og deltageren får endvidere information om, at der er ét korrekt svar.

Som eksemplet illustrerer, kræver det stor omhu at formulere spørgsmål som på en gang kan opfattes som realistiske og mulige besvarelser, men som dog ikke er rigtige svar.

Eksempelvis er det korrekt, at Hr. Olsson har selvbestemmelsesret, men det er ikke hensigten, at deltageren (medarbejderen) i en sådan situation skal 'lade som ingenting'. Derfor er den første svarmulighed ikke et korrekt svar. Nogle deltagere kan dog anse svaret for værende korrekt, fordi Hr. Olsen har selvbestemmelsesret. Det kræver altså, at testdeltageren gennemfører en tolkning af de forskellige svarmuligheder, inden deltageren markerer det svar, som han/hun mener er korrekt.

Som det fremgår af ovenstående boks, er der fire svarmuligheder samt svarkategorien *Ved ikke*. Svarkategorien *Ved ikke* er helt central ved den test, der gennemføres ved uddannelsens start, fordi det skal tydeliggøres, at der ikke er forventninger om, at deltagerne kan besvare spørgsmålet ved uddannelsens start.

For at få deltagerne til at besvare i *Ved ikke*, er det dog helt centralt, at underviseren gør deltagerne opmærksomme på, at det er helt legalt at svare dette i stedet for at forsøge at gætte sig frem til svaret – hvilket resulterer i et forkert billede af deltagerens kompetencer, hvis deltageren tilfældigvis kommer til at markere det korrekte svar. Det har langt større pædagogisk og didaktisk betydning for underviseren at vide, hvor mange af deltagerne, der rent faktisk ikke kender svaret på spørgsmålet.

I testen forekommer også spørgsmål, som fokuserer på, at deltagerne kan anvende almene regnekompetencer i den faglige kontekst. Et eksempel på et sådant spørgsmål og svarmulighederne ses nedenfor.

Figur 2: Eksempel på spørgsmål udformet til test i arbejdsmarkedsuddannelsen 'Medicinadministration'

2.4.1 Vedligeholdelsesdosis af Digoxin afhænger af alder, vægt og nyrefunktion samt den øvrige medicinering. Som tommelfingerregel kan du gå ud fra, at dosis af Digoxin er 10-15 mikrogram pr. kg. Legemsvægt. Hvis borgerne vejer 75 kg, hvad er så intervallet?

(Der er 1 rigtigt svar)

- a. 75-112,5 mikrogram
- b. 750-1125 mikrogram**
- c. 7,5-11,25 mikrogram
- d. 7500-11250 mikrogram
- e. Ved ikke

Deltagere med læse- eller skriveudfordringer kan få tildelt ekstra tid til besvarelse af en test, og de kan få stillet hjælpemidler til rådighed. Dette forudsætter naturligvis, at deltageren har fortalt, at han eller hun har disse udfordringer. Det kan således være en udfordring, som man som underviser bør give nøje opmærksomhed, når man anvender skriftlige test med et indhold som det skitserede. Det er særligt vigtigt, når der anvendes formålinger, hvor der måske endnu ikke er opbygget tillidsforhold mellem deltager og underviser.

I processen med udvikling af testen til arbejdsmarkedsuddannelsen har klyngen taget udgangspunkt i den handlingsorienterede målformulering for arbejdsmarkedsuddannelsen, og på den baggrund har klyngen beskrevet en række relevante læringsmål. Disse læringsmål har så i anden omgang dannet grundlag for udvikling af spørgsmålene i testen.

Projektdeltagerne har fået støtte til udformning af spørgsmål til test i gennem vejledningen *Gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte*, som er udarbejdet af konsulenter fra Mærsk Nielsen HR. Projektdeltagerne fik i første omgang et udkast til vejledningen i november 2015, og vejledningen er revideret til en endelig udgave i december 2017. Jf. afsnit 2.4.

I arbejdet med afdækning af de centrale kompetencer har klyngen anvendt en skabelon til udvikling af test på baggrund af en analyse af AMU-målformuleringen. Se skabelonen og læs mere om denne proces i vejledningen *Gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte. En vejledning*. December 2017.

I praksis betød det, at klyngen nedbrød målformuleringen i delmål og sikrede sig, at der var spørgsmål til – optimalt set – hvert delmål. Et eksempel på hvordan klyngen har arbejdet med at knytte delmål fra AMU-målformuleringen til spørgsmål er illustreret i figur 3 nedenfor (det rigtige svar er markeret med rød skrift, hvilket naturligvis ikke fremgår af den version, AMU-deltagerne får i Viseffekt.dk).

Figur 3: Eksempel på spørgsmål udformet til test i arbejdsmarkedsuddannelsen 'Medicinadministration'

MÅL 1

Deltageren kan observere borgerens/patientens tilstand og reagere hensigtsmæssig ved forandringer og medicinudløste forgiftningstilstande på baggrund af viden om lægemidlers virkning, bivirkning og interaktion

1.1 Hvilket organ omdanner de fleste lægemidler?

(Der er 1 rigtigt svar)

- a. Hjertet
- b. Hjernen
- c. Nyrerne
- d. Leveren**
- e. Binyrerne
- f. Ved ikke

Spørgsmålene er udarbejdet med henblik på, at de skulle være relevante for AMU-deltagere, uanset på hvilken uddannelsesinstitution de deltog i uddannelsen, da spørgsmålene tager udgangspunkt i den konkrete AMU-målformulering, og ikke eksempelvis i konkrete teorier og tilgange der anvendes af forskellige undervisere på arbejdsmarkedsuddannelsen.

Projektdeltagerne har fået sparring på de udarbejdede spørgsmål og svar af den eksterne konsulent, og nogle af spørgsmålene blev afprøvet på deltagere på arbejdsmarkedsuddannelsen, inden spørgsmålenes implementering i Viseffekt.dk.

Klyngetovholderen, som arbejdede med den konkrete test, fortæller om den samlede proces:

"Vi skulle have brugt den fasemodel, vi fik udleveret i vejledningen 'Gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte', mere systematisk. Den første udgave af test var alt for omstændelig... alt for tidskrævende og alt for svær for andre undervisere at bruge... Testen havde et didaktisk udgangspunkt, som var rigtig godt og meget anvendeligt for den underviser, der havde bidraget til udviklet af testen. Det var et rigtig godt pædagogisk redskab for underviseren, men testen var svær at anvende for andre undervisere, der har en anden didaktisk tilrettelæggelse af arbejdsmarkedsuddannelsen... Det tager rigtig lang tid at udvikle gode test... der er en masse overvejelser, man skal igennem, og man skal have sparring mange gange."

Efter at have udarbejdet spørgsmålene til denne 2. version af testen med udgangspunkt i AMU-målformuleringen, blev der foretaget indtastning og afprøvning af testen med AMU-deltagere. I den forbindelse opstod nogle tekniske udfordringer, som fik indflydelse på deltagernes oplevelse af testdeltagelsen.

Til før-målingen (testen på uddannelsens første dag) var AMU-deltagerne ikke klar over, at der var flere svarmuligheder til enkelte spørgsmål, da det ikke fremgik af den elektroniske udgave af testen, hvilket beroede på indtastningsproblemer. I den oprindelige udformning af testen, var det fremhævet under spørgsmålene, hvor mange rigtige svar der var til hvert spørgsmål. Men af en uvisse årsager var dette ikke tilgængeligt i den elektroniske udgave.

Projektdeltagerne, som arbejdede med testen i klyngen, blev opmærksom på dette, og ved efter-målingen (testen på uddannelsens sidste dag) fik AMU-deltagerne således udleveret et stykke papir, hvorpå der stod, hvor mange svar der var til hvert spørgsmål, hvilket deltagerne gav udtryk for var en stor hjælp for dem ved besvarelsen.

Der opstod også en række andre udfordringer med sætninger, som manglede efter indtastning. Det har for mange projektdeltagere vist sig, at *der er* udfordringer med den indtastningsmæssige del og øvrige teknikaliteter ved de anvendte platforme.

Som beskrevet i afsnit 2.7 blev der etableret et specifikt kursus for de administrative medarbejdere, som i projektet skulle varetage indtastningerne. Alligevel opstod der udfordringer, hvilket peger på, at man skal give den tekniske og praktiske side med indtastninger og efterprøvning af det indtastede materiale opmærksomhed, hvis man ønsker en succesfuld implementering.

Den tekniske side ved afvikling af testen med AMU-deltagere, herunder også eksempelvis stabil internetadgang mv., *skal* være på plads, ellers kan introduktionen af test i en tidsmæssig presset undervisningssituation få svære vilkår.

Ovenstående viser, at der er nogle enkle tilretninger, der er lette at udføre, og som samtidig gør en stor forskel for deltagerne.

Generelt gav AMU-deltagerne i testen mundtligt udtryk for, at de syntes, at den udarbejdede test fungerede godt, og at den var udformet i overensstemmelse med dét, der var blevet undervist i.

3.3.3 Erfaringer med test til afprøvning af læringsudbytte

I det følgende vil vi med udgangspunkt i de gennemførte interview med styregruppemedlemmer, projektdeltagere, ledere og medarbejdere fremhæve nogle af de væsentligste erfaringer med anvendelse af test til afprøvning af læringsudbytte.

Test ligger i naturlig forlængelse af det at deltage i uddannelse

Det er et fælles træk, at AMU-deltagere i test og deres ledere ude i virksomhederne i interviewene giver udtryk for, at det at blive testet på sin viden og læring er en aktivitet, som ligger i naturlig forlængelse af det at deltage i en arbejdsmarkedsuddannelse.

En af AMU-deltagerne siger følgende:

"Jeg tænkte, at det er jo meget almindeligt, at man skal prøves i det, man skal lære."

En virksomhedsleder siger følgende om medarbejdernes deltagelse i test i forbindelse med deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser:

"Jeg synes, det er godt, fordi der er jo en grund til, at vi sender dem afsted..."

Validiteten i de udarbejdede test med brug af Viseffekt.dk

Projektdeltagerne har gennemgående en opfattelse af, at de udarbejdede test i Viseffekt.dk har høj validitet. Testresultaterne har således målt det, som det var hensigten at måle, nemlig AMU-deltagernes læringsudbytte i relation til de konkret udvalgte uddannelsesmål. En tovholder siger:

"... Disse undervisere [undervisere, som hjalp klyngen med at afprøve testen] havde ligesom vi selv en oplevelse af, at der var rigtig god sammenhæng mellem testresultaterne og den vurdering vi havde af deltagerne gennem undervisningen... Vi kunne se, at deres viden om sygdomme havde rykket sig meget."

Interview med AMU-deltagere peger ligeledes på, at de synes, at der er god overensstemmelse mellem læringsmål og testindhold. En deltager siger:

"Der var god overensstemmelse mellem test og kursets indhold, ... for det var om de forskellige demenssygdomme..."

En anden AMU-deltager siger:

"Jeg synes, det passede til det, som vi var blevet undervist i... Det kunne for eksempel være i forhold til, hvor i hjernen er man ramt, og hvor er det så, at det får indvirkning. F.eks. hvis man bliver ramt i frontallappen – der bliver det din personlighed, der påvirkes, du kan have svært med sproget, pludselig begynder du måske at sige ord, du ikke har lyst til, stødende ord."

Dette peger samler set på, at de gennemførte test med Viseffekt.dk har haft høj gyldighed som instrument i de konkrete anvendelser, som har fundet sted i projektet.

Reliabiliteten i de udarbejdede test med brug af Viseffekt.dk

Mens de interviewede deltagere, virksomhedsledere og tovholdere giver udtryk for, at de udarbejdede test havde god gyldighed, tyder nogle af de interviewedes tilbagemeldinger på, at det samme billede ikke kan tegnes lige så tydeligt op, hvad angår pålideligheden; nøjagtigheden i indsamlingen af data og behandlingen af disse (reliabilitet).

For langt de fleste gennemførte arbejdsmarkedsuddannelser, hvori test med Viseffekt.dk og multiple choice indgår, oplever projektdeltagerne, at der er en god overensstemmelse mellem indlæringseffekt og indlæringsindeks, og det øvrige indtryk underviserne havde af deltagernes udbytte.

Der var dog også tilfælde, hvor projektdeltagerne oplevede, at testdeltagerens målte indlæringseffekt var langt lavere end forventet. Der opstod i disse tilfælde udfordringer i forhold til tolkningen af nogle testresultater. Hvordan kunne det f.eks. være, at indlæringseffekten var lav, når underviseren havde en oplevelse af, at deltagerne havde fået et godt udbytte af at deltage i uddannelsen?

En væsentlig forklaring på de noget lave indlæringseffekter på nogle af holdene er formentlig, at deltagerne får forholdsvis mange korrekte svar ved før-målingen, fordi de allerede inden uddannelsens start har kompetencer i relation til uddannelsens mål.⁵

Dette gælder f.eks. for arbejdsmarkedsuddannelsen *Omsorg for personer med demens (44327)*, hvor målgruppen for uddannelsen er "Social- og sundhedshjælpere og personer med lignende jobfunktioner". Deltagerne i arbejdsmarkedsuddannelsen har typisk flere års erfaringer med at arbejde med demente borgere, og de kommer dermed ikke som 'ubeskrevne blade'.

I enkelte tilfælde har testresultaterne vist, at der var deltagere, der scorede dårligere ved afslutning af uddannelsen, end de havde gjort ved starten af uddannelsen. Dette fandt nogle af de interviewede "underligt", og de reflekterede over, om der var tale om 'målefejl', eller om der var AMU-deltagere, der rent faktisk havde fået et negativt udbytte af at deltage i uddannelsen – set i relation til selve testen. En af interviewpersonerne siger:

"Jeg har også hørt, at der både er en før- og en efter-måling – det er uheldigt at få en lavere efter-måling – man skal passe på med at overføre de meget kvantitative metoder til alt. Det er heller ikke voldsomt motiverende for underviseren, når det sker."

(Styregruppemedlem)

⁵ Indlæringseffekten beregnes som resultatet af efter-målingen minus resultatet af før-målingen.

Der er desuden AMU-deltagere, der undrer sig over, at de ved deltagelse i efter-målingen ikke får et bedre resultatet – også på trods af, at de rent faktisk selv synes, at de har fået et godt udbytte af at deltage i undervisningen. En af deltagerne siger:

"Jeg blev overrasket over, at jeg ikke var blevet bedre... at jeg helt åbenlyst på en eller anden måde er blevet dement [griner sarkastisk].. Der var mange blandt de andre, der kunne se, at de havde lært noget, det var tydeligt."

Hvis en AMU-deltager eller en deltagergruppe scorer lavere ved før-målingen end ved efter-målingen, eller hvis indlæringseffekten viser sig at være markant lavere end forventet, kan der være flere forskellige spørgsmål, man som underviser (og/eller testudvikler) kan stille sig selv.

Der kan være tale om, at undervisningen skal tilrettelægges anderledes, for at deltagerne får et bedre udbytte. Det kan også være, at det kan gøre underviseren opmærksom på, at deltagere, som scorer lavt (eller lavere end forventet) har brug for ekstra opmærksomhed. Testresultaterne kan desuden bidrage til at skærpe AMU-deltagernes opmærksomhed på, hvad de efterfølgende skal fokusere ekstra meget på for at indhente de kompetencer, de ikke har tilegnet sig.

En deltager beskriver det på denne måde:

"Mellem den første og den anden kursusgang blev jeg ansat hernede i [XX kommune], og der kan jeg da huske, at jeg tænkte, jeg tror jeg lige skal have læst op på noget af det, vi lærte (f.eks. om forandrings-tegn)... Testen bekræftede måske lidt, at der især var noget jeg skulle fokusere på."

Som det beskrives her, får deltageren anledning til at bruge testens resultater til at samle op på viden, hun er blevet opmærksom på, hun mangler. Hun fortæller videre, at hun har anvendt testen til at 'måle' sig selv:

"... altså jeg synes, at det var sådan lidt en præstationsting. Altså ikke sådan konkurrence mellem os, men sådan lidt konkurrence med mig selv. Jeg gav mig selv lektier for, på hvilke områder, jeg måske ikke... Så jeg var mere forberedt".

(Deltager i arbejdsmarkedsuddannelse)

Ovenstående tre citater, der kommer fra den samme interviewperson, peger på, at anvendelse af test skal bruges med omhu og med forståelse for de forskellige deltageres forskellige indgang til arbejdsmarkedsuddannelsen og til test. Man kan læse citatet som udtryk for en deltager, som på den ene side udtrykker en form for distance til resultatet: *"at jeg helt åbenlyst på en eller anden måde er blevet dement"*, men på den anden side anvender testresultatet til at fokusere på at få indhentet den manglende viden.

Det skal i den forbindelse særligt fremhæves, at feedbacken, som bør knyttes til afvikling af test, har betydning *både for* de deltagere eller hold, som har stor indlæringseffekt, *såvel som* de deltagere eller hold, som har en indlæringseffekt, som ikke er så god som forventet.

Formidling af testresultater

Det er væsentligt, at man som underviser nøje overvejer, hvordan man vil formidle resultaterne af testene. Skal formidlingen ske:

- Kollektivt eller individuelt?
- Anonymiseret eller med navns nævnelse?
- Med underviserkommentarer og refleksioner om, hvad underviseren vil foretage sig på baggrund af testresultaterne, ændringer i undervisningsform eller tilrettelæggelse, eller om formidlingen af resultaterne stort set får lov at stå 'ukommenteret'?
- Får deltagerne udleveret deres testresultater pr. automatik, eller skal de bede om det?
- Skal virksomheden, som har medarbejdere på arbejdsmarkedsuddannelsen, have det overordnede resultat for holdet udleveret, og på hvilken måde skal dialogen herom skal foregå?
- Osv.

Det er naturligvis først og fremmest vigtigt, at underviseren fremlægger resultaterne med respekt for deltagergruppen og deres præferencer i forhold til feedback. (se også afsnit 3.4)

Test, som gentagne gange viser uventede resultater

En test, som gentagne gange – altså gennemført på flere forskellige hold – ikke viser den forventede indlæringseffekt må give anledning til, at man retter opmærksomheden på testens udformning: Er spørgsmålene ikke i tilstrækkeligt omfang afstemt undervisningens indhold? Er spørgsmålene for lette? Kan man besvare spørgsmålene alene på baggrund af 'sund fornuft'?

Det er væsentligt, at man som udvikler og/eller bruger af testene får afprøvet spørgsmål og svar så mange gange, at u hensigtsmæssigheder i selve testens udformning så vidt muligt undgås.

Hvis man som underviser gentagne gange oplever, at en test viser tegn på ikke at fungere efter hensigten, skal der være mulighed for, at man kan aflevere sin feedback til udviklerne, således at der kan justeres.

Dette projekts erfaringer peger på, at det er væsentligt, at den underviser, som skal anvende testen, kender den og har indsigt i, hvordan resultater fra test kan kobles til feedbacken på en meningsfuld måde.

En af klyngerne giver udtryk for, at man er nødt til at kende tankerne bag udformningen af en test, for at kunne anvende den optimalt i en arbejdsmarkedsuddannelse. Hvis en test savner gyldighed og pålidelighed i underviserens øjne, har den ringe chancer for at blive anvendt til at løfte læringsudbyttet hos deltagerne.

Betydningen af overensstemmelse mellem spørgsmål og svar

Forudsætningen for, at deltagerne kan opleve, at der er tale om en pålidelig test, er endvidere – som det påpeges af flere deltagere – at der er tænkt over overensstemmelse mellem spørgsmål og svar, og at disse er letforståelige og tilgængelige.

En teamleder fra en kommunal enhed beskriver det på denne måde:

"... Så det skal være meget tydeligt, hvad man spørger om, så det overordnet bliver opfanget rigtigt fra modtageren. Nogle gange kan man opleve, at de skalaer, som bliver valgt, måske bliver opfattet forkert af modtageren, eller at skalaerne har været forskellige fra gang til gang, og så får man pludselig nogle HELT forkerte resultater. Det er meget vigtigt, at det ikke sker. Spørgsmålene skal stilles kort og kontant. Og de skal være afprøvede".

En klyngetovholder siger:

"Projektet har lært os meget om, hvordan vi skal stille spørgsmål til test, og hvordan vi ikke skal stille dem! Det har også fået sat meget mere fokus på, hvad det er, der skal til, for at kursisterne har opfyldt AMU-målene... fokus på, hvad det egentlig er, de skal lære."

En leder fra en kommune siger følgende om spørgsmålenes udformning:

"... Spørgsmålene må ikke være for kringledede. Det skal være nogle meget skarpe spørgsmål, for ellers så ved vi, at det giver problemer for dem. Det ved vi fra hver gang vi laver et spørgeskema, så skal vi passe så meget på. F.eks. et ord, det kan forstås på 10 forskellige måder."

Løbende opdatering af test og ledelsesmæssig bevågenhed

Udformning af gode spørgsmål og svar stiller også skarpt på behovet for løbende opdatering af testene, hvis der i testene anvendes specifikke termer fra det faglige område, der testes i.

Et styregruppemedlem, som er kursuschef på en af de deltagende skoler, uddyber, hvad det kræver at implementere test i fremtiden:

"Men der skal være en tovholder. For hvem skal sikre, at det er det rette faglige indhold? Og hvad ift. det forhold at de test jo løbende skal revideres. Hvem sikrer det? Hvor tit skal de revideres? Osv. osv. Det er jo et faktum, at der inden for vores område sker en rivende udvikling. Det problem med uddatering har vi også haft i forhold til uddannelsesstitler. Man skal ikke komme og sige PDA (hvis deltagerne i dag bruger Ipads). PDA var det helt store for 5 år siden, nu er det helt uaktuelt, og sådan er der mange eksempler."

Interviewpersonen taler her om, at der er behov for, at udarbejdelse og implementering af test får den nødvendige ledelsesmæssige bevågenhed, samt sikre at det arbejde, som det vil være at indføre test, prioriteres på linje med andre kerneopgaver. Endelig rejstes der nogle spørgsmål omkring den overordnede kvalitetssikring af test og vurderingsmetoder.

3.4 Udviklede metoder og redskaber til at styrke undervisernes feedback til deltagere

Et forventet output har været, at der som et resultat af projektet skal foreligge metoder og redskaber, der kan bidrage til at styrke undervisernes feedback til kursisterne, og at disse metoder og redskaber er tilgængelige for alle projektdeltagere og for projektledelsen.

Med udgangspunkt i den afsluttende spørgeskemaundersøgelse for projektdeltagerne skal det tillige kunne dokumenteres, hvorvidt de oplevede, at de havde opnået kompetencer til at styrke undervisernes feedback til kursisterne.

Der blev med indsatsteorien fastsat indikator for, hvornår denne målsætning kunne anses som opfyldt.

Se en beskrivelse af indikatoren i boksen herunder.

Indikator

Som en indikator for om målet er opfyldt, blev det fastlagt, at projektdeltagerne ved spørgeskemaundersøgelsen ved projektafslutning skulle svare mindst 3 (på en femtrinsskala, hvor 1 er lavest), i forhold til i hvilken grad de har kompetencer til at styrke undervisernes feedback til kursisterne.

Ved den indledende og den afsluttende spørgeskemaundersøgelse er projektdeltagerne blevet spurgt, i hvilken grad de oplever at have kompetencer til at udvikle metoder og redskaber til at give kursister feedback.

I tabel 8 herunder kan man – ved sammenligning af besvarelserne ved projektets start og projektets afslutning – se en beskedent positiv udvikling. Det ses desuden, at alle projektdeltagerne ved projektets afslutning svarer mindst 3 (svarende til mindst *i nogen grad*) på spørgsmålet.

Tabel 8: I hvilken grad har du kompetencer til at udvikle metoder og redskaber til at give kursisterne feedback på deres læreproces og læringsudbytte? (Procentandel af det samlede antal besvarelser)

	<i>I meget høj grad</i>	<i>I høj grad</i>	<i>I nogen grad</i>	<i>I begrænset grad</i>	<i>Slet ikke</i>	<i>Ved ikke/ikke relevant</i>
<i>Projektdeltagernes svar ved projektets start</i>	0	25	50	17	0	8
<i>Projektdeltagernes svar ved projektets afslutning</i>	0	22	78	0	0	0

Ved interviewene viser det sig dog, at der er projektdeltagere, som giver udtryk for, at de ikke har fået tilføjet væsentligt nyt til deres eksisterende viden og kompetencer i forhold til feedback og vurdering af læringsudbytte.

*“Feedback – jeg har ikke lært noget, der gør, at jeg vil gøre noget anderledes fremover... Jeg havde håbet på, at jeg havde ‘set lyset’, og at der rent faktisk var noget jeg kunne gøre på en anden måde.
... Jeg er måske blevet bedre til at gøre målet med uddannelsen og forventningerne til kurser tydeligere. Kursisterne er blevet mere bevidste om, hvad de har lært. ... Glæde ved at vide noget om, hvad kursisterne allerede kan/ved – og bruge det i undervisningen. Det bidrager til at synliggøre kursisters læringsudbytte for dem selv.”*

(Udsagn fra projektdeltager i gruppeinterview, 5. udviklingsseminar, 9. august 2017)

Selv om der således ikke har været afgørende ny læring for den pågældende projektdeltager, har det at arbejde med test og vurdering af læringsudbytte alligevel gjort, at der er sat et styrket fokus på uddannelsesmål og forventningsafklaring, samt medvirket til at styrke kompetencerne til at inddrage AMU-deltagernes læringsudbytte i undervisningen.

I det følgende afsnit gengives et eksempel på, hvordan en gruppe projektdeltagere valgte at arbejde med feedback i tilknytning til test.

Feedback til deltagerne med udgangspunkt i den udviklede test i arbejdsmarkedsuddannelsen Medicinadministration

Som det tidligere i rapporten er blevet beskrevet, er projektdeltagerne gennemgående fortalere for det princip, at man – for at få det størst mulige udbytte af test som en måde at styrke læringsudbytte i arbejdsmarkedsuddannelserne – systematisk skal knytte test an til feedback til deltagerne.

I forbindelse med afprøvningen af testmaterialet til arbejdsmarkedsuddannelsen *Medicinadministration (48101)* var feedbacken tilrettelagt på følgende måde. Efter gennemførelse af testen den første uddannelsesdag, udtrækker underviseren oplysninger fra Viseffekt.dk om holdets samlede resultat. Resultaterne bliver fremlagt med fokus på de områder, som viser sig at være svære for holdet.

Den enkelte deltager kan se sit resultat i Viseffekt.dk, og deltageren har hermed mulighed for at vurdere, hvor der er brug for at øge læringsudbyttet. Hvis underviser finder det nødvendigt, kan der gives yderligere feedback omkring, f.eks. hvilke dele af undervisningen der skal lægges særlig vægt på.

På den sidste undervisningsdag gennemføres testen igen. Efter testen frigives de rigtige svar, ligesom resultatet af den første test også udleveres. Der er mulighed for at se svarene efter afslutningen af testen.

Underviseren trækker resultatet for henholdsvis den første og den sidste test med henblik på at vurdere læringsudbyttet for den enkelte og for den samlede gruppe, og giver deltagerne mulighed for at se, hvor de har svaret rigtigt og forkert i henholdsvis den første og den sidste test.

Deltagerne har mulighed for at henvende sig til deres underviser for individuel feedback på testen.

Her sammenfatter projektdeltagerne nogle af deres overvejelser omkring feedbacken:

”Den kan være motiverende, og den kan være demotiverende. Hvis feedbacken udelukkende består i, at man erfarer, at man er nede i det røde felt, kan man måske gå ”nedbøjet hjem”. Det gode resultat er altid godt at komme videre med. Nogle er gode til at hive sig selv op ved nakkehårene, mens andre har svært ved det og får måske en oplevelse af, ”at det kunne jeg så heller ikke”. Meget feedback kan være meget motiverende, men hvis man kun ser resultaterne af gennemførte test, så kan det være direkte demotiverende at deltage i test (jeg kan intet, jeg kan ikke finde ud af det).”

(Uddrag af projektdeltagernes plenumdiskussion, 5. udviklingsseminar, 9. august 2017)

Dette peger på, at feedbackmetoder (på tilsvarende vis som de anvendte test- og vurderingsmetoder skal være det) skal være overordentlig godt gennemtænkte, og de skal være ’følsomme’ ift. deltagerforudsætninger, f.eks. at man skal kombinere metoder.

3.5 Indsigt i kursisternes læringsudbytte ved deltagelse i AMU og anvendelsen af denne til planlægning og gennemførelse af AMU

Et forventet output af projektet har været, at der skulle være gennemført afprøvnings på mindst to hold af hver af de udvalgte arbejdsmarkedsuddannelser, der indgår i projektet, og at det var forventet, at ca. 300 AMU-deltagere skulle inddrages i projektet.

Som det fremgår af afsnit 2.8 er der for fem ud af de seks arbejdsmarkedsuddannelser gennemført afprøvning på henholdsvis 3, 4, 6 eller 9 hold.

Afprøvnings er gennemført på følgende arbejdsmarkedsuddannelser:

- 48256 Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (4 hold, 120 deltagere)
- 48101 Medicinadministration (1 hold, 20 deltagere)
- 40606 Arbejds miljø i sosu-arbejdet – etik og adfærd (3 hold, 66 deltagere)
- 47732 Leg og læring med digitale medier i dagtilbud (6 hold, 97 deltagere)
- 44327 Omsorg for personer med demens (9 hold, 190 deltagere)
- 42673 Personer med demens, sygdomskendskab (4 hold, 94 deltagere)

Som det fremgår, er der for én af arbejdsmarkedsuddannelserne kun gennemført afprøvnings af læringsudbyttet på ét hold. Forklaringen herpå er, at de kommuner, der har haft medarbejdere til at deltage i arbejdsmarkedsuddannelsen, har ønsket at gennemføre disse som rekvirerede kurser, og de har stillet krav om, at deres medarbejdere efterfølgende skulle deltage i test, som kommunen selv har udarbejdet.

Såvel projektskolerne som kommunerne syntes, at det var u hensigtsmæssigt, at deltagerne i uddannelsen skulle deltage i to test. Som følge heraf har projektskolerne haft ringe muligheder for at anvende det testmateriale, de selv har udviklet på arbejdsmarkedsuddannelsen.

Totalt har 587 deltagere deltaget i afprøvnings af læringsudbytte på de seks arbejdsmarkedsuddannelser. Antallet af deltagere, der har deltaget i afprøvnings er dermed næsten dobbelt så stort som forventet.

Projektdeltagerne/underviserne har løbende opsamlet resultaterne af afprøvnings. De har reflekteret over resultaterne, og de har beskrevet disse i mål- og handleplanerne og/eller i den skabelon, der er blevet udviklet til opsamling af erfaringer med afprøvnings (jf. bilag 6.5) samt skabelonen til klynghernes afrapportering (jf. bilag 6.6).

Afprøvningsne har bidraget til, at projektdeltagerne er blevet opmærksomme på, hvordan de kan tilrettelægge undervisningen, så AMU-deltagerne får det størst mulige udbytte af at deltage i uddannelserne. En af klyngerne skriver i deres afrapportering, hvordan resultaterne af før-målingerne er blevet anvendt i en af arbejdsmarkedsuddannelserne:

“For underviseren har resultatet af den første test givet overblik over, hvor holdets kompetencer var som udgangspunkt... Det har givet mulighed for at vægte indholdet i programmet i forhold til underviserens billede af holdets kompetencer. En bevidst differentiering af opgaver, cases o.l. har også givet øget mulighed for at styrke kursisternes læringsudbytte, f.eks. i forhold til deres uddannelsesmæssige baggrund og viden om demenssygdomme. Det kan ses som et eksempel på, at underviserens viden og parathed til at anvende test og feedback har været en vigtig parameter i dette projekt.”

(Uddrag af skriftlig afrapportering fra klynge)

Klyngen skriver desuden om, hvordan resultater af efter-målingerne er blevet anvendt i planlægning og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser.

I afrapporteringen står der blandt andet følgende:

“Efter-målingen har på begge AMU-kurser givet kursister og undervisere et her og nu billede af holdets læringsudbytte i forhold til testene. Kursisterne, der har øget deres læringsudbytte væsentlig, har reageret positivt... Andre, der ikke har opnået så stor indlærings effekt, har reageret mere afdæmpet, haft svært ved at huske, hvad de svarede i første test, og får derfor svært ved at se deres eget læringsudbytte i testen... For underviseren har efter-målingen givet et billede af holdets udvikling, men også på, om der er områder, der fordrer didaktiske ændringer, grundet uventet lavt læringsudbytte.”

(Uddrag af skriftlig afrapportering fra klynge)

Af indsatsteorien fremgår det, at en indikator på, at projektdeltagerne har anvendt deres indsigt i kursisternes læringsudbytte ved planlægning og gennemførelse, er, at de svarer mindst 3 (målt på en femtrinsskala, hvor 1 er lavest), i forhold til i hvilken grad de har anvendt deres indsigt i kursisternes læringsudbytte ved planlægning og gennemførelse af AMU. Ved en fejl har projektledelsen ikke fået dette spørgsmål med i spørgeskemaundersøgelsen.

3.6 Feedback på kursisternes læringsudbytte og læringsstil

Et forventet output af projektet har været, at der skulle være gennemført feedback på alle de hold af AMU-deltagere, der har deltaget i afprøvninger.

Erfaringerne med feedback er beskrevet i mål- og handleplanerne i den skabelon, der er blevet udviklet til opsamling af erfaringer med afprøvningserne (jf. bilag 6.5) samt skabelonen til klyngernes afrapportering (jf. bilag 6.6).

En gennemgang af materialerne viser, at AMU-deltagerne har fået feedback på deres læringsudbytte på alle de hold, der har deltaget i afprøvninger af læringsudbytte. Feedbacken har dog haft meget forskellig karakter. På nogle hold har feedbacken været begrænset til, at deltagerne blot fik resultat fra den test, de deltog i, mens deltagerne på andre hold har fået individuel feedback fra underviseren. Læs mere om, hvilke metoder og redskaber der er anvendt til feedback i afsnit 3.4.

Viskvalitet-evalueringerne ved arbejdsmarkedsuddannelsernes afslutninger har skullet belyse, i hvilken grad AMU-deltagerne har fået indsigt i eget læringsudbytte og læringsstil, samt deres tilfredshed med de anvendte metoder og redskaber til feedback.

Af indsatsteorien fremgår det, at en indikator på, at AMU-deltagerne har fået et indsigt, er, at de på en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer mindst 3 på, i hvilken grad de har fået indsigt i eget læringsudbytte.

Indikator

På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3 (svarende til *I nogen grad*), i forhold til i hvilken grad de har fået indsigt i eget læringsudbytte og læringsstil.

I de skolespecifikke spørgsmål, som projektledelsen har udarbejdet, bliver der ikke spurgt ind til ovenstående indikator, så der kan ikke måles på denne indikator.

En anden indikator i indsatsteorien er, at AMU-deltagerne svarer mindst 3, i forhold til hvor tilfredse de er med de anvendte metoder og redskaber til feedback, som er anvendt i undervisningen (også her målt på en femtrinsskala, hvor 1 er lavest).

Indikator

På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3 (svarende til *I nogen grad*), i forhold til hvor tilfredse de er med de anvendte metoder og redskaber til feedback.

Det er ikke for alle arbejdsmarkedsuddannelserne, klyngerne har afrapporteret specifikt på de enkelte skolespecifikke spørgsmål (de har i stedet for angivet gennemsnitsresultaterne for de fire spørgsmål).

For de arbejdsmarkedsuddannelser, hvor der foreligger specifikke resultater på de enkelte spørgsmål, er det mellem 81 og 100 % af deltagerne på holdene, der svarer mindst 3 (*I nogen grad*). På nogle af holdene er der 100 % af deltagerne, der svarer mindst 2 (*I høj grad*).

3.7 Strategier for systematisk afprøvning af deltagerens læringsudbytte samt for undervisernes feedback til kursister.

Projektet har haft som mål, at skolerne skulle udvikle strategier for en systematisk afprøvning af kursisternes læringsudbytte samt for undervisernes feedback til deltagerne i arbejdsmarkedsuddannelse.

På de deltagendes otte skolers skoleinterne videndelmøder har de drøftet strategier for en systematisk afprøvning af AMU-deltagerens læringsudbytte samt for undervisernes feedback til deltagerne.

Ifølge projektets indsatsteori skal der ved projektets afslutning foreligge strategier for skolernes systematiske afprøvning af kursisternes læringsudbytte samt for undervisernes feedback til kursisterne.

Der blev med indsatsteorien fastsat indikatorer for, hvornår disse målsætninger kunne anses som opfyldt.

Se en beskrivelse af indikatorerne i boksen herunder.

Indikatorer

Der foreligger strategier for skolernes systematiske afprøvning af kursisternes læringsudbytte samt for undervisernes feedback til kursisterne.

På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer styregruppemedlemmerne mindst 3, i forhold til i hvilken grad afprøvnings af læringsudbytte har bidraget til at synliggøre læringsudbytte i AMU i forhold til kursister og virksomheder.

Ifølge indsatsteorien står der videre, at spørgsmål om strategi skulle indgå i slutspørgeskemaet til projektdeltagerne. Dette spørgsmål har projektledelsen ikke inkluderet i slutspørgeskemaet til styregruppemedlemmerne.

I det følgende afsnit beskrives uddannelsesinstitutionernes strategier.

3.7.1 Strategier på uddannelsesinstitutionerne

Projektet blev afsluttet omtrent på samme tid som offentliggørelsen af trepartsaftalen på uddannelsesområdet for 2018-21⁶, som fremhæver behovet for indførelse af test og vurdering af læringsudbytte inden for arbejdsmarkedsuddannelserne.

I de kvalitative interview med lederne fra uddannelsesinstitutionerne (styregruppemedlemmerne) ved projektets afslutning fortæller de, at behovet for en strategi med trepartsaftalen er blevet endnu mere aktuell og vedkommende for dem.

Projektledelsen har sammen med styregruppen for projektet udarbejdet en fælles strategi for de deltagende skoler om systematisk afprøvning af læringsudbytte som pædagogisk redskab.

⁶<http://bm.dk/da/Aktuelt/Pressemeddelelser/Arkiv/2017/10/Trepartsaftale%20VEU.aspx>

I den strategi, som er formuleret for det fremtidige arbejde, fremgår det blandt andet, at skolerne:

- vil anvende den viden, som er opnået gennem TUP 15 – Afprøvning af læringsudbytte som pædagogisk redskab, på arbejdsmarkedsuddannelserne *Omsorg for personer med demens (44327)*, *Personer med demens, sygdomskendskab (42673)*, *Praktikvejleder PAU og SOSU elever (48256)*, *Medicinadministration (48101)*, *Arbejds miljøarbejdet i sosu-arbejdet – etik og adfærd (40606)* og *Leg og læring med digitale medier i dagtilbud (47327)*.
- vil benytte de test, der er udviklet i projektet til en før- og eftermåling af læringsudbyttet, og skolerne vil arbejde for udvikling af andre testformer, i det omfang der er behov for det.
- vil arbejde hen mod en systematisk feedback kultur, hvor der gives fælles feedback efter før-målingen, og hvor der gives feedback til den enkelte, når underviseren finder det nødvendigt. Efterspørger deltager feedback på deres eget resultat, afsættes de nødvendige ressourcer til at kunne opfylde dette behov.

Det blev samtidig besluttet, at strategien skulle evalueres i efteråret 2018.

Nogle af skolerne har gennem noget tid arbejdet med strategier for anvendelse af test og vurdering af læringsudbytte. F.eks. har en uddannelsesinstitution arbejdet med, hvordan man kan bryde et uddannelsesmål op i små daglige tegn, som underviseren så skal sørge for at 'registrere', og samtidig gøre det tydeligt over for deltageren, når de bliver opnået.

På den måde skulle deltagerens bevidsthed om egen læreproces blive styrket, men det skærper også underviseren i forhold til at tilpasse undervisningen. Underviserne bruger de daglige korte test til at planlægge og tilrettelægge den følgende dags undervisning. Lederen af uddannelsesinstitutionen fortæller, at dette er "en indsats" og en "meget bevidst tydeliggørelse".

Lederen af denne uddannelsesinstitution fortæller om deres fremtidige strategi, som nu vil blive udbygget med fokus på test:

"Vores fremtidige strategi er, at test bliver lagt ind på skema, det bliver en del af de pædagogiske overvejelser. Vi er kun fem undervisere, så det er relativt nemt for os at få det implementeret og aftalt"

(Styregruppemedlem)

Et andet medlem af styregruppen fortæller, at de hidtil har anvendt test, hvis der har været tvivl, om en deltager kunne opfylde uddannelsesmålet, men at indsatsen nu vil blive udvidet til at omfatte hovedparten af arbejdsmarkedsuddannelserne.

I de følgende afsnit vil de enkelte uddannelsesinstitutioners lokale strategier blive beskrevet hver for sig. De enkelte uddannelsesinstitutioners strategier stemmer overens med det, den overordnede strategi udtrykker, nemlig at:

- Skolerne er parate til at anvende de metoder og redskaber, som er udviklet i projektet på de arbejdsmarkedsuddannelser, som er indgået i projektet
- Skolerne vil udbrede de udviklede metoder og redskaber til før- og efter-måling på andre arbejdsmarkedsuddannelser – og inddrage andre metoder og redskaber, når det anses for relevant
- Skolerne vil arbejde langsigtet med feedback-kultur og koblinger mellem feedback og redskaber til test og vurdering af læringsudbytte.

Strategi hos ZBC

Strategien på ZBC er, at uddannelsesinstitutionen vil anvende de test, der er udviklet i projektet på de næste åbne kurser på uddannelserne *Medicin-administration (48101)* og *Omsorg for personer med demens (44327)* og anvende før- og efter-måling af læringsudbyttet.

På uddannelsen *Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (48256)* er der behov for yderligere en modificering af den udviklede test, før den er klar til at anvendes på uddannelsen. Når det sker, vil de i tilknytning til testen, som er udarbejdet i *Viseffekt.dk*, anvende et feedback værktøj til midtvejssamtale og slutsamtale med deltageren.

Videndelingsaktiviteter på ZBC

Der har været afholdt to interne videndelingsmøder. Det ene blev afholdt i maj 2016 med den daværende kursusafdeling, som på det tidspunkt bestod af 22 AMU-undervisere/konsulenter. Her blev projektet præsenteret, og specielt metoderne omkring feedback fik megen opmærksomhed fra deltagerne, omend de fandt, at de udviklede feedbackmetoder ville kræve megen tid med den enkelte deltager.

Det andet videndelingsmøde med organisationen blev afholdt i september 2017 i AMU-afdelingen, som i mellemtiden var blevet reduceret til fire medarbejdere. (ZBC anvender eksterne undervisere). På dette møde blev der informeret om projektets formål, der blev gennemført en præsentation af feedback med udgangspunkt i *Viseffekt.dk* som metode, testresultater fra klynge 1 blev præsenteret, og endvidere blev der gennemført en drøftelse af, hvilke feedbackmetoder som ZBC finder er anvendelige, og hvordan de kunne implementere dem i praksis.

På mødet blev det besluttet, at uddannelsesinstitutionen vil udarbejde testspørgsmål med anvendelse af *Viseffekt.dk* på to øvrige arbejdsmarkedsud-

dannelser, samt anvende testen som er udarbejdet til arbejdsmarkedsuddannelsen *Omsorg for personer med demens (44327)*.

Strategi hos SOSU Nykøbing F

Uddannelsesinstitutionen vil anvende den multiple choice-test, der er udviklet til *Medicinadministration (48101)* på alle disse kurser fremover. Uddannelsesinstitutionen vil sætte yderligere fokus på feedbackdelen på øvrige uddannelser, og vil – udover at anvende metoder og værktøjer udviklet i projektet – finde inspiration i de øvrige værktøjer, som blev præsenteret ved fælleskonferencen for TUP 15-projekterne afholdt den 22. november 2017.

Uddannelsesinstitutionen ønsker at undersøge øvrige muligheder for udvikling af test, end de muligheder som findes med Viskvalitet.dk og Visefekt.dk. De vil desuden arbejde videre i forhold til værktøjer til effektmåling med udgangspunkt i de udviklede test.

Videndelingsaktiviteter hos SOSU Nykøbing F

Uddannelsesinstitutionen vil med udgangspunkt i nærværende rapport og inspirationsmateriale gennemføre et videndelingsmøde med leder, kursusledere og de undervisere, som sædvanligvis er tilknyttet uddannelserne.

Strategi hos Bornholms sundheds- og sygeplejeskole

Uddannelsesinstitutionen vil anvende de test der er udviklet til de uddannelser, som er indgået i afprøvningen, på de fremtidige uddannelser. Skolen er klar med koncept for testene, for individuel feedback og for fælles feedback efter før-måling, men mangler at udvikle koncept for fælles feedback ved efter-målingen.

Videndelingsaktiviteter hos Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole

På Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole er der afholdt et videndelingsmøde i april 2016 med information om projektet, hvor langt man var nået i arbejdet, erfaringer med testen udviklet til den specifikke uddannelse *Medicinadministration (48101)*. Deltagerne i mødet var lederen af Efter- og Videreuddannelsesafdelingen, 2 sekretærer og 1 konsulent/underviser i Efter- og Videreuddannelsesafdelingen. I forbindelse med projektafslutningen, og når der foreligger dokumentation for de opnåede resultater, vil der blive udsendt et nyhedsbrev til skolens 25 medarbejdere omkring resultaterne.

Strategi hos SOSU Esbjerg

SOSU Esbjerg vil fremover prioritere udviklingen af test til samtlige arbejdsmarkedsuddannelser som følge af trepartsaftalen, og vil blandt andet

med udgangspunkt i de udviklede vurderingsmetoder til uddannelserne *Arbejdsmiljø i sosu-arbejdet – etik og adfærd (40606)* og *Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (48256)* arbejde videre med simulationer og case-arbejde som testmetoder.

Uddannelsesinstitutionen har desuden haft en del AMU-deltagere, som har deltaget i uddannelserne inden for demensområdet. Testene har fået god modtagelse hos både deltagere og udviklere og vil derfor også kunne indarbejde disse test i deres fremtidige uddannelsestilrettelæggelse og markedsføring.

Videndelingsaktiviteter hos SOSU Esbjerg

På SOSU Esbjerg er der afholdt videndelingsmøder, der har sat fokus på de udviklede metoder og værktøjer og opnåede resultater, specifikt med fokus på de to uddannelser: *Arbejdsmiljø i sosu-arbejdet – etik og adfærd (40606)* og *Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (48256)*. Der er afholdt videndelingsmøder i august 2016 og i august 2017, begge gange med mellem 6-10 deltagere.

Strategi hos Social- og Sundhedsskolen Fyn

Uddannelsesinstitutionen vil fortsætte med at benytte test af læringsudbyttet via de udviklede konkrete opgaver til uddannelsen *Leg og læring med digitale medier i dagtilbud (47732)*. Testene fungerer som afsæt for feedback af deltagerne. Der vil blive anvendt før-målinger (også til vurdering af deltageres IKT færdigheder) og efter-målinger til opsamling på udbyttet af uddannelsen. Den udarbejdede test (som blev udarbejdet i google analyse) vurderes dog som for omstændelig og skal forenkles.

Social- og Sundhedsskolen Fyn arbejder, ligesom SOSU Esbjerg, med fremadrettet at anvende de udviklede vurderingsmetoder til uddannelsen *Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (48256)*.

Videndelingsaktiviteter hos Social- og Sundhedsskolen Fyn

På Social- og Sundhedsskolen Fyn er der afholdt videndelingsmøder med præsentation af metoder og værktøjer til vurdering af læringsudbytte på de to arbejdsmarkedsuddannelser *Leg og læring med digitale medier i dagtilbud (47732)* og *Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (48256)*.

Videndelingsmøderne er afholdt i august 2016 og i november 2017.

Strategi hos UCC

UCC har den samme strategi for implementering af test på arbejdsmarkedsuddannelser *Leg og læring med digitale medier i dagtilbud (47732)* og *Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (48256)*, som beskrevet af Social- og Sundhedsskolen Fyn ovenfor.

På UCC har projektet endvidere givet inspiration til, at de er ved at udvikle en ny model for effektmåling og feedback på arbejdsmarkedsuddannelsen *Pædagogmedhjælper i daginstitutioner (48040)*. Der er her tale om opgaver og test (på en digital platform), hvor hver enkelt deltager som afslutning på en undervisningsdag løser en række opgaver i form af multiple choice eller case-opgaver og efterfølgende får respons fra underviseren.

Videndelingsaktiviteter hos UCC

På UCC er der holdt videndelingsmøder i september 2016 og i juni måned 2017, og ved det afsluttende møde i juni 2017 blev ovennævnte strategi besluttet om at udvide anvendelse af test til yderligere en uddannelse; *Pædagogmedhjælper i daginstitutioner (48040)*.

Strategi hos SOSU Fredericia-Vejle-Horsens

Uddannelsesinstitutionen vil indføre test på alle relevante uddannelser, i takt med at trepartsaftalen tilsiger det, og der vil blive taget udgangspunkt i de udviklede metoder og værktøjer fra projektet.

Test kan umiddelbart igangsættes på arbejdsmarkedsuddannelsen *Medicin-administration (48101)*, men også på uddannelserne på demensområdet kan der blive iværksat test. Her vil uddannelsesinstitutionen fortsat benytte muligheden for at anvende både før- og efter-måling som udgangspunkt for feedback med AMU-deltagerne.

Uddannelsesinstitutionen har endvidere en række fordele af gennem længere tid at have arbejdet med registrering og dokumentation af 'tegn på læring' og har deltaget i flere netværksaktiviteter omkring feedback, blandt andet en videndelingsdag om feedback-metoder med et andet TUP 15-projekt. Klyngelederen fra Social- og Sundhedsskolen Fredericia-Vejle-Horsens har i projektet desuden været med til udvikling af katalog om feedbackmetoder, som også umiddelbart kan tages i brug som inspirationsmateriale.

Videndelingsaktiviteter hos SOSU Fredericia-Vejle-Horsens

På SOSU Fredericia-Vejle-Horsens er der afholdt videndelingsmøde den 22. juni 2016 med syv deltagere. Temaerne, som blev debatteret, var: Videndeling om projektets status og forløb, diskussion af hvordan uddannelsesinstitution kan bruge de udviklede spørgsmål i Viskvalitet.dk som didaktisk redskab, i forhold til at kursusafdelingen i en igangværende indsats arbejder med læringsmål.

Endelig diskuterede man muligheden for at bruge effektmålingen i Visefekt.dk i uddannelsesinstitutionens udadrettede konsulentarbejde, sådan at de kunne anvende positive resultater i salg af nye kurser. Det blev vedtaget, at anvendelse af testresultater i markedsføring blev indlagt som en del af programmet på to procesdage i august 2016, hvor kursusafdelingen skulle sætte fokus på synlighed og marketing.

Ved et videndelingsmøde i juni måned 2017 blev der givet status på afprøvning af testmetoder og feedbackmetoder i projektet, og der blev præsenteret en handleplan for uddannelsesinstitutionens indsatser med reference til Regeringens Handleplan *'Nye kompetencer hele livet'* (Ekspertgruppen for voksen-, efter- og videreuddannelse, juni 2017), herunder hvilke områder uddannelsesinstitutionen ville arbejde videre med i relation til test og vurdering af læringsudbytte efter projektperioden.

Strategi hos SOSU C

Uddannelsesinstitutionen har i perioden lige efter projektafslutning skullet beslutte den endelige strategi for anvendelse af test.

Ved den afsluttende evaluering på det 5. udviklingsseminar gav uddannelsesinstitutionen udtryk for, at der kan være perspektiver i anvendelse af test og vurdering af læringsudbytte i forhold til nogle af uddannelsesinstitutionens øvrige uddannelsesaktiviteter; blandt andet portørgruppen.

Videndelingsaktiviteter hos SOSU C

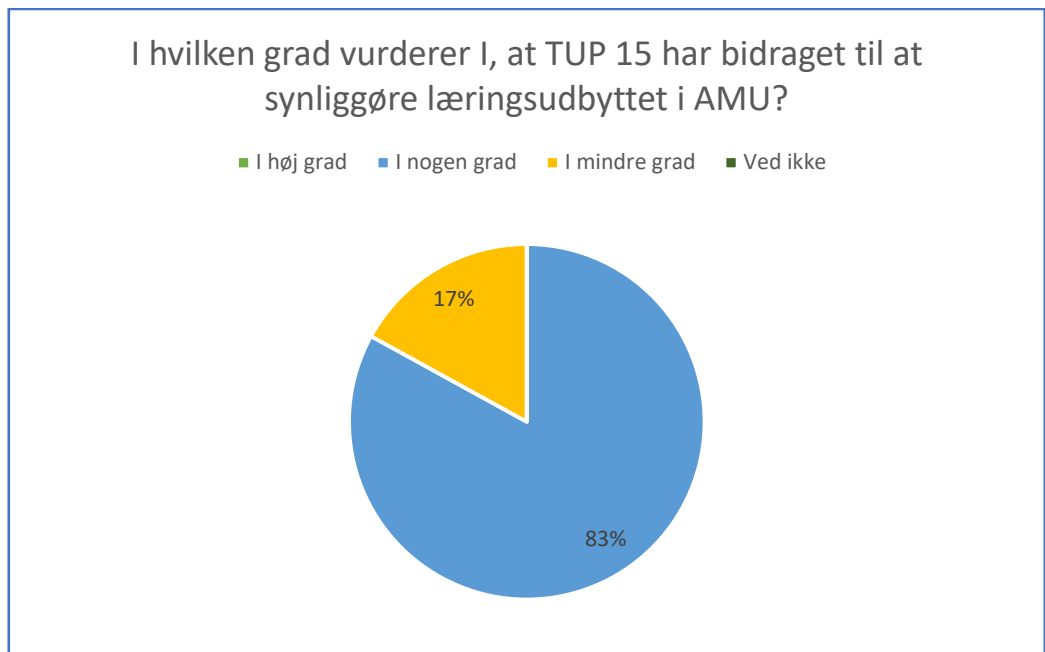
SOSU C har løbende afholdt vidensdelingsmøder i projektiden, hvor der er givet status til øvrige ansatte i kursusafdelingen omkring resultater og erfaringer i projektet.

3.7.2 Brug af erfaringer fra projektet i markedsføring

Projektets overordnede formål om at styrke kvaliteten og validiteten i AMU - og dermed øge læringsudbyttet ved deltagelse i AMU - skal samtidig gerne medføre, at flere virksomheder vælger at anvende arbejdsmarkedsuddannelserne. Et skridt hertil vil være, at uddannelsesinstitutionerne gennem deres markedsføring gør virksomhederne opmærksomme på mulighederne i vurdering af læringsudbytte.

Spørgeskemaundersøgelsen blandt styregruppemedlemmerne, som blev gennemført ved projektets afslutning, har afdækket, i hvilken grad projektet har bidraget til at synliggøre læringsudbytte i AMU i forhold til kursister og virksomheder.

Figur 4: I hvilken grad vurderer I, at TUP 15 har bidraget til at synliggøre læringsudbyttet i AMU?

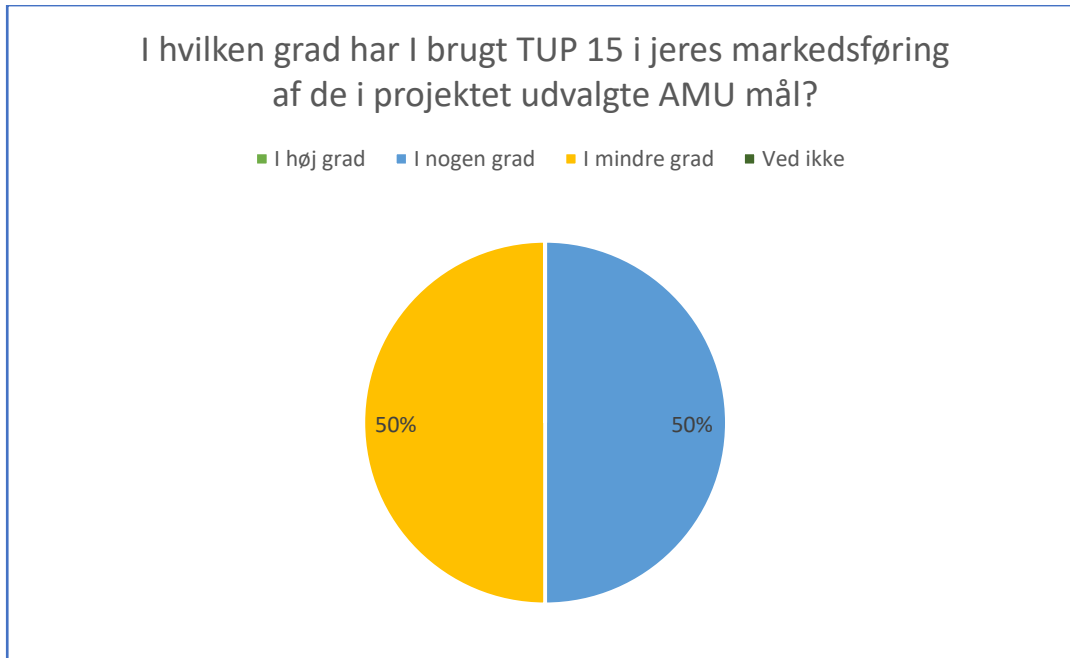

Det fremgår, at 83 % af styregruppemedlemmerne (svarende til 5 ud af 6 besvarelser) svarer, at de *i nogen grad* vurderer, at TUP 15 har bidraget til at synliggøre læringsudbyttet.

17 % (svarende til én besvarelse) svarer, at det *i mindre grad* har bidraget til at synliggøre læringsudbyttet i AMU. Det må samlet set konkluderes, at styregruppemedlemmerne ikke mener, at TUP-projektet har haft afgørende indvirkning på at synliggøre læringsudbytte i AMU overfor virksomhederne.

Styregruppemedlemmerne har svaret på endnu et spørgsmål i spørgeskemaundersøgelsen, som relaterer sig til uddannelsesinstitutionernes strategi for anvendelse af projektets resultater til markedsføring.

Figur 5: I hvilken grad har I brugt TUP 15 i jeres markedsføring af de i projektet udvalgte AMU mål?

Besvarelsene viser, at halvdelen af de styregruppemedlemmer, der har deltaget i undersøgelsen på deres respektive uddannelsesinstitutioner, i nogen grad har anvendt projektresultaterne i deres markedsføring, mens den anden halvdel har gjort dette i *mindre grad*.

Deltagerevalueringer i Viskvalitet.dk

Evalueringsresultaterne fra deltagerne måles på en skala fra 0 til 10, hvor 0 står for "Meget uenig" eller "Nej", og 10 står for "Meget enig" eller "I høj grad".

En gennemgang af resultaterne fra Viskvalitet.dk viser, at evalueringsresultaterne for de fælles spørgsmål, som uddannelsesdeltagerne i projektet har svaret på, ligger over gennemsnittet for to af fem arbejdsmarkedsuddannelser⁷, der foreligger Viskvalitet-resultater for.

⁷ Der foreligger ikke i den centrale database Viskvalitet resultater for arbejdsmarkedsuddannelsen *Leg og læring med digitale medier i dagtilbud* (47732). Der er gennemført evaluering med Viskvalitet, som deltagerne udfyldte i papirform, men resultaterne er ikke blevet indtastet i det centrale system. Forklaringen er dels arbejdspress i administrationen, dels to fysiske flytninger, hvor de besvarede Viskvalitet skemaer er bortkommet.

4. Projektets effekter

I projektets indsatssteori er beskrevet en række forventede effekter på kort og på lang sigt. Effekterne vil blive beskrevet i dette kapitel.

I de følgende afsnit vil det blive vurderet, i hvilken grad de forventede effekter på kort og lang sigt er opnået, og hvordan indsatser i projektet har haft indflydelse på de opnåede effekter.

Afsnit 4.1 sætter fokus på effekterne på kort sigt, mens afsnit 4.2 sætter fokus på effekterne på lang sigt.

4.1 Effekter på kort sigt

Som led i indsatssteorien har der været opsat følgende fire forventede effekter af projektet på kort sigt:

- Kursisternes og virksomhedernes tilfredshed med AMU øges
- Kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU, og de får indsigt i, hvordan de fremadrettet kan øge deres læringsudbytte
- Virksomhederne oplever, at kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU
- Det kan dokumenteres, at AMU-kursisterne opnår de kompetencer, der fremgår af AMU-målformuleringerne.

I det følgende præsenteres de fire effekter på kort sigt.

4.1.1 Kursisternes og virksomhedernes tilfredshed med AMU øges

Det har været en forventet effekt af projektet, at AMU-deltagernes og virksomhedernes tilfredshed med arbejdsmarkedsuddannelserne øges som følge af, at deltagerne får afprøvet deres læringsudbytte ved deltagelse i uddannelserne, og at de får feedback på deres læringsudbytte og læringsstil.

Interview gennemført med AMU-deltagere, der har indgået i projektet, viser, at de har været tilfredse med at deltage i afprøvning af deres læringsudbytte. En af deltagerne siger:

“For mig selv var det meget brugbart, for det gav noget til, hvor var det så at jeg skulle hjem og arbejde videre... Det gør da i hvert fald at man bliver mere opmærksom... For mig var det med til at give et mere nuanceret billede af, hvor jeg havde fået mere viden, og hvor jeg manglede noget.”

En anden deltager siger:

"Jeg synes, det er udmærket. Det er vigtigt, at man lærer noget. Man skal jo ikke afsted på kursus uden at skulle lære noget."

Det er såvel deltagelse i test som den feedback, deltagerne får efterfølgende, som bidrager til at øge tilfredsheden. En deltager siger:

"Jeg tænker, at det er fint. Jeg ser det som en fordel... fordi man ellers ikke får den her personlige feedback om, hvor det går fint – og hvor falder jeg måske lidt igennem."

Der er dog også en af de interviewede AMU-deltagere, der giver udtryk for, at hun faktisk ikke har det godt med at deltage i test, selvom hun er i færd med at erkende, at det kan være til hendes egen fordel. Deltageren siger:

"Jeg synes, at det er godt, at der anvendes test... på mange måder. Fordi ... jeg har det svært med det der med, at man skal have en karakter, men det er jo til dit eget bedste... Jeg har det dårligt med karaktterræs – men man konkurrerer jo bare med sig selv."

En af deltagerne giver udtryk for, at hendes tilfredshed med deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelsen ville have været større, hvis testen var blevet gennemført i god tid inden arbejdsmarkedsuddannelsens igangsættelse. Deltageren siger:

"Man kan bruge en test til at finde ud af, hvilket niveau den enkelte deltager har. Altså gennemføre en test, inden man overhovedet sammensatte deltagerne. I vores tilfælde skulle vi afsted, fordi digitale medier er en del af vores læreplaner, men vi oplevede, at niveauet var meget forskelligt. Niveauforskellene mellem deltagerne var for stort. Nogle havde aldrig nogensinde siddet med en iPad, og andre havde meget erfaring."

Deltageren peger desuden på, at det ville have øget hendes tilfredshed med deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelsen, hvis der var blevet gennemført en test af deltagerens kompetencer i god tid inden uddannelsens afholdelse. Deltageren siger:

"Test kan bruges til at sammensætte holdet... test ville bestemt give noget i forhold til, om det kursus var relevant – altså på en dag før kurset – men ikke DEN første dag PÅ kurset, så er det jo ligesom for sent, så sidder man jo der, og du er jo i gang med kursus, måske sammen med en gruppe med helt andre forudsætninger end én selv."

De interviewede repræsentanter fra virksomhederne giver ligeledes udtryk for, at de oplever det som positivt, at deres medarbejdere deltager i test.

På et spørgsmål om, hvilken betydning afprøvning af læringsudbytte har for virksomhedernes opfattelse af arbejdsmarkedsuddannelserne, siger en af de interviewede ledere følgende:

"Jeg synes, det er godt, fordi der er jo en grund til, at vi sender dem afsted. Vi følger også med i, om de møder op. Det er jo vigtigt for os med den viden, de kommer hjem med..."

(Leder af det samlede demensområde)

I det følgende præsenteres indikatorer på, i hvilken grad effekten er opnået i projektet.

Indikatorer

Som en del af indsats teorien blev det besluttet, at AMU-deltagernes og virksomhedernes tilfredshed skulle måles via besvarelsen af de fælles spørgsmål fra Undervisningsministeriet i Viskvalitet.

Se en beskrivelse af indikatorerne i boksen herunder.

Indikatorer

Der foretages en sammenligning af evalueringresultaterne på de fælles spørgsmål i Viskvalitet.dk mellem de kursister, der indgår i projektet, og øvrige kursister der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringsgennemsnittet for de kursister, der indgår i projektet er højere, end det er tilfældet for øvrige kursister, der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser.

Der foretages en sammenligning af evalueringresultaterne på de fælles spørgsmål i Viskvalitet.dk mellem de virksomheder, der indgår i projektet, og øvrige virksomheder der har medarbejdere til at deltage i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringsgennemsnittet for de virksomheder der indgår i projektet er højere, end det er tilfældet for øvrige virksomheder.

Deltagerevalueringer i Viskvalitet.dk

Evalueringresultaterne fra deltagerne måles på en skala fra 0 til 10, hvor 0 står for "Meget uenig" eller "Nej", og 10 står for "Meget enig" eller "I høj grad".

En gennemgang af resultaterne fra Viskvalitet.dk viser, at evalueringresultaterne for de fælles spørgsmål, som AMU-deltagerne i projektet har svaret på, ligger over gennemsnittet for to af fem arbejdsmarkedsuddannelser⁸, der foreligger Viskvalitet-resultater for.

For arbejdsmarkedsuddannelsen *Praktikvejleder, PAU- og SOSU-elever (42256)* ligger gennemsnittet for AMU-deltagerne i projektet således på 8,9, mens landsgennemsnittet er på 8,2.

For arbejdsmarkedsuddannelsen *40606 Arbejds miljø i sosu-arbejdet – etik og adfærd* er gennemsnittet på 8,6, mens landsgennemsnittet er på 8,3.

Evalueringresultaterne for én af arbejdsmarkedsuddannelserne er identisk med landsgennemsnittet. Det drejer sig om arbejdsmarkedsuddannelsen *Personer med demens, sygdomskendskab (42673)*, der har et gennemsnit på 8,7.

Gennemsnittet for AMU-deltagere i projektet på arbejdsmarkedsuddannelsen *Omsorg for personer med demens (44327)* er på 8,4, hvilket er lidt lavere end landsgennemsnittet, der er på 8,6.

Arbejdsmarkedsuddannelsen *Medicinadministration (48101)* er kun gennemført med ét hold, og evalueringresultaterne for dette hold ligger på 6,9, mens landsgennemsnittet er på 8,4.

Virksomhedsevalueringer i Viskvalitet.dk

Evalueringresultaterne fra virksomhederne måles på en skala fra 1 til 5, hvor 1 står for "Slet ikke", mens 5 står for "I meget høj grad".

Der foreligger kun ganske få evalueringresultater i Viskvalitet.dk fra de virksomheder, der har haft medarbejdere til at deltage i de arbejdsmarkedsuddannelser, der har indgået i projektet. Der er flere forklaringer herpå.

⁸ Der foreligger ikke i den centrale database Viskvalitet resultater for arbejdsmarkedsuddannelsen *Leg og læring med digitale medier i dagtilbud (47732)*. Der er gennemført evaluering med Viskvalitet, som deltagerne udfyldte i papirform, men resultaterne er ikke blevet indtastet i det centrale system. Forklaringen er dels arbejdspress i administrationen, dels to fysiske flytninger, hvor de besvarede Viskvalitet skemaer er bortkommet.

Siden 1. januar 2015 har det været frivilligt for skolerne at anvende Viskvalitet.dk til virksomhedsevalueringer af arbejdsmarkedsuddannelserne. Som følge heraf er nogle af skolerne helt stoppet med at udsende evalueringsskemaer til virksomhederne. Selvom det fra projektets start har været fremlagt som et krav, at der i projektet skulle anvendes Viskvalitet.dk til virksomhedsevalueringerne, er der således flere af skolerne, der ikke har gennemført disse evalueringer.

Projektdeltagerne og lederne fra de deltagende skoler oplyser, at virksomhederne ikke er forpligtiget til at besvare Viskvalitet-evalueringerne, og at det ofte er vanskeligt at få virksomhederne til at besvare evalueringsskemaerne.

Der er således kun tilstrækkelige evalueringresultater fra virksomhederne på én af arbejdsmarkedsuddannelserne. Det drejer sig om *Omsorg for personer med demens (44327)*. Evalueringsskemaet er udfyldt af otte virksomheder. Evalueringresultatet er på 4,3. Det er således lidt højere end landsgennemsnittet, der er på 4,2.

4.1.2 Kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU, og de får indsigt i, hvordan de fremadrettet kan øge læringsudbyttet

Det har været en forventet effekt af projektet, at AMU-deltagerne gennem afprøvning af læringsudbytte samt feedback herpå får et øget læringsudbytte, samt at de får indsigt i, hvordan de fremadrettet kan øge deres læringsudbytte.

Interview med AMU-deltagere viser, at deltagelsen i test kan bidrage til at øge deltagerens læringsudbytte. Dette sker blandt andet ved, at deltagerne ved den test, der gennemføres ved uddannelsens start, får skærpet deres opmærksomhed på, hvilke kompetencer de forventes at have tilegnet sig ved uddannelsens afslutning.

Flere af AMU-deltagerne fortæller også, hvordan deltagelsen i test har givet dem indsigt i, hvordan de efter deltagelse i uddannelsen kan lære endnu mere. Der er en af deltagerne, der f.eks. fortæller, at hun efter uddannelsen har brugt undervisningsmaterialerne til at få et endnu større læringsudbytte. Deltageren siger:

“Det har jeg gjort ved at se på noget af det materiale, vi fik på kurset... det har jeg efterfølgende kigget på igen og set igennem.”

En anden deltager har ligeledes fået skærpet sin opmærksomhed på, hvordan læringsudbyttet ved deltagelse i en arbejdsmarkedsuddannelse kan øges efter uddannelsens afslutning. Deltageren siger:

”Mellem den første og den anden kursusgang blev jeg ansat hernede i Hårlev, og der kan jeg da huske, at jeg tænkte, at jeg lige skulle have læst op på noget, som var noget af det, vi lærte på uddannelsen.”

En af deltagerne siger følgende om deltagelse i test:

”Jeg synes det er rigtig, rigtig fint [at deltage i test, red.] ... som sagt så havde jeg tre rigtige, da vi testede første gang, og jeg havde så kun tre forkerte, da vi sluttede... Men i første omgang tænkte jeg, om jeg nu skulle stå skoleret. Det tror jeg, man altid er opmærksom på, om det nu er sådan et tjek af én, men så længe man ved, at det kun er til eget brug, så er det fint.”

I det følgende præsenteres indikatorer på, i hvilken grad effekten er opnået i projektet.

Indikatorer

Som en del af indsatsteorien blev det besluttet, at AMU-deltagernes besvarelser af nogle skolespecifikke spørgsmål skulle bidrage til at afdække, hvorvidt de anvendte metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte samt feedback havde bidraget til at øge deltagerne læringsudbytte.

De skolespecifikke spørgsmål skulle også afdække, i hvilken grad deltagerne havde fået indsigt i, hvordan de fremadrettet kunne øge deres læringsudbytte ved deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelserne.

Der skulle desuden udarbejdes skolespecifikke spørgsmål til de virksomheder, som kursisterne kommer fra, og som har været i dialog med skolerne om kursisters læringsudbytte.

Se en beskrivelse af, hvilke indikatorer der skulle måles på i boksen herunder.

Indikatorer

På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3, i forhold til hvor tilfredse de er med de anvendte metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte, der er anvendt i undervisningen.

På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3, i forhold til hvor tilfredse de er med de anvendte metoder og redskaber til feedback, der er anvendt i undervisningen.

På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3, i forhold til i hvilken grad de mener, at de har fået et øget læringsudbytte som følge af de anvendte metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte og feedback.

På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3, i forhold til i hvilken grad de mener, at de fremadrettet kan øge deres læringsudbytte ved deltagelse i AMU, fordi de har fået feedback fra underviserne.

På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer virksomhederne mindst 3 på spørgsmålet om, i hvilken grad de oplever, at medarbejderne/medarbejderne har fået et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU, når der blev gennemført afprøvning af læringsudbytte og feedback?

Deltagerevalueringer i Viskvalitet.dk

Evalueringsresultaterne fra AMU-deltagerne måles på en skala fra 1 til 5, hvor 1 står for "Slet ikke" eller "Meget utilfreds", mens 5 står for "I meget høj grad" eller "Meget tilfreds".

Som det fremgår af ovenstående boks, skal deltagerne svare mindst 3, hvilket svarer til mindst "I nogen grad" eller "Hverken tilfreds eller utilfreds".

Der foreligger ikke en systematisk opsamling af evalueringsresultaterne på de skolespecifikke spørgsmål fra alle skolerne og på alle arbejdsmarkedsuddannelserne.

For arbejdsmarkedsuddannelsen *Praktikvejleder, PAU- og SOSU-elever (42256)* har alle involverede skoler indsamlet evalueringsresultater, og de ligger fra 3,3 til 4,4. Gennemsnittet er på 4,0, hvilket svarer til, at deltagerne gennemsnitligt har svaret "I høj grad" eller "Tilfreds".

For arbejdsmarkedsuddannelsen *Omsorg for personer med demens (44327)* er evalueringsresultaterne for de enkelte hold på 4 og derover, hvilket svarer til, at deltagerne gennemsnitligt mindst har svaret "I høj grad" eller "Tilfreds".

Om arbejdsmarkedsuddannelsen *Personer med demens, sygdomskendskab (42673)* skriver klyngen i sin afrapportering, at 80 % af deltagerne har svaret mindst 4, hvilket svarer til "I høj grad" eller "Tilfreds".

På arbejdsmarkedsuddannelsen *Medicinadministration (48101)* er evalueringsresultaterne opgjort lidt anderledes.

Se resultaterne i boksen herunder.

Medicinadministration

85 % af deltagerne har svaret mindst 3 (svarende til "Tilfreds") på, hvor tilfredse de har været med de anvendte metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte.

90 % af deltagerne svarer mindst 3 (svarende til "I nogen grad") på spørgsmålet om, i hvilken grad de mener, at de fremadrettet kan øge deres læringsudbytte, fordi de har fået feedback fra underviseren på kurset.

75 % af deltagerne svarer mindst 3 (svarende til "I nogen grad") på spørgsmålet om, i hvilken grad de er tilfredse med de metoder, der er brugt til at give dem feedback.

95 % af deltagerne svarer mindst 3 (svarende til "I nogen grad") på, i hvilken grad de mener, at de har fået et øget læringsudbytte som følge af de anvendte metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte og feedback.

Der foreligger ikke evalueringsresultater på de skolespecifikke spørgsmål for arbejdsmarkedsuddannelserne *Arbejds miljø i sosu-arbejdet – etik og adfærd (40606)*.

Virksomhedsevalueringer i Viskvalitet.dk

Der foreligger udelukkende virksomhedsevalueringresultater på de skole-specifikke spørgsmål på arbejdsmarkedsuddannelsen *Omsorg for personer med demens (44327)*.

Otte virksomheder har besvaret spørgsmålet. Spørgsmålet er oprettet, så virksomhederne skal svare på en skala fra 0 til 10 (og altså ikke en femtrinsskala), hvor 10 står for "I høj grad". Virksomhedernes gennemsnit ligger på 7,1.

4.1.3 Virksomhederne oplever, at kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU

Det har været en forventet effekt af projektet, at virksomhederne oplever, at AMU-deltagerne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelserne, når der anvendes afprøvning af læringsudbytte samt feedback. Læringsudbyttet af deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelse kan vise sig på flere niveauer. Herunder præsenteres en række udvalgte udsagn fra de gennemførte interview med repræsentanter fra virksomhederne.

Virksomhedernes vurdering af læringsudbytte

Læringsudbyttet af deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelse kan vise sig på flere niveauer. Det kan være vanskeligt for virksomhederne at vurdere, om deres medarbejdere får et øget læringsudbytte ved deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelserne som følge af afprøvning af læringsudbytte og feedback. Der er dog virksomheder, der peger på, at deres medarbejdere er blevet mere bevidste om deres læringsudbytte.

En leder fra en kommune fortæller:

"Mine medarbejdere fortæller, at de føler sig mere sikre nu, i forhold til det der blev undervist i."

(Centerleder, kommune,
som har haft medarbejdere på uddannelse i projektet)

En af de interviewede virksomhedsledere peger på, at medarbejdernes bevidsthed om udbyttet af deltagelse i en arbejdsmarkedsuddannelse kan have betydning for, hvordan de bruger det efterfølgende.

Lederen siger:

"Hun følte, at hun fik meget ud af uddannelsen. Og der lavede hun en plan for, hvordan udbyttet af uddannelsen skulle bruges"

(Teamleder, kommune,
som har haft medarbejdere på uddannelse i projektet)

Virksomhederne har positive forventninger til muligheden for test og vurdering af læringsudbytte

Hvorvidt virksomhederne ville vurdere deltagernes udbytte på samme måde, hvis der ikke var gennemført test eller vurdering af læringsudbytte på de pågældende arbejdsmarkedsuddannelser, er vanskeligt at vurdere på det foreliggende grundlag. Men, som det præsenteres i udsagnene nedenfor, tillægger virksomhederne det værdi, at der gennemføres test og dokumentation af læringsudbytte. Dette kan tyde på, at test gennemført *i samspil* med god undervisning, medfører et forøget fokus, både hos deltagerne og hos virksomhederne, hvilket formentlig medfører et større udbytte af uddannelserne. En leder fortæller:

“Det er godt, for så bliver der holdt fokus. I stedet for, som det ofte sker, at læringsindholdet går i glemmebogen. Det er godt med en test ved kursusstart, for så får man en pejling på, om der er noget individuelt, man skal tage højde for i forhold til den enkelte kursist”

(Teamleder, kommune,
som har haft medarbejdere på uddannelse i projektet)

Der er endvidere eksempler på, at ledere værdisætter test og afprøvning af læringsudbytte som en form for investering, hvor udbyttet skal stå mål med omkostningerne.

En leder bliver af interviewerens bedt om at vurdere, hvad et eventuelt udbytte af test eller afprøvning af læringsudbytte kan være. Lederen svarer:

“Det, som vi får tilbage i VEU-godtgørelse er jo ikke helt deres løn, så jeg synes jo, at jeg skal have noget ud af, de går på kursus.”

(Teamleder, kommune,
som har haft medarbejdere på uddannelse i projektet)

Læringsudbytte kan fastholdes og udbygges på arbejdspladserne

Som beskrevet ovenfor vurderer virksomhederne det positivt, at deltagerne opnår et læringsudbytte, og at det dokumenteres. Der fremkommer i interviewene endvidere et klart ønske om og interesse fra virksomhedernes side i at blive involveret i og informeret om deltagernes læringsudbytte med sigte på, at virksomhederne kan påtage sig deres andel i at udbygge kompetenceudviklingen.

Interviewmaterialet fremviser flere indsigtfulde, men også innovative eksempler på virksomhedernes engagement i at sikre et godt læringsmiljø. Det kan f.eks. handle om at give støtte til medarbejdere, som har særlige behov.

Herunder følger citater fra ledere fra to forskellige kommuner:

"Vi kan bruge dokumentationen af deres læringsudbytte til, at vi kan begynde at tænke over, hvad kan vi gøre for at deres læringsmiljø, altså for eksempel lige nu kører vi to dage uddannelse, tre dage hjemme, men det kunne være sådan noget, vi ændrede på. Måske skal det også laves om, så vi tilgodeser at nogle ikke får nok ud af det... Så vil vi gå ind omkring den medarbejder og se på, er der noget i forhold til den medarbejder? Det kan være sådan noget med sproget, altså vi har jo også mange tosprogede, så vi har mange udfordringer med sproget."

(Leder af det samlede demensområde, kommune, som har haft medarbejdere på uddannelse i projektet)

"Det er betydningsfuldt, fordi vi har nogle medarbejdere, som har et refleksionsniveau, altså individuelt... som måske lige ... har brug for... Det kan også være, de ikke er så hurtige til at skrive på en computer – altså 10-finger systemet og så videre... Test. Det er væsentligt – vi har altid problemer med nogle, som ikke kan. Jeg følte jo en interesse i at finde ud af, om..., er der nogle, der måske har brug for... en it-taske..."

(Teamleder, kommune, som har haft medarbejdere på uddannelse i projektet)

Virksomhedernes aktie i videreudvikling af medarbejderens kompetencer kan også handle om, at de er med til at etablere rammer for kompetenceudviklingen. Herunder følger citater fra en teamleder i en kommune, som har haft medarbejdere på uddannelse i projektet:

"Jeg giver dem et aktivt spørgsmål om morgenen, hvor de lige kan gå og tænke over et emneområde, som de har lært noget om på kurset..."

"Vi har hos os en beslutning om, at vi vil give viden videre til kolleger. Vi har derfor efterfølgende gjort det, at kollegaen kom på med et indlæg på et gruppemøde og fortalte om, hvad hun havde fået ud af arbejdsmarkedsuddannelsen. Vi talte i den forbindelse om, hvad vi kan gøre, når vi ser en adfærdsændring hos en borger. Er der måske behov for, at vi henvender os til en af vores partnere i det tværfaglige samarbejde? Og, altså, jeg er jo ret autodidakt, så jeg sagde til dem: 'Hvilke nogle strategiske mål kan vi så sætte op, i forhold til det kollegaen har fortalt fra hendes uddannelse - hvad kan vi måle på?' Og der fandt vi så ud af, at vi kan måle på: Er 'Livshistorie' udfyldt, når vi modtager nye borgere - er der døgnrytme planer?"

Blandt de ledere, der har deltaget i interviewet, er flere inde på, at det er væsentligt, at de informeres om og involveres i vurderingen af deltagernes læringsudbytte.

En virksomhedsrepræsentant, som er teamleder i en kommune, udtaler følgende:

"Hvis jeg bliver involveret. Jeg behøver ikke at få konkret viden. Men f.eks. at få et søjlediagram – på tværs af medarbejderne. Et eller andet så jeg kan måle på det. Hvis jeg fik en konkret efterretning. Det er jo kvalitetsudvikling det her, det kommer helt ud i praksis – hvis vi på en eller anden måde fik en pejling af medarbejderne. På overordnet basis – alle der lige har været af sted på kursus. Jeg tror også min chef, hun ville være interesseret."

Ved en tidlig – og løbende dialog – med uddannelsesinstitutionen om læringsudbytte er virksomhederne langt bedre rustet til at kunne understøtte medarbejdernes læring, på blandt andre de måder som er beskrevet ovenfor.

Projektdeltagerne (undervisere og udviklere af test) fortæller dog om, at virksomhedernes ønske om viden og information kan få en 'slagside', når virksomhederne udbeder sig information fra uddannelsesinstitutionerne, om hvem der kan gennemføre en test på tilfredsstillende vis, og hvem der ikke kan. I *få og isolerede tilfælde* kan uddannelsesinstitutionerne opleve, at det kan give nogle udfordringer for dem som undervisere:

"Når vi taler med virksomhederne om test, så oplever vi, at de ikke forholder sig lige så nuanceret til test, som vi gør. Der er en kommune, der i en periode ikke har brugt AMU, fordi de oplevede, at deres medarbejdere ikke fik et tilstrækkeligt godt udbytte... Nu er de kommet tilbage... Før projektets start havde vi en kunde, som gerne ville have, at deres medarbejdere efterfølgende deltog i en test, og medarbejderne havde på forhånd fået at vide, at de ville miste deres job, hvis de ikke bestod testen! Det skabte en masse udfordringer for os som undervisere."

(Tovholder)

Enhver virksomhed kan fremsætte krav om, at ansættelse i en given stilling beror på besiddelse af eller erhvervelse af specifikke kompetencer, når disse står i rimeligt forhold til den arbejdsopgave, der er tale om, og f.eks. fremgår af jobbeskrivelser og/eller overenskomster. Men som det beskrives ovenfor, kan der – omend i isolerede tilfælde – opstå dilemmaer for undervisere og for uddannelsesinstitutionen i mellem virksomhedens ønske om dokumentation af læringsudbytte og arbejdsmarkedsuddannelsernes hensigt om at kvalificere til arbejdsmarkedet bredt set.

Problemkomplekset kan dog relativt enkelt løses ved, at uddannelsesinstitutionerne i deres strategi klart formulerer sig om testenes formål og anvendelse, og at de på forhånd i deres kommunikation med virksomhederne tager stilling til, på hvilket niveau der formidles om testresultater.

I det følgende præsenteres indikatorer på, i hvilken grad effekten er opnået i projektet.

Indikatorer

Som en del af indsatsteorien blev det besluttet, at der skulle gennemføres målinger på de skolespecifikke spørgsmål til virksomheder, der havde haft medarbejdere på de arbejdsmarkedsuddannelser, hvor de udviklede metoder og redskaber blev afprøvet.

Se en beskrivelse af, hvilke indikatorer der skulle måles på i boksen herunder.

Indikatorer

På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer virksomhederne mindst 3, i forhold til i hvilken grad de oplever, at kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU, når der gennemføres afprøvning af læringsudbytte og feedback til kursisterne.

Der gennemføres desuden telefoninterview med udvalgte virksomheder.

Der foreligger ikke et tilstrækkeligt antal resultatopgørelser på skolespecifikke spørgsmål til virksomheder, der kan påvise, om virksomhederne oplever, at deres ansatte har opnået et øget læringsudbytte ved at deltage i de arbejdsmarkedsuddannelser, der har indgået i projektet.

På baggrund af de kvalitative interview med et udsnit af virksomhederne, som er gennemført i forbindelse med projektets afslutning, fremkommer et tydeligt billede af, at:

- Virksomhederne tillægger det **stor** betydning, at deltagerne opnår et læringsudbytte, og de har i de konkrete, aktuelle arbejdsmarkedsuddannelser oplevet, at deltagerne (medarbejderne) har opnået et læringsudbytte.
- Virksomhederne har positive forventninger til, at der nu i arbejdsmarkedsuddannelserne bliver et forøget fokus på og en *bedre mulighed for* at dokumentere, når dette sker gennem test og afprøvning af læringsudbyttet.
- Den overvejende del af virksomhederne giver i tillæg hertil udtryk for, at test og vurdering vil give dem som ledere/som virksomhed en bedre mulighed for at anvende og udbygge medarbejdernes kompetencer. De kommer ligeledes med en række konkrete forslag til, hvor de som ledere kan støtte op med læring på arbejdspladsen og/eller støtte til konkrete medarbejdere, hvis en test eller afprøvning skulle vise behov herfor.

4.1.4 Det kan dokumenteres, at AMU-kursisterne opnår de kompetencer, der fremgår af AMU-målformuleringerne

Af projektets indsatssteori fremgår det, at for at ovenstående effektmål kan opfyldes, vil projektdeltagerne gennemføre følgende:

”Projektdeltagerne udvikler afprøvningsmaterialer af en passende sværhedsgrad, og når kursisterne kan løse disse prøver tilfredsstillende, kan det dokumenteres, at de har opnået de kompetencer, der fremgår af AMU-målformuleringerne.”

I indsatssteorien står videre, at;

”Kursisterne får tilfredsstillende resultater ved afprøvning af læringsudbyttet. Målet for, hvad der er tilfredsstillende resultater, sættes af de projektdeltagere, der har udarbejdet afprøvningsmaterialerne.”

I projektet er der for omkring halvdelen af de afholdte arbejdsmarkedsuddannelser, der indgår i udviklingsprojektet, taget udgangspunkt i Nils Asmussens teori om indlæringseffekt og indlæringsindeks⁹. Læs herom i boksen herunder.

Måling af læringsudbytte som indlæringseffekt og indlæringsindeks

Nils Asmussens teori repræsenterer en fremgangsmåde man kan anvende, hvis man er interesseret i at få indsigt i, i hvilken grad deltagerne har tilegnet sig kompetencerne gennem deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelsen, og derfor både vil gennemføre en før-måling og en efter-måling.

En før-måling gennemføres ved uddannelsens start, hvor man for hver enkelt deltager og/eller holdet som helhed ser på, hvor mange procent af spørgsmålene/opgaverne/test der er besvaret rigtigt. Efter-målingen gennemføres med nøjagtige de samme spørgsmål/opgaver/test, og igen ser man på, hvor mange procent der er besvaret rigtigt.

Ved at trække resultatet af før-målingen fra resultatet af efter-målingen får man en beregning af **indlæringseffekten** – altså et udtryk for, hvor meget deltageren/holdet har lært gennem deltagelse i uddannelsen.

Ved gennemførelse af disse før- og efter-målinger, kan man desuden beregne **indlæringsindekset**. Indlæringsindekset er et udtryk for, hvor stor en del af de kompetencer deltageren/holdet manglede ved uddannelsens start, det er lykkedes dem af lære gennem deltagelse i uddannelsen.

Fra: 'Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab. Inspirationsmateriale til AMU-udbydere'. December 2017, side 4-5.

Der forefindes dokumentation for deltagernes udbytte ved deltagelse af arbejdsmarkedsuddannelser i form af indlæringseffekt og indlæringsindeks for følgende arbejdsmarkedsuddannelser i projektet:

- Én afholdt arbejdsmarkedsuddannelse i *Medicinadministration (48101)*
- Fem afholdte arbejdsmarkedsuddannelser i *Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (48256)*
- Ni afholdte arbejdsmarkedsuddannelser i *Omsorg for borgere med demens (44327)*
- Tre afholdte arbejdsmarkedsuddannelser i *Personer med demens, sygdomskendskab (42673)*

På de øvrige afholdte arbejdsmarkedsuddannelser i projektet er der anvendt andre kriterier for måling af læringsudbytte end indlæringseffekt og indlæringsindeks.

⁹ Asmussen, Nils: Evaluering i praksis, Merko, Gyldendal Uddannelse, 2001.
Asmussen, Nils: Uddannelse, udvikling og evaluering, Forlaget CUE, 2000.

For at kunne vurdere indsats teorien mål om 'passende sværhedsgrad' vil der i vurderingen her udelukkende blive taget udgangspunkt i de observationer, som benytter de kvantitative kriterier fastsat med udgangspunkt i Nils Asmussens kriterier om indlærings effekt – og indlærings indeks.

For samtlige af de gennemførte arbejdsmarkedsuddannelser, der foreligger dokumentation for, er gennemsnittet ved før-målingen højere end det forventede indekstal på mellem 25-30 %¹⁰, fastsat af Asmussen. Før-målingerne ligger gennemsnitligt over 10 % højere.

Efter-målingerne viser derimod gennemgående et lavere resultat end det forventede indekstal på mellem 70-80 %¹¹, fastsat af Asmussen. Her ligger resultaterne gennemsnitlig 10-20 % under det forventede indekstal, hvilket samlet set resulterer i lavere indlærings effekter end forventet.

Disse resultater har naturligvis givet anledning til megen refleksion i udviklingsprojektet. Projekt deltagerne mener på baggrund af projektets erfaringer, at den overordnede konklusion er, at testene er udformet på en måde, så de er 'for lette'.

Det kan imidlertid også være en udfordring at udvikle spørgsmål, som sigter på at ramme niveauet mellem en udefineret 'forventet gennemsnitsviden' for deltagere på de områder, der undervises i, målt i forhold til arbejdsmarkedsuddannelsens specifikke mål og delmål.

Denne udfordring er uddybet af en af klyngerne i deres afrapportering. Citatet tager udgangspunkt i klyngens vurdering af resultaterne af test og vurdering af læringsudbytte på arbejdsmarkedsuddannelsen *Praktikvejleder, PAU- og SOSU-elever (48356)*:

"Forskellen på denne uddannelse og mange af de andre uddannelser i AMU er, at langt de fleste deltagere i uddannelsen kommer med en relativ stor baggrundsviden – altså de ved allerede meget om praktikvejledning, inden de deltager på uddannelsen. Derved vil det kunne ses, at deltagerne har en del viden omkring indholdet i testen på forhånd.

Vi er endvidere blevet opmærksomme på, at der er forskellige måder at f.eks. koordinere og samarbejde på i de enkelte kommuner rundt om i landet. Det gør, at det kan være svært at forstå og svare på nogle spørgsmål i testen, som er formuleret på en måde, hvor det ikke fremstår som den måde, hvorpå det udføres i den kommune uddannelsen afholdes.

¹⁰ Hvilket betyder, at 25-30 % af testen er besvaret korrekt.

¹¹ Hvilket betyder, at 70-80 % af testen er besvaret korrekt.

Det ses ved, at spørgsmålene til testen er udarbejdet primært af gruppe-medlemmer ansat på XX [uddannelsesinstitution], og netop holdet hos XX [uddannelsesinstitution] er det hold med den højeste indlærings-effekt. Dermed ses det, at det er mere forståeligt for deltagere hos XX [uddannelsesinstitution], end det er for deltagerne hos YY [uddannelsesinstitution], som har det laveste indlæringsindeks.

Dermed ligger der en stor opgave i at formulere spørgsmålene så bredt, at de kan anvendes på alle skoler i landet, samtidig med at spørgsmålene skal være forståelige for deltagerne og være anvendelige i testen.”

(Uddrag af klyngeafrapportering)

For en del af de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser, som er afprøvet med test i dette udviklingsprojekt, ser det ud til, at en del AMU-deltagere har kunnet besvare testspørgsmålene med udgangspunkt enten i deres nuværende kompetenceniveau på feltet eller med udgangspunkt i 'almindelig hverdagsviden'. Det finder projektdeltagerne naturligvis ikke tilfredsstillende, og de finder, at der er behov for justeringer af de udviklede test på baggrund af erfaringerne.

Andre mulige tolkninger af resultaterne, som projektdeltagerne i deres af-rapporteringer er inde på, er følgende:

- At deltagerne ikke har opfyldt målene i arbejdsmarkedsuddannelsen.
- Nogle deltagere kan være nervøse over at skulle deltage i en test. De kan f.eks. have læsevanskeligheder eller have problemer med anvendelse af PC til besvarelse, hvilket kan medføre et resultat, der er lavere end deltagerens reelle læringsudbytte.
- Hvis der på nogle hold er deltagere med meget forskellige forhåndsforudsætninger, vil det blive synligt i testene. Mangfoldigheden i deltagerforudsætninger kan gøre det svært at udarbejde en test, hvor sværhedsgraden i spørgsmålene giver en før-måling på de anbefalede 25-30 %.

Projektdeltagerne har endvidere i deres afrapporteringer og i den fælles mundtlige evaluering af projektet, som blev gennemført ved det 5. udviklingsseminar den 9. august 2017, givet udtryk for følgende sammenfattende konklusion.

Projektdeltagerne finder, at det har været lettest at udarbejde spørgsmål og svar til uddannelsesmål, hvor der er konkrete svarmuligheder, f.eks. viden om samarbejdspartnere eller symptomer og hyppighed af demenssygdomme i arbejdsmarkedsuddannelserne *Omsorg for borgere med demens (44327)* og *Personer med demens, sygdomskendskab (42637)*. På disse spørgsmål har indlæringseffekten endvidere gennemsnitligt vist sig at være højest. Det gælder også for uddannelsen *Medicinadministration (48101)*, som i anden version viste sig at være anvendelig.

Modsat har det – som beskrevet i citatet på foregående side – været svært at stille spørgsmål og udarbejde brugbare svar til arbejdsmarkedsuddannelsen *Praktikvejleder, PAU- og SOSU-elever (48256)*, men også til arbejdsmarkedsuddannelsen *Arbejds miljø i sosu-arbejdet – etik og adfærd (40606)*.

En projektdeltager peger endvidere på, at det har været svært at formulere spørgsmål og adækvate forkerte/rigtige svar om *samarbejde med pårørende* i arbejdsmarkedsuddannelsen *Omsorg for borgere med demens (44327)*, og om *omgivelsernes betydning og kommunikation* i kurset *Personer med demens, sygdomskundskab (42637)*, og hun uddyber:

”Samtidig er det for mig som fagperson og underviser en vigtig del af det læringsudbytte, kursisterne skal have. Det gør det svært at udlede, at projektets formål om at styrke kvalitet og validiteten af AMU er opfyldt.”

(Tovholder)

Projekterfaringerne peger dermed på, at spørgsmål, der lægger op til entydig besvarelse af faktisk karakter, i den konkrete spørgsmål-svar sammensætning som multiple choice-metodikken lægger op til, har størst mulighed for at give målbare resultater.

Det kan således give et fingerpeg om, at der ligger et betydeligt udviklingsarbejde forude for at udvikle det tilpassede niveau og forhold mellem spørgsmål og svar, så man opnår et testberedskab med høj validitet og reliabilitet til det samlede pædagogiske område samt social- og sundhedsområdet.

Som det fremgår af projektdeltagernes refleksioner, ser det endvidere ud til, at testparadigmet i sin nuværende form kan have en tendens til at støde sammen med en opfattelse af det pædagogiske område og social- og sundhedsområdet som et område, som er svært at 'måle på'.

Projektdeltagerne giver udtryk for, at de er stødt ind i udfordringer, som kan beskrives med udgangspunkt i Albert Einsteins citat "Not everything that counts can be counted, and not everything that can be counted counts", hvilket er et udgangspunkt som i øvrigt fra tid til anden fremføres i den pædagogiske debat om målstyring.¹²

Der er med udgangspunkt i projektets erfaringer, de kvalitative interview gennemført ved projektets afslutning og den uddannelsespolitiske agenda¹³ imidlertid ingen tvivl om, at test og vurdering af læringsudbytte får tydelig indflydelse på dette projekts uddannelsesområder.

Netop set i lyset af ovenstående samt projektdeltagernes øvrige erfaringer som undervisere og fagpersoner er det væsentligt at få sat fokus på følgende pædagogisk-didaktiske udfordring: Hvordan understøtter man deltagerens læringsudbytte og læreprocesser med udgangspunkt i selve vurderingen eller testen.

Eller sagt på en lidt anden måde: Det er ikke selve målingen, som er interessant, men dét den anvendes til. Og set i lyset af dette projekts kontekst retter dette fokus på, hvordan man kan knytte test og vurdering af læringsudbytte sammen med den tilpassede feedback til den konkrete deltagergruppe, man som underviser arbejder med.

4.2 Effekter på lang sigt

Som led i indsats teorien er der været opsat følgende to forventede effekter af projektet på lang sigt:

- Kvaliteten i AMU øges
- AMU's image øges

I det følgende præsenteres de to effekter på lang sigt.

4.2.1 Kvaliteten i AMU øges

Projektdeltagerne er af den opfattelse, at undervisningens kvalitet afhænger af en række forhold, som ikke direkte kan afledes af, om der anvendes test eller ikke. De mener endvidere gennemgående, at kvaliteten i forvejen er høj.

¹² Per Toft Haugaard: 'Målstyring. Det er ikke alt, der har værdi, der kan måles. Det er ikke alt, der måles, der har værdi.' 14. april 2016 <https://www.folkeskolen.dk/585455/maalstyring>

¹³ <http://bm.dk/da/Aktuelt/Politiske%20aftaler/Trepartsaftaler%202016.aspx>

Test i sig selv øger således ikke kvaliteten i AMU, men projektdeltagere og styregruppemedlemmer finder, at anvendelse af test og vurdering af læringsudbytte kan skubbe til processer, som sætter en kvalitetsudvikling i gang.

Det kan blandt andet ske, når følgende processer sker:

- Underviserne får en viden om læringsudbyttet hos deltagerne, hvilket kan føre til ændret undervisning, hvis det viser sig, at der er behov for det. På denne måde kan kvaliteten blive øget, da der vil være en større opmærksomhed på og synliggørelse af deltagerens læringsudbytte og dermed kvaliteten i undervisningen.
- Underviserne bliver mere skarpe på, hvordan undervisningen opfylder alle mål, som er beskrevet for en uddannelse.
- Underviserne får en viden om læringsudbyttet hos deltagerne, hvilket kan føre til en undervisning, der favner alle deltagere bedre. Dette gælder især de svage og tavse deltagere, der ikke kan "gemme sig". På denne måde kan man sige, at kvaliteten bliver øget, da der vil være en større opmærksomhed på og synliggørelse af samtlige deltagers læringsudbytte og dermed kvaliteten i undervisningen (sammendrag af klyngernes afrapporteringer).

Blandt de interviewede deltagere i arbejdsmarkedsuddannelse og repræsentanter fra de virksomheder, som har haft medarbejdere på uddannelse i projektet, tegner sig også et billede af, at en systematisk, velfunderet brug af test og vurdering af læringsudbytte fører til kvalitetsløft.

Her følger et par eksempler på udtalelser – først fra en deltager i arbejdsmarkedsuddannelse og herefter fra to lederrepræsentanter:

"Jeg tænker, at det er fint. Jeg ser det som en fordel, fordi det giver én... fordi man ellers ikke får den her personlige feedback om, hvor går det fint – og hvor falder jeg måske lidt igennem."

(Deltager i arbejdsmarkedsuddannelse)

"Test synes jeg er godt, for så bliver der holdt fokus. I stedet for – at det, der ofte sker, er at læringsindholdet går i glemmebogen. Det er godt med en test ved kursusstart, for så får man en pejling på, om der er noget individuelt, man skal tage højde for i forhold til den enkelte kursist. Og en test ved kursus slut skulle jo så gerne vise, at der har været en effekt. Det er godt for deltagerne. Og det er godt for undervisningens kvalitet."

(Teamleder, kommune,
som har haft medarbejdere på uddannelse i projektet)

"Det får positiv effekt, HVIS jeg bliver involveret. Jeg behøver ikke at få konkret viden om den enkelte, men f.eks. at få et søjlediagram – på tværs af medarbejderne. Et eller andet så jeg kan måle på det. Hvis jeg fik en konkret efterretning. Det er jo kvalitetsudvikling – det kommer helt ud i praksis – hvis vi på en eller anden måde fik en pejling af medarbejderne."

(Teamleder, kommune,
som har haft medarbejdere på uddannelse i projektet)

Ønskerne om og ambitionerne for kvalitetsudvikling gennem at benytte test og vurdering af læringsudbytte er således til stede hos virksomheder, AMU-deltagere og projektdeltagere. Men en positiv kvalitetsudvikling beror på, at en række forudsætninger på forskellige niveauer er til stede:

- Styregruppemedlemmer og projektdeltagere mener, at en opskaleret indførelse af test og vurdering af læringsudbytte kræver stillingtagen centralt fra, i forhold til hvordan uddannelsesmålene fremover kan formuleres. Der skal tages stilling til ordlyden af målformuleringerne. Der skal tages stilling til, hvilke tiltag der skal sættes i værk, når der ændres i et mål på grund af ændringer i tilgange og arbejdsmetoder i fagene og test følgelig også må revideres.
- Nogle projektdeltagere mener endvidere, at der – centralt fra – skal initieres en debat om, på hvilke uddannelsesmål det først og fremmest giver mening at indføre test - i de former, som kendes på nuværende tidspunkt. Debatten kunne også kvalificere en fælles viden om, hvilke uddannelsesmål der kræver mere nuancerede metoder. Langt fra alle er enige om, at der med udgangspunkt i de kendte, anvendte metoder og redskaber kan testes på samtlige EPOS' uddannelsesområder.
- Undervisere, konsulenter og administrative skal på uddannelsesinstitutionsniveau blive *endnu dygtigere* til at arbejde med test og vurdering af læringsudbytte. Koblingen mellem feedbackmetoder og redskaber og metoder til test skal *være endnu stærkere* gennem yderligere metodeudvikling.
- Endelig kræver kvalitetsforbedringer også, at der træffes beslutninger og iværksættes handlinger i forhold til en række organisatoriske forhold på skolerne. Projektdeltagerne er af den opfattelse, at det så vidt muligt er den samme underviser på et undervisningshold, der står for både før-målingen og efter-målingen, så deltagerne får den samme mundtlige introduktion. På de uddannelsesinstitutioner, hvor det er blevet mere almindeligt at anvende eksterne, løsere koblede underviserressourcer, kræver det noget særligt i processen med planlægning og gennemførelse af uddannelsesforløbet, herunder også gennemførelse af test og feedback.

Efter denne gennemgang af de relevante data om kvalitetsudvikling fra den kvalitative del af evalueringsaktiviteterne, vil det følgende afsnit belyse det langsigtede effektmål om kvalitetsforøgelse ved at anvende de resultater, som er indhentet ved hjælp af kvantitative data i Viskvalitet.dk.

Indikatorer

Som en del af indsats teorien blev det besluttet, at en analyse af evalueringresultater i Viskvalitet.dk skulle indgå som et element i vurderingen af, om kvaliteten i arbejdsmarkedsuddannelserne øges.

Se en beskrivelse af, hvilke indikatorer der skulle måles på i boksen herunder.

Indikatorer

Der foretages en sammenligning af evalueringresultaterne på de fælles spørgsmål i Viskvalitet.dk mellem de kursister, der indgår i projektet, og øvrige kursister der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringsgennemsnittet for de kursister, der indgår i projektet er højere, end det er tilfældet for øvrige kursister, der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser.

Der foretages en sammenligning af evalueringresultaterne på det fælles spørgsmål i Viskvalitet.dk, der spørger til *"om virksomhedslederen vil anbefale kurset til andre"*, mellem de virksomheder, der indgår i projektet, og øvrige virksomheder der har medarbejdere til at deltage i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringsgennemsnittet for de virksomheder, der indgår i projektet, er højere, end det er tilfældet for øvrige virksomheder.

Deltagerevalueringer i Viskvalitet.dk

Øget deltagertilfredshed på de AMU-hold, der indgår i projektet, kan pege på en øget kvalitet i AMU på lang sigt. Derfor sammenlignes resultater fra Viskvalitet.dk på deltagerevalueringerne for de AMU-hold, der indgår i projektet med landsgennemsnittet for de samme arbejdsmarkedsuddannelser (nedenstående er identisk med de resultater, der er fremlagt i afsnit 4.1.1).

Evalueringresultaterne fra deltagerne måles på en skala fra 0 til 10, hvor 0 står for "Meget uenig" eller "Nej", og 10 står for "Meget enig" eller "I høj grad".

En gennemgang af resultaterne fra Viskvalitet.dk viser, at evalueringresultaterne for de fælles spørgsmål, som AMU-deltagerne i projektet har svaret på, ligger over gennemsnittet for to af fem arbejdsmarkedsuddannelser¹⁴, der foreligger Viskvalitet-resultater for.

For arbejdsmarkedsuddannelsen *Praktikvejleder, PAU- og SOSU-elever (42256)* ligger gennemsnittet for AMU-deltagerne i projektet således på 8,9, mens landsgennemsnittet er på 8,2.

For arbejdsmarkedsuddannelsen *Arbejds miljø i sosu-arbejdet – etik og adfærd (40606)* er gennemsnittet på 8,6, mens landsgennemsnittet er på 8,3.

Evalueringresultaterne for én af arbejdsmarkedsuddannelserne er identisk med landsgennemsnittet. Det drejer sig om arbejdsmarkedsuddannelsen *Personer med demens, sygdomskendskab (42673)*, der har et gennemsnit på 8,7.

Gennemsnittet for AMU-deltagere i projektet på arbejdsmarkedsuddannelsen *Omsorg for personer med demens (44327)* er på 8,4, hvilket er lidt lavere end landsgennemsnittet, der er på 8,6.

Arbejdsmarkedsuddannelsen *Medicinadministration (48101)* er kun gennemført med ét hold, og evalueringresultaterne for dette hold ligger på 6,9, mens landsgennemsnittet er på 8,4.

Virksomhedsevalueringer i Viskvalitet.dk

Der foreligger kun få ganske få evalueringresultater i Viskvalitet.dk fra de virksomheder, der har haft medarbejdere til at deltage i de arbejdsmarkedsuddannelser, der har indgået i projektet. Som beskrevet i afsnit 4.1.1, så er forklaringen dels, at det siden 1. januar 2015 har været frivilligt for skolerne at anvende Viskvalitet.dk til virksomhedsevalueringer af arbejdsmarkedsuddannelserne, og dels at det ofte kan være vanskeligt at få virksomhederne til at deltage i evalueringerne.

Der er således kun tilstrækkelige evalueringresultater fra virksomhederne på én af arbejdsmarkedsuddannelserne. Det drejer sig om *Omsorg for personer med demens (44327)*.

Evalueringsskemaet er udfyldt af otte virksomheder. På evalueringsspørgsmålet "Vil du anbefale dette kursus til andre?" har virksomhederne svaret 4,6 på en skala, der går fra 1 ("Slet ikke") til 5 ("I meget høj grad"), hvilket er en smule højere end landsgennemsnittet, der er på 4,5.

¹⁴ Der foreligger ikke Viskvalitet-resultater for arbejdsmarkedsuddannelsen *Leg og læring med digitale medier i dagtilbud (47732)*, da der ved en fejl ikke er gennemført evaluering med Viskvalitet på denne arbejdsmarkedsuddannelse.

4.2.2 AMU's image styrkes og validiteten i AMU øges

Gennemgående er opfattelsen, at potentialet for imageforbedring ligger i, at test og vurdering af læringsudbytte gør det nemmere at påvise over for virksomhederne, at AMU-deltagere har lært noget på en uddannelse.

Projektdeltagerne giver udtryk for, at det ud fra deres erfaring kan være svært for en aftager at få øje på AMU-deltagerens udbytte, hvilket en test derimod kan påvise. Der er uddannelsesområder, der kunne få et bedre image ved at have en test på faglig viden, der kan kvantificeres med Visefekt.dk, som det eksempelvis gør sig gældende for uddannelsen *Medicinadministration (48101)*.

Men også over for AMU-deltagerne kan test – anvendt med didaktisk omtanke – betyde, at forestillingerne om den prestige, der knytter sig til en uddannelse, kan ændre sig.

Ved den afsluttende evaluering på 5. udviklingsseminar var en projektdeltager inde på, at test på uddannelsesområder, hvor mænd er dominerende, f.eks. på uddannelser målrettet portører, kan være med til at skærpe uddannelsesmotivationen og læringen.

Projektdeltageren formulerede konkret den ide, at test af det faglige indhold på en uddannelse, hvor deltageren skal lære at kende tegn på tilstande hos den psykisk ustabile borger, kunne medvirke til, at det blev mere motiverende at lære de forskellige tilstande at kende. Projektdeltageren havde på nogle hold været mødt med den opfattelse, at uddannelsesindholdet var 'almindelig viden' og ikke forbundet med at besidde en særlig faglig indsigt.

Det kunne således i forlængelse af projektet afprøves, om anvendelse af test på et sådant uddannelsesområde kunne skabe større motivation hos deltagerne. Dette var således ikke begrundet i en opfattelse af, at mænd generelt skulle være mere konkurrencemindede og motiveret af læring i uddannelse, der rummer konkurrenceelementer, men mere drevet af den opfattelse, at opstilling af konkrete faglige mål kunne højne uddannelsens 'agtelse' blandt deltagerne.

Hvis der fremadrettet laves test til flere eller alle arbejdsmarkedsuddannelser, vil det kunne give et bedre indtryk af, at undervisningen tages alvorligt i AMU. Det vil endvidere kunne medføre, at man "ikke på samme måde kan sidde og gemme sig" i undervisningen som deltager og dermed få et uddannelsesbevis, uden at underviseren har taget egentlig stilling til den enkelte deltagers medvirken på uddannelsen (uddrag af klyngeafrapportering).

Med til billedet om et bedre image hører altså også den potentielt dilemmaskabende konstatering, at:

"... for at skabe et bedre image, skal det være sådan, at der kan være deltagere, som simpelthen ikke kan få et AMU-bevis."

(Uddrag af klyngeafrapportering)

Projektdeltagerne er dermed samlet set af den opfattelse, at måling af læringsudbyttet klart styrker AMU's image, idet uddannelsesinstitutionerne bedre kan garantere og dokumentere, at deltagerne har lært det, der er målet med de forskellige uddannelser.

I forlængelse heraf er nogle projektdeltagere inde på, at projektet kan være en forløber for bevidst, standardiseret anvendelse af test på faglig viden. De mener videre, at validiteten afhænger af sammenligneligheden af, hvad der bliver målt på, og at projektet her har givet projektdeltagerne viden og nogle værdifulde kompetencer til kritisk at vurdere testmetoder. En viden som der kan bygges videre på og arbejdes videre med.

Deltagerne i arbejdsmarkedsuddannelser og repræsentanter fra virksomheder, som har haft medarbejdere på uddannelse, er også blevet bedt om at forholde sig til spørgsmålet omkring, hvilken betydning test og vurdering af læringsudbytte har for opfattelsen af AMU's image.

Her er et eksempel på et udsagn fra en virksomhedsleder:

"Det opkvalificerer AMU-uddannelserne. Det ved jeg, for vi lavede et AMU-forløb for sygeplejersker. Og det var de ikke stolte af... sygeplejerskerne, altså de synes, at AMU var under deres niveau. Men vi synes så at de SKULLE have det, fordi vi synes, de manglede det som arbejdsmarkedsuddannelsen kunne give dem. Men der kunne det have været sjovt... eller... der kunne det have været givende, hvis vi kunne have påvist, at de rent faktisk fik det læringsudbytte,... som de fik."

Leder af samlet demensområde i kommune,
som har haft medarbejdere på uddannelse i projektet)

Efter denne gennemgang af de relevante data om potentialer for imageforbedring fra den kvalitative del af evalueringsaktiviteterne, vil det følgende afsnit belyse effektmålet ved at anvende de resultater, som er indhentet ved hjælp af kvantitative data i Viskvalitet.dk.

Indikatorer

Som en del af indsats teorien blev det besluttet, at en analyse af evalueringens resultater i Viskvalitet.dk skulle indgå som et element i vurderingen af, om AMU's image styrkes, og validiteten i AMU øges.

Se en beskrivelse af, hvilke indikatorer der skulle måles på i boksen herunder.

Indikatorer

Der foretages en sammenligning af evalueringens resultaterne på de fælles spørgsmål i Viskvalitet.dk mellem de kursister, der indgår i projektet, og øvrige kursister der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringens gennemsnit for de kursister, der indgår i projektet er højere, end det er tilfældet for øvrige kursister, der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser.

Der foretages en sammenligning af evalueringens resultaterne på det fælles spørgsmål i Viskvalitet.dk, der spørger til *"om virksomhedslederen vil anbefale kurset til andre"*, mellem de virksomheder, der indgår i projektet, og øvrige virksomheder der har medarbejdere til at deltage i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringens gennemsnit for de virksomheder, der indgår i projektet er højere, end det er tilfældet for øvrige virksomheder.

Deltagerevalueringer i Viskvalitet.dk

Øget deltagertilfredshed på de AMU-hold, der indgår i projektet, kan pege på, at AMU's image styrkes og validiteten i AMU øges. Derfor sammenlignes resultater fra Viskvalitet.dk på deltagerevalueringerne for de AMU-hold, der indgår i projektet med landsgennemsnittet for de samme arbejdsmarkedsuddannelser (nedenstående er identisk med de resultater, der er fremlagt i afsnit 4.1.1 og afsnit 4.2.1).

Evalueringens resultaterne fra deltagerne måles på en skala fra 0 til 10, hvor 0 står for "Meget uenig" eller "Nej", og 10 står for "Meget enig" eller "I høj grad".

En gennemgang af resultaterne fra Viskvalitet.dk viser, at evalueringresultaterne for de fælles spørgsmål, som AMU-deltagerne i projektet har svaret på, ligger over gennemsnittet for to af fem arbejdsmarkedsuddannelser¹⁵, der foreligger Viskvalitet-resultater for.

For arbejdsmarkedsuddannelsen *Praktikvejleder, PAU- og SOSU-elever (42256)* ligger gennemsnittet for AMU-deltagerne i projektet således på 8,9, mens landsgennemsnittet er på 8,2.

For arbejdsmarkedsuddannelsen *Arbejds miljø i sosu-arbejdet – etik og adfærd (40606)* er gennemsnittet på 8,6, mens landsgennemsnittet er på 8,3.

Evalueringresultaterne for én af arbejdsmarkedsuddannelserne er identisk med landsgennemsnittet. Det drejer sig om arbejdsmarkedsuddannelsen *Personer med demens, sygdomskendskab (42673)*, der har et gennemsnit på 8,7.

Gennemsnittet for AMU-deltagere i projektet på arbejdsmarkedsuddannelsen *Omsorg for personer med demens (44327)* er på 8,4, hvilket er lidt lavere end landsgennemsnittet, der er på 8,6.

Arbejdsmarkedsuddannelsen *48101 Medicinadministration* er kun gennemført med ét hold, og evalueringresultaterne for dette hold ligger på 6,9, mens landsgennemsnittet er på 8,4.

Virksomhedsevalueringer i Viskvalitet.dk

Der foreligger kun ganske få evalueringresultater i Viskvalitet.dk fra de virksomheder, der har haft medarbejdere til at deltage i de arbejdsmarkedsuddannelser, der har indgået i projektet. Som beskrevet i afsnit 4.1.1, så er forklaringen dels, at det siden 1. januar 2015 har været frivilligt for skolerne at anvende Viskvalitet.dk til virksomhedsevalueringer af arbejdsmarkedsuddannelserne, og dels at det ofte kan være vanskeligt at få virksomhederne til at deltage i evalueringerne.

Der er således kun tilstrækkelige evalueringresultater fra virksomhederne på én af arbejdsmarkedsuddannelserne. Det drejer sig om *44327 Omsorg for personer med demens*.

Evalueringsskemaet er udfyldt af otte virksomheder. På evalueringsspørgsmålet "Vil du anbefale dette kursus til andre?" har virksomhederne svaret 4,6 på en skala, der går fra 1 ("Slet ikke") til 5 ("I meget høj grad"), hvilket er en smule højere end landsgennemsnittet, der er på 4,5.

¹⁵ Der foreligger ikke Viskvalitet-resultater for arbejdsmarkedsuddannelsen *Leg og læring med digitale medier i dagtilbud (47732)*, da der ved en fejl ikke er gennemført evaluering med Viskvalitet på denne arbejdsmarkedsuddannelse.

5. Opsamling på afrapportering

Dette kapitel indeholder en opsamling på projektets afrapportering.

Først kommer en præsentation af projektet resultater, hvorefter der er en beskrivelse af udfordringerne i projektet.

Projektet afsluttes med eksempler på læring og gode erfaringer i projektet samt anbefalinger.

5.1 Projektets resultater

I kapitel 3 og 4 er der redegjort for projektets output og effekter, blandt andet set i relation til indsatsteorien. Herunder er en kort opsamling på projektets resultater.

Projektdeltagerne – indsigt i metoder og opnåede kompetencer

Det var målet med projektet, at alle projektdeltagere igennem projektets aktiviteter skulle få øget deres indsigt i mulige metoder og redskaber til afprøvning af kursisternes læringsudbytte. I den spørgeskemaundersøgelse, projektdeltagerne har deltaget i ved projektets afslutning, angiver alle på nær én projektdeltager at have opnået indsigt i metoder og redskaber. Stort set alle projektdeltagere giver udtryk for, at de ved projektets afslutning har kompetencer til at udvikle metoder og redskaber til afprøvning af AMU-deltagernes læringsudbytte.

Målet var desuden, at projektdeltagere skulle øge deres indsigt i mulige metoder og redskaber til at give deltagerne feedback. Evalueringen viser, at deltagerne i høj grad har fået øget deres indsigt i metoder og redskaber til feedback. Dette til trods for at projektdeltagernes hovedfokus i projektet har været på afprøvning af læringsudbytte og ikke på feedback.

Udvikling af metoder og redskaber til inspiration for andre

I projektet er der udviklet metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte og efterfølgende feedback til seks arbejdsmarkedsuddannelser. Til den ene af arbejdsmarkedsuddannelserne er der udviklet to forskellige metoder og redskaber. Ved udvikling af testmaterialer er der anvendt forskellige testredskaber, herunder Viseffekt.dk til tre af arbejdsmarkedsuddannelserne. Der er desuden anvendt Google Analyse, simulation, faglig refleksion med underviservurdering samt 'blyant og papir'.

Der er udarbejdet et fyldigt inspirationsmateriale med gennemgang af de udviklede modeller, metoder og redskaber (*Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab. Inspirationsmateriale til AMU-udbydere*. December 2017).

Der er ligeledes udarbejdet en vejledning i, hvordan man griber processen an med at producere gode spørgsmål til test (*Gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte. En vejledning*. December 2017).

Der er gennemført afprøvnings af AMU-deltagernes læringsudbytte på alle seks arbejdsmarkedsuddannelser. Dette er samlet set sket med deltagelse af 587 AMU-deltagere, hvilket er dobbelt så mange som forventet ved projektets start. For en enkelt arbejdsmarkedsuddannelse er der udelukkende gennemført afprøvning på ét hold, men på de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser er afprøvningsne gennemført med mellem 3 og 9 hold.

Projektdeltagerne har både oplevet muligheder og udfordringer med udvikling og afprøvning af AMU-deltagernes læringsudbytte. Det er en udfordring at udvikle gode og brugbare spørgsmål og svar til afprøvning af læringsudbytte. Desuden har de projektdeltagere, der har anvendt Viseffekt.dk som testredskab, erfaret, at det kan være vanskeligt at opnå den forventede indlæringseffekt.

Der er mange forklaringer herpå, blandt andet at en del af AMU-deltagerne inden for EPOS' uddannelsesområder på forhånd har kompetencer og arbejds erfaringer inden for de arbejdsmarkedsuddannelser, de deltager i. Derfor kan de besvare 'for mange' spørgsmål korrekt ved testen, der gennemføres ved uddannelsens start.

Afprøvningsne har bidraget til, at projektdeltagerne er blevet opmærksomme på, hvordan de kan tilrettelægge undervisningen, så AMU-deltagerne får det størst mulige udbytte af at deltage i uddannelserne.

Alle deltagerne i afprøvning af læringsudbytte har fået feedback på deres læringsudbytte. Feedbacken har haft meget forskellig karakter, lige fra at deltagerne blot har fået resultatet fra den test, de deltog i, og til at deltagerne har fået individuel feedback fra underviseren.

Fremadrettede strategier for systematisk afprøvning af læringsudbytte

På baggrund af erfaringerne med afprøvnings og feedback har projektskolerne udviklet strategier for, hvordan de fremadrettet vil arbejde med en systematisk afprøvning af AMU-deltagernes læringsudbytte samt underviserens feedback til deltagere i arbejdsmarkedsuddannelse.

AMU-deltageres og virksomheders tilfredshed med arbejdsmarkedsuddannelser, hvor der indgår vurdering af læringsudbytte

Projektets effekter på kort sigt er blandt andet målt på resultater fra Viskvalitet.dk. Disse viser, at evalueringsresultaterne for de fælles spørgsmål, som AMU-deltagerne i projektet har svaret på, ligger over landsgennemsnittet for to af fem arbejdsmarkedsuddannelser, der foreligger Viskvalitet.dk-resultater for.

AMU-deltagernes besvarelser af de skolespecifikke spørgsmål, der er udviklet til projektet, viser, at deltagerne er tilfredse med de anvendte metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte og feedback. Langt de fleste deltagere har været glade for at deltage i afprøvning af deres læringsudbytte. Underviserne har således ikke oplevet modstand mod deltagelse i test fra deltagernes side. Dette underbygges af de kvalitative interview med AMU-deltagere.

Det er dog centralt, at uddannelsesinstitutionerne skal være opmærksomme på, at der er AMU-deltagere, der er nervøse for at deltage i test. Det er således vigtigt, at underviserne sikrer en god introduktion til formålet med at gennemføre afprøvning af læringsudbytte, og hvad denne anvendes til. I den sammenhæng kan det også være gavnligt, at der tilstræbes kontinuitet blandt de undervisere, som er tilknyttet et hold, da god og grundig feedback er langt mere vigtig, når der er nervøsitet blandt deltagerne.

AMU-deltagerne giver desuden udtryk for, at deltagelsen i test kan bidrage til at øge deres læringsudbytte. Dette sker blandt andet ved, at de gennem den test, der gennemføres ved uddannelsens start, får skærpet deres opmærksomhed på, hvilke kompetencer de forventes at have tilegnet sig ved uddannelsens afslutning. Der er desuden deltagere, der bliver mere opmærksomme på, hvor de efter uddannelsen har brug for at lære endnu mere.

Virksomhederne har ligeledes givet udtryk for, at det er godt, at deres medarbejdere deltager i afprøvning af læringsudbytte ved deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser, da det derved bidrager til at sikre, at virksomhedens medarbejdere rent faktisk har tilegnet sig de kompetencer, der fremgår af AMU-målformuleringerne.

Kvalitet i fremtidens arbejdsmarkedsuddannelser

Projektet har skabt opmærksomhed på, hvordan kvaliteten af arbejdsmarkedsuddannelserne kan øges ved en systematisk afprøvning af deltagerne læringsudbytte samt efterfølgende feedback. Afprøvning af læringsudbytte og den efterfølgende analyse af resultaterne skærper såvel underviserens som AMU-deltagernes opmærksomhed på de handlingsorienterede mål, der er formuleret for uddannelserne, og hvordan begge parter kan bidrage til, at uddannelsernes mål nås.

Interview med projektdeltagere, AMU-deltagerne og virksomhedsrepræsentanter viser, at det bidrager til at styrke arbejdsmarkedsuddannelsernes image og validitet, når AMU-deltagernes udbytte af at deltage i uddannelserne kan dokumenteres.

5.2 Udfordringer i projektet

Den største udfordring i projektet har været, at projektet er blevet gennemført i en meget turbulent periode for de involverede projektskoler.

Alle projektskolerne har været genstand for omstruktureringer og nedskæringer, der blandt andet har resulteret i, at mange af de projektdeltagere, der var med i starten af projektet, er blevet udskiftet med nye projektdeltagere undervejs i projektperioden.

Nogle af uddannelsesinstitutionerne har skåret så meget ned på antallet af medarbejdere, at det ikke har været muligt for dem at erstatte de projektdeltagere, der måtte udgå af projektet, som følge af at de blev afskediget eller selv fandt anden beskæftigelse.

Det har især i to af klyngerne været vanskeligt at fastholde kontinuiteten, og i den ene klynge er alle projektdeltagerne blevet udskiftet i projektperioden.

Test er ikke lige velegnede på alle arbejdsmarkedsuddannelser

I projektets start har projektdeltagerne brugt mange ressourcer på at drøfte, hvorvidt det overhovedet var hensigtsmæssigt at udarbejde test til afprøvning af læringsudbytte i arbejdsmarkedsuddannelser, der er meget praksisorienterede.

Projektdeltagerne inden for én af arbejdsmarkedsuddannelserne har ikke fundet det muligt at udarbejde en egentlig test, der kunne afdække AMU-deltagernes kompetencer ved uddannelsens start og afslutning.

I stedet for deltagelse i test valgte projektdeltagerne, at AMU-deltagerne skulle løse opgaver, hvortil der var stillet specifikke produktkrav. Vurderingen af deltagerens kompetencer skete således ved, at underviserne løbende og på baggrund af deltagerens endelige produkter foretog en vurdering af, om de havde tilegnet sig kompetencerne.

Stort tidsforbrug

Projektdeltagerne har erfaret, at afprøvning af AMU-deltagerens læringsudbytte tager forholdsvis meget af undervisningstiden.

Dette gælder ikke mindst på de kortere arbejdsmarkedsuddannelser, der har en varighed på under fem dage, og når der både gennemføres før-måling og efter-måling.

Det er desuden forbundet med et stort tidsforbrug at give deltagerne feedback, der kan bidrage til at øge deres læringsudbytte – og som ikke blot består i, at de får en tilbagemelding på deres testresultat.

Tekniske udfordringer

Ved gennemførelse af test med anvendelse af Viseffekt.dk har projektdeltagerne oplevet nogle tekniske udfordringer.

På trods af massiv it-assistance fra uddannelsesinstitutionernes administration har der været udfordringer med at få logget alle AMU-deltagere ind i systemet. Andre har haft problemer med at gemme deres besvarelse, idet systemet har afvist funktionen.

Projektdeltagerne påpeger desuden, at der er nogle af AMU-deltagerne, der har været udfordret af manglende it-kompetencer ved gennemførelse af onlinetest.

De tekniske udfordringer har på nogle hold i en vis udstrækning taget fokus fra testens formål med afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab.

5.3 Læring, gode erfaringer og anbefalinger

Gennem projektet er det dokumenteret, at afprøvning af læringsudbytte kan benyttes som et pædagogisk redskab, der kan være til gavn for såvel AMU-deltagere som undervisere.

Desuden giver interviewede virksomhedsledere udtryk for, at det har værdi for dem, at deres medarbejdere deltager i afprøvning af læringsudbytte.

Gennem deltagelse i projektet har undervisere og konsulenter fra de involverede uddannelsesinstitutioner fået erfaringer med at udvikle afprøvningsmaterialer og afprøve disse med AMU-deltagere. De har desuden fået erfaringer med at anvende resultaterne af afprøvningsmaterierne til kvalitetsudvikling af undervisningen.

I det videre arbejde med udvikling af materialer til afprøvning af læringsudbytte kan det anbefales, at der videreudvikles på de allerede eksisterende materialer. Det kan i udviklingsarbejdet være hensigtsmæssigt at inddrage de undervisere og konsulenter, der gennem deltagelse i projektet har fået erfaringerne hermed.

Det har været centralt for projektets formål, at afprøvning af læringsudbytte skulle anvendes som et pædagogisk redskab. Det har dermed været tænkt som et redskab for undervisernes tilrettelæggelse og kvalitetsudvikling af undervisningen, samt som et redskab til AMU-deltagernes indsigt i eget læringsudbytte.

Hvis deltagerne skal have indsigt i, hvordan de fremadrettet kan øge deres læringsudbytte, er det vigtigt, at de får feedback fra underviserne.

I projektet har der været afprøvet forskellige metoder til feedback til deltagerne. Det kan anbefales, at der i et fortsat udviklingsarbejde sættes fokus på videreudvikling af feedbackmetoder, der er nyttige for deltagerne, men som ikke tager for meget af undervisningstiden.

Som led i projektet er der gennemført videndelmøder på de involverede uddannelsesinstitutioner, og der er gennemført forskellige formidlingsaktiviteter, der retter sig mod andre AMU-udbydere. Det anbefales, at projektskolerne gør en indsats for løbende at involvere flere undervisere i afprøvning af læringsudbytte.

Det anbefales ligeledes, at der fremadrettet etableres samarbejde med AMU-udbydere inden for andre efteruddannelsesområder om udvikling af metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte samt feedback.

6. Bilag

6.1 Programmer fra udviklingsseminar 1-5

Program for 1. udviklingsseminar

TUP 15 – Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

Den 15. december 2015 kl. 9-15.45

SOSU Sjælland i Ringsted, Selandia Park 8, 4100 Ringsted, lokale U8

Program

Kl. 09.00 – 09.30	Ankomst og formiddagskaffe
Kl. 09.30 – 10.30	Velkomst v. projektleder Janne Bremholm <ul style="list-style-type: none">• Præsentation af deltagerne i udviklingsseminaret• Præsentation af dagens program• Introduktion til projektets formål, aktiviteter, tidsplan og forventede effekter
Kl. 10.30 – 11.00	Præsentation af tidligere erfaringer med afprøvning af læringsudbytte v. facilitator Lizzie Mærsk Nielsen <ul style="list-style-type: none">• Erfaringer med Viseffekt.dk i 2006 og 2008 på social- og sundhedsområdet samt det pædagogiske område• Erfaringer fra andre efteruddannelsesudvalg• Erfaringer fra individuelle kompetencevurderinger
Kl. 11.00 – 11.30	Muligheder og udfordringer ved afprøvning af læringsudbytte <ul style="list-style-type: none">• Brainstorm og debat v. alle
Kl. 11.30 – 12.00	Gode spørgsmål til afprøvning af læringsudbytte <ul style="list-style-type: none">• Præsentation af en vejledning v. Lizzie
Kl. 12.00 – 13.00	Frokost
Kl. 13.00 – 13.15	Udvikling af metoder og redskaber til feedback til kursisterne <ul style="list-style-type: none">• Kort oplæg v. Lizzie
Kl. 13.15 – 13.50	Udvælgelse af arbejdsmarkedsuddannelser og dannelse af klynger <ul style="list-style-type: none">• Forslag til arbejdsmarkedsuddannelser præsenteres og udvælges (mindst ni), hvorefter der dannes klynger bestående af projektdeltagere fra 2-3 uddannelsesinstitutioner v. alle
Kl. 13.50 – 14.10	Kaffe, frugt og kage
Kl. 14.10 – 14.20	Projektplatformen på Fronter <ul style="list-style-type: none">• Kort præsentation v. projektsekretær Gitte Lykkebo Petersen
Kl. 14.20 – 15.20	Mål- og handleplaner for projektet <ul style="list-style-type: none">• Skabelon for mål- og handleplan præsenteres v. Lizzie• Klyngerne udarbejder mål- og handleplaner• Mål- og handleplanerne præsenteres i plenum
Kl. 15.20 – 15.45	Afrunding og evaluering af seminaret samt projektets videre forløb v. Janne og Lizzie

Program for 2. udviklingsseminar

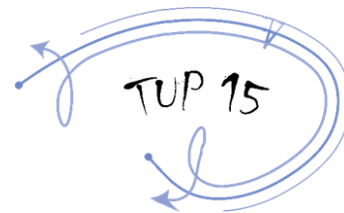
TUP 15 – Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

Den 25. maj 2016 kl. 9.30 -15.30

Severin, Skovsvinget 25, 5500 Middelfart

Program:

- Kl. 09.00 – 09.30** **Ankomst og formiddagskaffe**
- Kl. 09.30 – 10.00** **Velkomst v. projektleder Janne Bremholm**
- Gennemgang af dagens program
 - Gennemgang af projektets aktiviteter / fase gennemgang
 - Særligt fokus på afprøvnings
 - Markedsføring af AMU kurserne der udvikles til.
- Kl. 10.00 – 10.45** **Fremlægelse af klyngernes arbejde v. klyngetovholder**
- Status på mål og handleplaner
 - Hvad er opdateret på Fronter?
- Klynge 1 v/Dorthe Thanning
Klynge 2 v/Marianne Svanholt
Klynge 3 V/Lene Emma Rasmussen
- Kl. 10.45 – 12.00** **Afprøvnings af læringsudbytte v/Lizzie Mærsk Nielsen**
- Kl. 12.00 – 12.45** **Frokost**
- Kl. 12.45 – 14.45** **Arbejde i klyngerne**
- Metoder til afprøvning – ud fra oplæg fra Lizzie samt egne erfaringer
- incl. pause til kaffe, frugt og kage**
- kl. 14.45 – 15.15** **Videndeling i plenum**
- Kl. 15.15 – 15.30** **opsamling og afrunding v/Gitte Lykkebo**
- EPOS konference i aug. – hvad skal vi have klar til at kunne præsentere?
 - Kort dialog om skolernes videndelmøder

Program for 3. udviklingsseminar

TUP 15 – Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

Den 7. og 8. september 2016

Hotel Nyborg Strand, Østersøvej 2, 5800 Nyborg

Program for den 7. september

Kl. 09.00 – 09.30 **Ankomst og formiddagskaffe**

Kl. 09.30 – 10.30 **Velkomst v. projektleder Janne Bremholm**

- Dagens program
- Status på projektet – formål og mål
- Delrapportering
- Læringsudbytte – begrebsafklaring

Arbejdsglæde-øvelse !

Kl. 10.45 – 11.50 **Frelæggelse og sparring på udviklede afprøvningsmetoder**

- Klynge 1: Dorthe Thanning
- Klynge 2: Marianne Svanholt
- Klynge 3: Lene-Emma Rasmussen

Kl. 12.00 – 13.00 **Frokost**

Kl. 13.00 – 14.00 **Oplæg om "Afprøvningsmetoder og testspørgsmål" v/Lizzie Mærsk-Nielsen**

Kl. 14.00 – 14.20 **Kaffe, frugt og kage**

Kl. 14.20 – 15.00 **Sparring om "testspørgsmål" – på tværs i klyngerne**

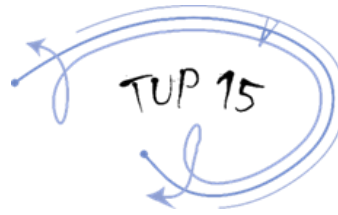
Kl. 15.00 – 15.40 **Klyngearbejde med opdatering af mål- og handleplaner, med fokus på markedsføring og afprøvninger**

Kl. 15.40 – 16.30 **Walk and talk:**

- Feedback kultur – hvor langt er I med udvikling?
- Transfere / læringsudbytte

Kl. 16.30 – 17.00 **Plenum: tanker fra "Walk and talk" om feedback**

Kl. 18.00 **Middag og socialt samvær**

Program for 3. udviklingsseminar

TUP 15 – Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

Den 7. og 8. september 2016 kl. 9.00 -15.45

Hotel Nyborg Strand, Østersøvej 2, 5800 Nyborg

Program for den 8. september:

- Kl. 8.30 Opsamling v/Janne Bremholm**
- Klyngearbejdet
 - Tanker fra dagen i går
- Kl. 8.45 – 10.00 Klyngearbejde med opdatering af mål- og handleplaner, med fokus på markedsføring og afprøvninger**
- Kl. 10.00 – 11.00 Fælles for konsulenter og det administrative personale**
- Oplæg om VISEffekt, redskab til afprøvning af læringsudbytte v/Jørgen Lihn, Styrelsen for It og Læring**
- Pause i ca. 15 minutter – herefter særskilt program for det administrative personale**
- Kl. 11.15 – 12.00 Kort opsamling af formiddagen**
- Kl. 12.00 – 13.00 Frokost**
- Kl. 13.00 – 14.00 Oplæg v/Bent Andersen, lektor fra Århus Universitet**
læs evt. mere om Bent Andersen: <http://pure.au.dk/portal/da/bba@dpu.dk>
- Hvad er en god feedback kultur?
- Kl. 14.00 – 15.00 Dialog om "Hvordan vil I give kursisterne feedback på jeres kurser?".**
- Kl. 15.00 – 15.30 Projektets fremdrift v/Janne Bremholm**
- Hvordan arbejder vi med VISEffekt?
 - Hvad skal vi have fokus på frem mod næste seminar?
 - Udvikling af spørgsmål til VISEffekt
 - Orientering af skolespecifikke spørgsmål til VISkvalitet

Farvel og tak for denne gang.

På gensyn til webinar 2, den 15. november 2016

Program for 4. udviklingsseminar

TUP 15 – Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

Den 8. februar 2017

SOSU C, Hørkær 22, 3. sal, 2730 Herlev

Program:

- Kl. 09.00 – 09.30** **Ankomst og formiddagskaffe**
- Kl. 09.30 – 10.00** **Velkomst v. projektleder Janne Bremholm**
- Status på projektet
 - Forlængelse og ændringer i fase 4
 - Præsentation af afrapporteringsskabelonen
- Kl. 10.00 – 10.45** **Status på og vidensdeling af afprøvningsresultater**
- **Hvilke test er afprøvet?**
 - **Hvad viser resultaterne af testene?**
 - **Hvordan har I tolket på resultaterne, og hvad vil I fremadrettet bruge jeres fortolkning til?**
 - Klynge 1: Susanne Møller
 - Klynge 2: Marianne Svanholt
 - Klynge 3: Lene-Emma Rasmussen
- Kl. 11.00 – 12.30** **Resultater fra VISkvalitet, VISEffekt og andre afprøvningsredskaber**
- Hvad er jeres erfaringer?
 - Ser I nogle udfordringer når f.eks. det er en ekstern underviser der skal afvikle VISEffekt?
- Kl. 12.30 – 13.30** **Frokost** (og tid til at tjekke mail og fortage telefonopkald)
- Kl. 13.30 – 14.40** **Feedback og Feedback kulturer**
- **Hvilke strategier arbejder I ud fra?**
 - **Hvilke metoder anvender I til feedback, og hvad er jeres erfaringer?**
 - Klynge 1: Susanne Møller
 - Klynge 2: Marianne Svanholt
 - Klynge 3: Lene-Emma Rasmussen
- En generel snak om "Feedback kulturer", og eventuelle udfordringer med feedback.**
- Kl. 14.40 – 15.25** **Opdatering af mål- og handleplaner**
- Klyngerne skal i fællesskab sikre at mål- og handleplaner på Fronter er fuldt opdaterede.
- Kl. 15.25 – 15.30** **Tak for i dag og på gensyn til webinar den 15. maj 2017**

Kaffe og kage

Program for 5. udviklingsseminar

TUP 15 – Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

Den 9. august 2017

SOSU C, Hørkær 22, 3. sal, 2730 Herlev

Program:

- Kl. 09.00 – 09.30** **Ankomst og formiddagskaffe**
- Kl. 09.30 – 09.45** **Velkomst v. projektleder Janne Bremholm**
- Gennemgang af dagsorden
- Kl. 09.45 – 11.15** **Fremlæggelse af resultater** (½ time pr. klynge)
- Opsamling af resultater
 - Afrapportering
 - Klynge 1: Susanne Møller/Jackie Skov Møller/Ellen Larsen
 - Klynge 2: Marianne Svanholt
 - Klynge 3: Lene-Emma Rasmussen
- Kl. 11.15 – 11.45** **Revidering af vejledningen af gode spørgsmål til læringsudbytte v/Lizzie Mærsk**
- Også opmærksomhed på Feedback
- Kl. 11.45 – 12.30** **Frokost** (og tid til at tjekke mail og fortage telefonopkald)
- Kl. 12.30 – 13.15** **Præsentation af skabelon til inspirationsmaterialet v/Lizzie Mærsk**
- Gennemgang af arbejdet med skabelonen til inspirationsmaterialet og herunder opmærksomhed på, at materialet skal være til alle brancher
- Kl. 13.15 – 15.00** **Evaluering af projektet v/Lizzie Mærsk**
- Evaluering af klyngernes arbejde gennem projektet til afrapporteringen
 - Individuel dialog med klyngerne
- Kl. 15.15 – 15.30** **Det videre forløb v/Janne Bremholm**
- Afsluttende spørgeskemaundersøgelse
 - Formidlingskonference den 22. november 2017
 - I fællesskab med 2 andre projekter – placeres i Middelfart/Fredericia

Kaffe og kage

6.2 Program fra seminar om udarbejdelse af inspirationsmateriale

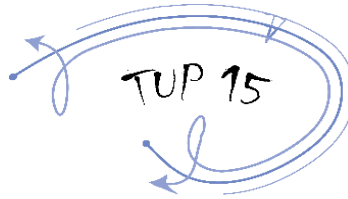
Mærsk Nielsen HR
- en konsulentvirksomhed med fokus på kompetenceudvikling

Program for seminar om udarbejdelse af inspirationsmateriale.

Mandag den 25. september kl. 09.00-16.00

Kl. 09.00-09.15:	Velkomst v. Janne
Kl. 09.15-10.00:	Gennemgang af inspirationsmaterialet i forhold til ønsker og idéer til justering af materialet Aftaler om, hvem der arbejder videre med hvad
Kl. 10.00-11.00:	Arbejdsgrupperne arbejder
Kl. 11.00-11.15:	Fælles opsamling Aflevering af materialer til Gitte, som samler det i inspirationsmaterialet (klar til præsentation kl. 15.00)
Kl. 11.15-11.30:	Introduktion til udarbejdelse af bilagsmaterialerne
Kl. 11.30-12.00:	Arbejdet med bilagsmaterialerne påbegyndes
Kl. 12.00-12.45:	Frokost
Kl. 12.45-14.45:	Arbejdet med bilagsmaterialerne fortsættes Efter behov hjælper klyngerne hinanden Bilagsmaterialerne afleveres til Gitte, som samler det i inspirationsmaterialet
Kl. 14.45-15.00:	Kaffepause
Kl. 15.00-15.50:	Fælles gennemgang af inspirationsmaterialet Arbejde med redigeringer og tilføjelser
Kl. 15.50-16.00:	Afslutning og aftaler for det videre forløb

6.3 Programmer fra webinarer

Dagsorden til webinar 1

TUP 15 – afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

Den 10. marts 2016, kl. 10.00 – 14.00

Dagsorden:

Punkt 1: kl. 10.00 Velkomst v/Janne Bremholm

- Formålet med webinarret: input fra deltagere med ideer til oplæg
- Sparring med Lizzie Mærsk Nielsen, afsat penge i budgettet til sparring
- Ændringer og status på projektet herunder projektets centrale formål er at udvikle metoder og redskaber, der vurderer og dokumenterer koristernes læringsudbytte v/Janne

Punkt 2: kl. 10.15 Status på klyngernes arbejde v/klyngetovholderne inkl. Mål – og handleplaner

- Klynge 1 v/Dorthe Thanning
- Klynge 2 v/ Marianne Svanholt
- Klynge 3 v/Lene Emma Rasmussen

Frokost kl. 12.00

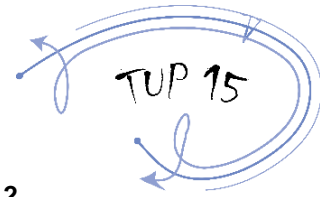
Punkt 3: kl. 12.45 Erfaringsudveksling

- Er der nogen af jer der har erfaringer med afprøvninger af læringsudbyttet?

Punkt 4: kl. 13.45 Afrunding v/Janne

- Refleksion over webinarret;
 - Er der noget vi skal gøre anderledes?
 - Er der ideer til oplægsholdere til kommende webinarer?
- Afholdelse af videndelingsmøder i fase 2
- Vi ses til seminar 2, den 25. maj 2016, på Severin i Middelfart

Dagsorden til webinar 2

TUP 15 – afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

Den 15. november 2016, kl. 10.00 – 14.00

Dagsorden:

Punkt 1: Velkomst v/Janne Bremholm

- Kort gennemgang af dagsordenen

Punkt 2: Status på klyngernes arbejde v/klyngetovholderne

- Hvordan går det med afprøvningsne?
- Har I fået gang i effektmålingerne?
 - VISEffekt
 - Andre redskaber og metoder
 - VISkvalitet
 - Har I haft udfordringer med at få spørgsmålene lagt ind?
 - Får I evalueringer tilbage fra virksomhederne?

Frokost – pause i ½ time

Punkt 3: Erfaringsudveksling

- Oplever I en udvikling i læringsudbyttet?

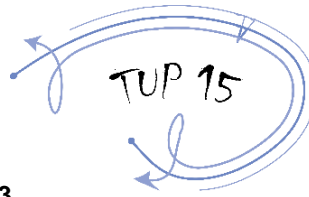
Punkt 4: Feedback

- Hvordan har I arbejdet med feedback?
- Hvilke erfaringer har I fået, efter I er begyndt at arbejde mere systematik med at give feedback til kursisterne?

Punkt 5: Afrunding v/Janne Bremholm

- Hvad skal vi have fokus på i den kommende periode
- Vi ses næste gang 8. februar 2017 til seminar 3. Det afholdes på SOSU C.

Dagsorden til webinar 3

TUP 15 – afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

Den 15. maj 2017, kl. 10.00 – 14.00

Dagsorden:

Punkt 1: Velkomst v/Janne Bremholm

- Kort gennemgang af dagsordenen

Punkt 2: Status på klyngernes arbejde v/klyngetovholderne

- Hvordan går det med afprøvningsne?
- Har I fået gang i effektmålingerne?
 - VISeffekt
 - Andre redskaber og metoder
 - VISkvalitet
 - Har I haft udfordringer med at få spørgsmålene lagt ind?
 - Får I evalueringer tilbage fra virksomhederne?

Frokost – pause i ½ time

Punkt 3: Feedback

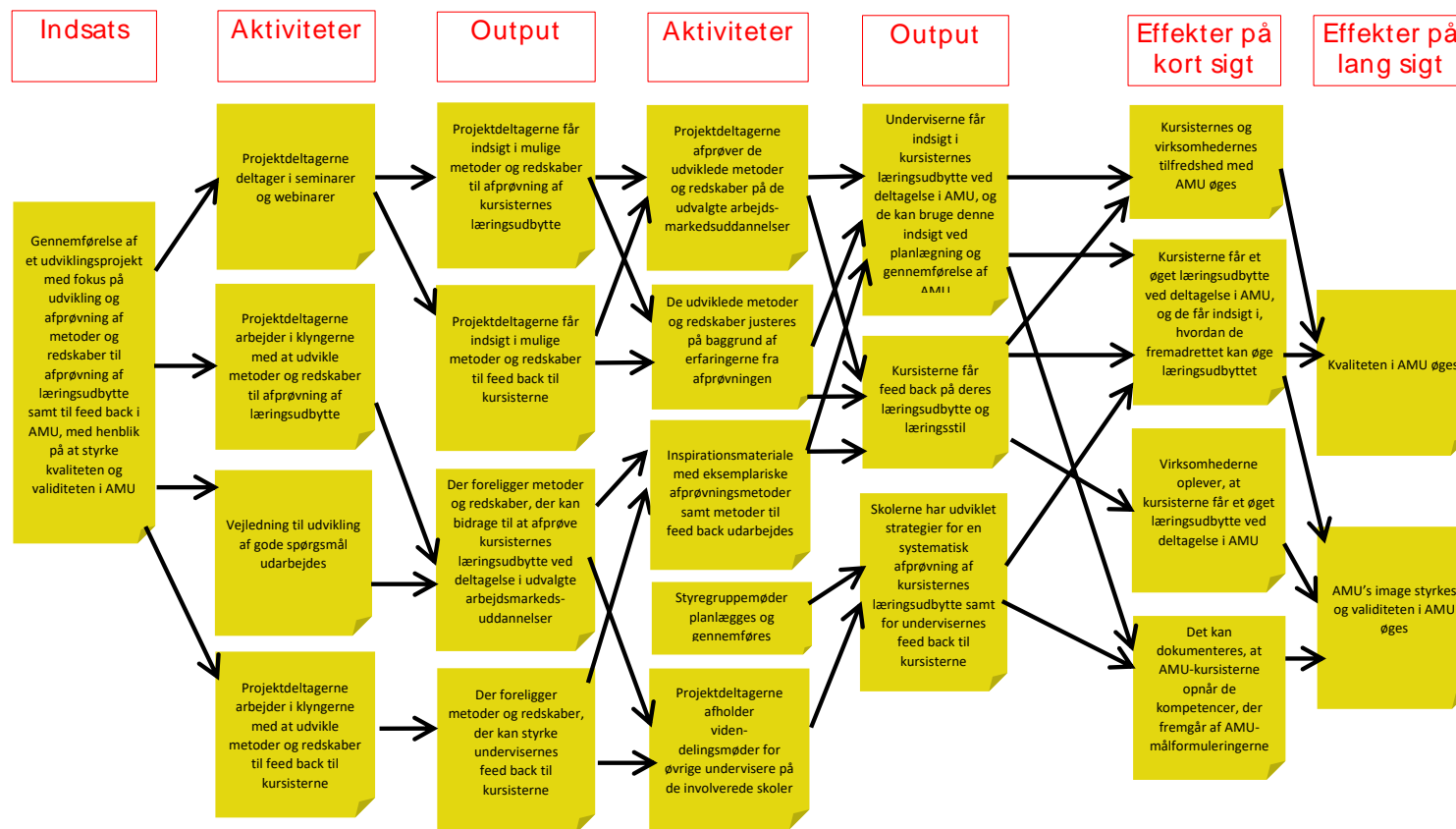
- Hvordan har I arbejdet med feedback?
- Hvilke erfaringer har I fået, efter I er begyndt at arbejde mere systematik med at give feedback til kursisterne?

Punkt 4: Eventuelt

- Krav til afrapporteringen
- Andet?

Punkt 5: Afrunding v/Janne Bremholm

6.4 Indsatsteori for projekt 'Afprøvning af Læringsudbytte som et pædagogisk redskab.' (endelig version 13.11.2015)

Indikatorer

Herunder er det beskrevet, hvilke indikatorer ift. de i indsats-teorien beskrevne outputs og effekter, der vil blive målt på i projektet, og hvilke dataindsamlingsmetoder, der vil blive anvendt.

Output og effekter	Målemetoder og indikatorer
<p>Output:</p> <p>O1: Projektdelegerne får indsigt i mulige metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte</p>	<p>På de planlagte seminarer og webinarer får projektdeltagerne oplæg om og erfaringer med forskellige metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte (jf. programmer for seminarer og webinarer). Efterfølgende afprøver de metoderne og redskaberne, og disse tilrettes på baggrund heraf.</p> <p>I en spørgeskemaundersøgelse ved projektets afslutning spørges der ind til projektdeltageres indsigt i metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte, og resultatet sammenholdes med resultater fra en spørgeskemaundersøgelse ved projektets start.</p> <p>Indikatorer:</p> <p>Alle projektdeltagere har fået øget deres indsigt i mulige metoder og redskaber. På en femtrins skala, hvor 1 er lavest, svarer projektdeltagerne mindst 3 i forhold til, i hvilken grad de har indsigt i mulige metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte.</p>
<p>Output:</p> <p>O2: Projektdelegerne får indsigt i mulige metoder og redskaber til feed back til kursisterne</p>	<p>På de planlagte seminarer og webinarer får projektdeltagerne oplæg om og erfaringer med forskellige metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte (jf. programmer for seminarer og webinarer). Efterfølgende afprøver de metoderne og redskaberne, og disse tilrettes på baggrund heraf.</p> <p>I en spørgeskemaundersøgelse ved projektets afslutning spørges der ind til projektdeltageres indsigt i metoder og redskaber til feed back til kursisterne, og resultatet sammenholdes med resultater fra en spørgeskemaundersøgelse ved projektets start.</p> <p>Indikatorer:</p> <p>Alle projektdeltagere har fået øget deres indsigt i mulige metoder og redskaber. På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer projektdeltagerne mindst 3 i forhold til, i hvilken grad de har indsigt i mulige metoder og redskaber til feed back til kursisterne.</p>
<p>Output:</p> <p>O3: Der foreligger metoder og redskaber, der kan bidrage til at afprøve kursisters læringsudbytte ved deltagelse i udvalgte arbejdsmarkedsuddannelser</p>	<p>På det første udviklingsseminar udarbejder projektdeltagerne mål- og handleplaner for udviklingsarbejdet. Mål- og handleplanerne opdateres løbende gennem projektet, og det skal af planerne fremgå, hvilke metoder og redskaber, der er udviklet til afprøvning af kursisters læringsudbytte ved deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelserne.</p> <p>De konkrete metoder og redskaber ligger på den kommunikations- og dokumentationsplatform, som projektledelsen har oprettet, så alle projektdeltagere og projektledelsen – herunder også styregruppen – har adgang til alle udviklede materialer.</p> <p>I en spørgeskemaundersøgelse ved projektets afslutning spørges der ind til projektdeltageres kompetencer til at udvikle og anvende metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte, og resultatet sammenholdes med resultater fra en spørgeskemaundersøgelse ved projektets start.</p> <p>I spørgeskemaet ved projektets afslutning spørges der desuden ind til, i hvilken grad projektdeltagerne vurderer, at de udviklede metoder og redskaber kan anvendes.</p> <p>Indikatorer:</p> <p>Der foreligger metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte. På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer projektdeltagerne mindst 3 i forhold til, i hvilken grad de har kompetencer til at udvikle metoder og redskaber til afprøvning af kursisters læringsudbytte.</p> <p>I spørgeskemaet ved projektets afslutning svarer projektdeltagerne på en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, mindst 3 i forhold til, i hvilken grad de mener, at de udviklede metoder og redskaber er anvendelige til at måle kursisters læringsudbytte.</p>

Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

<p>Output:</p> <p>O4: Der foreligger metoder og redskaber, der kan styrke undervisernes feed back til kursisterne</p>	<p>Af de udarbejdede mål- og handleplaner for udviklingsarbejdet fremgår det, hvilke metoder og redskaber, der er udviklet til at styrke undervisernes feed back til kursisterne. De konkrete metoder og redskaber ligger på den kommunikations- og dokumentationsplatform, som projektledelsen har oprettet, så alle projektdeltagere og projektledelsen – herunder også styregruppen – har adgang til alle udviklede materialer.</p> <p>I en spørgeskemaundersøgelse ved projektets afslutning spørges der ind til projektdeltagernes kompetencer til at udvikle og anvende metoder og redskaber til feed back til kursisterne, og resultatet sammenholdes med resultater fra en spørgeskemaundersøgelse ved projektets start.</p> <p>Indikatorer: Der foreligger metoder og redskaber, der kan styrke undervisernes feed back til kursisterne. På en femtrins skala, hvor 1 er lavest, svarer projektdeltagerne mindst 3 i forhold til, i hvilken grad de har kompetencer til at udvikle metoder og redskaber til feed back til kursisterne.</p>
<p>Output:</p> <p>O5: Underviserne får indsigt i kursisters læringsudbytte ved deltagelse i AMU, og de kan bruge denne indsigt ved planlægning og gennemførelse af AMU</p>	<p>Det fremgår af mål- og handleplanerne, hvilke afprøvnings af kursisters læringsudbytte, der er gennemført, antal hold og antal kursister. Der skal være gennemført afprøvnings på mindst to hold på hver af de udvalgte mindst ni arbejdsmarkedsuddannelser, der indgår i projektet. Det forventes, at ca. 300 kursister inddrages i projektet.</p> <p>Resultaterne af afprøvnings er noteret i mål- og handleplanerne. Det samme gælder undervisernes erfaringer og refleksioner i forhold til fremtidig planlægning og gennemførelse af AMU.</p> <p>I en spørgeskemaundersøgelse ved projektets afslutning spørger ind til projektdeltagernes erfaringer med afprøvnings af kursisters læringsudbytte, herunder hvordan de bruger denne indsigt ved planlægning og gennemførelse af AMU. Resultatet sammenholdes med resultater fra en spørgeskemaundersøgelse ved projektets start. Der gennemføres desuden fokusgruppeinterview med projektdeltagerne.</p> <p>Indikatorer: På en femtrins skala, hvor 1 er lavest, svarer projektdeltagerne mindst 3 i forhold til, i hvilken grad de har anvendt deres indsigt i kursisters læringsudbytte ved planlægning og gennemførelse af AMU.</p>
<p>Output:</p> <p>O6: Kursisterne får feed back på deres læringsudbytte og læringsstil</p>	<p>Det fremgår af mål- og handleplanerne, hvilke metoder og redskaber, der er anvendt til feed back til kursisterne. Der skal være gennemført feed back på alle de AMU-hold, der har deltaget i afprøvnings. Erfaringerne med feed back er noteret i mål- og handleplanerne.</p> <p>I Viskvalitet-evalueringerne ved arbejdsmarkedsuddannelsernes afslutninger besvarer de kursister, der har deltaget i afprøvnings, og som har fået feed back, nogle skolespecifikke spørgsmål, der vedrører deres indsigt i eget læringsudbytte og læringsstil samt deres tilfredshed med de anvendte metoder til og redskaber til feed back. Spørgsmålene skal bl.a. bidrage til at afdække, hvilke metoder og redskaber til feed back, der giver kursisterne et godt udbytte.</p> <p>Der gennemføres fokusgruppeinterview med udvalgte grupper af kursister, der har deltaget i projektet. Interviewene skal bidrage til at nuancere de resultater, der fremkommer ved gennemførelse af evalueringer i Viskvalitet.dk.</p> <p>Indikatorer: På en femtrins skala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3 i forhold til, i hvilken grad de fået indsigt i eget læringsudbytte og læringsstil.</p> <p>På en femtrins skala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3 i forhold til, hvor tilfredse med de anvendte metoder og redskaber til feed back, der er anvendt i undervisningen.</p>

Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

<p>Output:</p> <p>O7: Skolerne har udviklet strategier for en systematisk afprøvning af kursisters læringsudbytte samt for undervisernes feed back til kursisterne</p>	<p>På de skoleinterne videndelmøder har skolerne udarbejdet strategier for en systematisk afprøvning af kursisters læringsudbytte samt for undervisernes feed back til kursisterne. Strategierne vil fremgå på projektets kommunikations- og dokumentationsplatform.</p> <p>Der gennemføres en spørgeskemaundersøgelse blandt styregruppegruppemedlemmerne ved projektets afslutning, der bl.a. skal bidrage til at afdække i hvilken grad afprøvninger af læringsudbytte har bidraget til at synliggøre læringsudbytte i AMU i forhold til kursister og virksomheder.</p> <p>Spørgsmål vedrørende skolernes strategier indgår desuden i det slutspørgeskema, som projektdeltagerne skal besvare ved projektets afslutning.</p> <p>Der gennemføres fokusgruppeinterview med styregruppemedlemmer og projektdeltagere.</p> <p>Indikatorer:</p> <p>Der foreligger strategier for skolernes systematiske afprøvning af kursisters læringsudbytte samt for undervisernes feed back til kursisterne.</p> <p>På en femtrins skala, hvor 1 er lavest, svarer styregruppemedlemmerne mindst 3 i forhold til, i hvilken grad afprøvninger af læringsudbytte har bidraget til at synliggøre læringsudbytte i AMU i forhold til kursister og virksomheder.</p>
<p>Effekt på kort sigt:</p> <p>E1: Kursisters og virksomhedernes tilfredshed med AMU øges</p>	<p>Der gennemføres målinger på de fælles spørgsmål fra Undervisningsministeriet i Viskvalitet fra såvel kursisterne som virksomhederne.</p> <p>Indikatorer:</p> <p>Der foretages en sammenligning af evalueringresultaterne på de fælles spørgsmål i Viskvalitet mellem de kursister, der indgår i projektet, og øvrige kursister, der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringsgennemsnittet for de kursister, der indgår i projektet er højere, end det er tilfældet for øvrige kursister, der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser.</p> <p>Der foretages en sammenligning af evalueringresultaterne på de fælles spørgsmål i Viskvalitet mellem de virksomheder, der indgår i projektet, og øvrige virksomheder, der har medarbejdere til at deltage i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringsgennemsnittet for de virksomheder, der indgår i projektet er højere, end det er tilfældet for øvrige virksomheder.</p>
<p>Effekt på kort sigt:</p> <p>E2: Kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU, og de får indsigt i, hvordan de fremadrettet kan øge læringsudbyttet</p>	<p>I Viskvalitet-evalueringerne ved arbejdsmarkedsuddannelsernes afslutninger besvarer de kursister, der har deltaget i afprøvninger, og som har fået feed back, nogle skolespecifikke spørgsmål, der afdækker deres selv vurdering af, hvorvidt de anvendte metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte samt feed back har bidraget til at øge deres læringsudbytte. De skolespecifikke spørgsmål skal også afdække, i hvilken grad kursisterne har fået indsigt i, hvordan de fremadrettet kan øge deres læringsudbytte ved deltagelse i AMU.</p> <p>Der udarbejdes desuden skolespecifikke spørgsmål til de virksomheder, som kursisterne kommer fra, og som har været i dialog med skolerne om kursisters læringsudbytte.</p> <p>Indikatorer:</p> <p>På en femtrins skala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3 i forhold til, hvor tilfredse de er med de anvendte metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte, der er anvendt i undervisningen.</p> <p>På en femtrins skala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3 i forhold til, hvor tilfredse de er med de anvendte metoder og redskaber til feed back, der er anvendt i undervisningen.</p> <p>På en femtrins skala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3 i forhold til, i hvilken grad de mener, at de har fået et øget læringsudbytte som følge af de anvendte metoder og redskaber til afprøvning af læringsudbytte og feed back.</p> <p>På en femtrins skala, hvor 1 er lavest, svarer kursisterne mindst 3 i forhold til, i hvilken grad de mener, at de fremadrettet kan øge deres læringsudbytte ved deltagelse i AMU, fordi de har fået feed back fra underviserne.</p>

Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

<p>Effekt på kort sigt:</p> <p>E3: Virksomhederne oplever, at kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU</p>	<p>Der gennemføres målinger på skolespecifikke spørgsmål til virksomheder, der har haft medarbejdere på de arbejdsmarkedsuddannelser, hvor de udviklede metoder og redskaber afprøves.</p> <p>Der gennemføres desuden telefoninterview med udvalgte virksomheder.</p> <p>Indikatorer: På en femtrins skala, hvor 1 er lavest, svarer virksomhederne mindst 3 i forhold til, i hvilken grad de oplever, at kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU, når der gennemføres afprøvning af læringsudbytte og feed back til kursisterne.</p>
<p>Effekt på kort sigt:</p> <p>E4: Det kan dokumenteres, at AMU-kursisterne opnår de kompetencer, der fremgår af AMU-målformuleringerne</p>	<p>Projektdelegerne udvikler afprøvningsmaterialer af en passende sværhedsgrad, og når kursisterne kan løse disse prøver tilfredsstillende, kan det dokumenteres, at de har opnået de kompetencer, der fremgår af AMU-målformuleringerne.</p> <p>Indikatorer: Kursisterne får tilfredsstillende resultater ved afprøvning af læringsudbyttet. Målet for, hvad der er tilfredsstillende resultater, sættes af de projektdeleger, der har udarbejdet afprøvningsmaterialerne.</p>
<p>Effekt på lang sigt:</p> <p>E5: Kvaliteten i AMU øges</p>	<p>Øget kursist- og virksomhedstilfredshed på de AMU-hold, der indgår i projektet, kan <u>pege på</u> en øget kvalitet i AMU <u>på lang sigt</u>. Derfor sammenlignes resultater fra Viskvalitet på såvel kursist- som virksomhedsevalueringerne for de AMU-hold, der indgår i projektet med landsgennemsnittet for de samme arbejdsmarkedsuddannelser.</p> <p>Indikatorer: Der foretages en sammenligning af evalueringresultaterne på de fælles spørgsmål i Viskvalitet mellem de kursister, der indgår i projektet, og øvrige kursister, der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringsgennemsnittet for de kursister, der indgår i projektet er højere, end det er tilfældet for øvrige kursister, der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser.</p> <p>Der foretages en sammenligning af evalueringresultaterne på det fælles spørgsmål i Viskvalitet, der spørger til "om virksomhedslederen vil anbefale kurset til andre", mellem de virksomheder, der indgår i projektet, og øvrige virksomheder, der har medarbejdere til at deltage i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringsgennemsnittet for de virksomheder, der indgår i projektet er højere, end det er tilfældet for øvrige virksomheder.</p>
<p>Effekt på lang sigt:</p> <p>E6: AMU's image styrkes og validiteten i AMU øges</p>	<p>Øget kursist- og virksomhedstilfredshed på de AMU-hold, der indgår i projektet, kan <u>pege på</u>, at AMU's image <u>på lang sigt</u> styrkes og at validiteten i AMU ligeledes øges <u>på lang sigt</u>. Derfor sammenlignes resultater fra Viskvalitet på såvel kursist- som virksomhedsevalueringerne for de AMU-hold, der indgår i projektet med landsgennemsnittet for de samme arbejdsmarkedsuddannelser.</p> <p>Indikatorer: Der foretages en sammenligning af evalueringresultaterne på de fælles spørgsmål i Viskvalitet mellem de kursister, der indgår i projektet, og øvrige kursister, der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringsgennemsnittet for de kursister, der indgår i projektet er højere, end det er tilfældet for øvrige kursister, der deltager i de samme arbejdsmarkedsuddannelser.</p> <p>Der foretages en sammenligning af evalueringresultaterne på det fælles spørgsmål i Viskvalitet, der spørger til "om virksomhedslederen vil anbefale kurset til andre", mellem de virksomheder, der indgår i projektet, og øvrige virksomheder, der har medarbejdere til at deltage i de samme arbejdsmarkedsuddannelser (kontrolgruppen). Det vil være et tilfredsstillende resultat, hvis evalueringsgennemsnittet for de virksomheder, der indgår i projektet er højere, end det er tilfældet for øvrige virksomheder.</p>

6.5 Skabelon til opsamling af erfaringer

Arbejdsmarkedsuddannelsers titel og nummer:	
Antal kursister i afprøvning af læringsudbytte:	
Skole, underviserens navn, dato for afprøvning:	
Resultat af afprøvning i før-måling (ideelt 25-30 %):	
Resultat af afprøvning i efter-måling (ideelt 70-80 %):	
Indlæringseffekt (ideelt 40-50 %):	
Indlæringsindeks (ideelt over 60 %):	
Kort beskrivelse af anvendte metoder og redskaber til afprøvning:	
Erfaringer med de anvendte metoder og redskaber til afprøvning:	
Kort beskrivelse af anvendte metoder og redskaber til feedback:	
Erfaringer med de anvendte metoder og redskaber til feedback:	
Kursisternes tilfredshed målt med Viskvalitet.dk m.m. (beskriv resultaterne kort):	
Virksomhedernes tilfredshed målt med Viskvalitet.dk m.m. (beskriv resultaterne kort):	
Underviserens vurdering af kursisternes læringsudbytte:	
Underviserens øvrige kommentarer:	

6.6 Skabelon til klyngernes afrapportering

Afprøvning af læringsudbytte som et pædagogisk redskab

Skabelon for klyngernes afrapportering af projektets proces og resultater.

Der afleveres én afrapportering pr. klynge. Afrapporteringen skal indeholde informationer om metoder, redskaber og erfaringer fra alle de arbejdsmarkedsuddannelser, der er arbejdet med (sæt tydelig overskrift ind med arbejdsmarkedsuddannelsernes numre og titler).

Husk, at afrapporteringen skal omfatte erfaringer fra alle de skoler, der indgår i klyngen, og skal vedrøre alle de arbejdsmarkedsuddannelser som klyngen har arbejdet med.

Afrapporteringen skal lægges på Fronter **senest den 15. september 2017**

	<i>Skriv jeres besvarelse i denne kolonne.</i>
Klynge nr. Klyngetovholder	
Øvrige projektdeltagere (navn, uddannelsesinstitution)	
Arbejdsmarkedsuddannelser, der er arbejdet med i projektet (nr. og titel)	
Deltagere i arbejdsmarkedsuddannelserne (opdelt pr. uddannelse) med afprøvning af læringsudbytte og efterfølgende feedback Angiv antallet af hold og antallet af deltagere. Lav en opdeling fordelt på de involverede skoler (også fra de eventuelt involverede skoler, der ikke er projektskoler)	
Beskrivelse af de anvendte metoder og værktøjer til afprøvning af læringsudbytte Beskriv de metoder og værktøjer, der er anvendt til afprøvning af læringsudbytte for hver af de arbejdsmarkedsuddannelser, I har arbejdet med.	

<p>Beskrivelse af de anvendte metoder og værktøjer til feedback til deltagerne</p> <p>Beskriv de metoder og værktøjer, der er anvendt til feedback til deltagerne. Opdel for hver af de arbejdsmarkedsuddannelser, I har arbejdet med.</p>	
<p>Erfaringer med de anvendte metoder og værktøjer til afprøvning af læringsudbytte og feedback til deltagerne</p> <p>Fortæl om jeres erfaringer. Beskriv bl.a. på hvilken måde afprøvningsmetoderne har givet jer indsigt i kursisternes læringsudbytte. Fortæl også, hvornår og hvordan deltagerne har fået feedback i forhold til de gennemførte test. Uddyb gerne, hvis erfaringerne har været forskellige for de forskellige uddannelsesinstitutioner og/eller hold, og giv nogle bud på, hvorfor erfaringerne har været forskellige.</p>	
<p>Resultater af afprøvning af læringsudbytte</p> <p>Beskriv resultaterne af afprøvningsmetoderne for hver af arbejdsmarkedsuddannelserne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Før-måling • Efter-måling • Indlæringseffekt • Indlæringsindeks. <p>Beskriv jeres forståelse af, om resultaterne af afprøvningsmetoderne er tilfredsstillende.</p> <p>Kom med eventuelle forklaringer på, hvorfor resultaterne har været bedre end forventet – eller ringere end forventet.</p> <p>Krav: <i>Kursisterne får tilfredsstillende resultater ved afprøvning af læringsudbyttet. Målet for, hvad der er tilfredsstillende resultater, sættes af de projektdeltagere, der har udarbejdet afprøvningsmaterialerne.</i></p>	

<p>Videndelingsmøder internt på skolerne</p> <p>De deltagende uddannelsesinstitutioner redegør for de gennemførte videndelingsmøder (målgruppe, antal deltagere, datoer for afholdelse og tidsrum, dagsorden, erfaringer, beslutninger etc.).</p> <p>Krav: <i>Der skal gennemføres to videndelingsmøder på hver af de deltagende uddannelsesinstitutioner. Skal bidrage til, at alle undervisere på de involverede uddannelsesinstitutioner har kendskab til projektets udviklede modeller, metoder og redskaber, så de kan bidrage til afprøvningerne. Kan desuden bidrage til udvikling af strategier for skolernes anvendelse af afprøvninger og feedback.</i></p>	
<p>Skolernes strategier for en systematisk afprøvning af kursisternes læringsudbytte samt for undervisernes feedback til kursisterne</p> <p>Beskriv skolernes strategier.</p> <p>Krav: <i>Der foreligger strategier for skolernes systematiske afprøvning af kursisternes læringsudbytte samt for undervisernes feedback til kursisterne.</i></p> <p><i>Det er projektledelsens opgave at indsamle svar på følgende: På en femtrinsskala, hvor 1 er lavest, svarer styregruppemedlemmerne mindst 3, i forhold til i hvilken grad afprøvninger af læringsudbytte har bidraget til at synliggøre læringsudbytte i AMU i forhold til kursister og virksomheder. (Svarmuligheder: I meget høj grad, i høj grad, i nogen grad, i begrænset grad, slet ikke, ved ikke/ikke relevant)</i></p>	

<p>Mulige effekter af projektets fokus på afprøvning af læringsudbytte samt feedback</p> <p>Skriv lidt om, hvorvidt projektet i større eller mindre grad har bidraget til opnåelse af de effekter, der var opstillet ved projektets start.</p> <p>Husk at besvare for hver af overskrifterne i højre side.</p> <p>Vær opmærksom på, at I tidligere har besvaret spørgsmål om kursisters og virksomhedernes tilfredshed ifølge Viskvalitet.dk, men at besvarelsen under dette punkt er bredere end blot resultaterne fra Viskvalitet.dk. I skal således besvare spørgsmålene ud fra jeres eget/skolernes perspektiv.</p>	<p>Kursisters og virksomhedernes tilfredshed med AMU øges (kort sigt).</p> <p>Kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU, og de får indsigt i, hvordan de fremadrettet kan øge læringsudbyttet (kort sigt).</p> <p>Virksomhederne oplever, at kursisterne får et øget læringsudbytte ved deltagelse i AMU (kort sigt).</p> <p>Det kan dokumenteres, at AMU-kursisterne opnår de kompetencer, der fremgår af AMU-målformuleringerne (kort sigt).</p> <p>Kvaliteten i AMU øges (lang sigt).</p> <p>AMU's image styrkes, og validiteten i AMU øges (lang sigt).</p>
<p>Øvrige kommentarer i relation til projektet</p>	